The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".

Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Editorial and Business Offices: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.

WEDNESDAY, JANUARY 24

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 6. TREŠDIEN, 1962. GADA 24. JANVĀRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

PĀVESTS JĀNIS XXIII

Kad 1958. g. 28. oktobrī Romā par pāvestu ievēlēja 77 g. v. Venēcijas patriarchu Andželo Džuzepi Ronkalli, kurš sāka katoļu baznīcu valdīt kā Jānis XXIII, pasaule jutās it kā vilusies jaunā pāvesta gadu dēļ. Laika nopietnība it kā prasīja gados jaunāka vīra izvēli, kas garantētu modernāku pieeju lietām un lielākas enerģijas rezerves atbildīgo pienākumu veikšanā. Ir pagājuši tikai 3 gadi un šodien pasaule ar apbrīnu un respektu vēro nu jau 80 gadus vecā pāvesta enerģisko, laikmetīgo un visu kristietību aptverošo darbu.

Pāvests Jānis XXIII savā īsajā valdīšanas laikā ir ievedis milzu reformas ne tikai Vatikana dzīvē un darbā, bet arī baznīcas iekšējā, liturģijā un viņas attiecībās ar pārējo pasauli. Ar mūža gadiem svētītais katoļu baznīcas galva ir parādījis tik dziļu laika zīmju izpratni, tik laikmetīgu pieeju problēmu risināšanā un tik dziļu respektu un iecietību pret citām kristīgajām denominācijām, ka jau šinīs pāris gados ir notikuši vairāki vēsturiski pagriezieni. Tanī pašā laikā baznīcas naidnieku īsais smaids pēc ievēlēšanas ir drīzi pārvērties šķībā vaibstā, jo jaunais pāvests jau savas valdīšanas pašā sākumā ir novilcis pavisam skaidru robežliniju starp kareivisko ateismu un Kristus baznīcu.

Drīzi pēc ievēlēšanas augstajā amatā pāvests deklarēja, ka viens no viņa valdīšanas laika lielākiem mērķiem būs visu kristīgo baznīcu iespējama tuvināšana un to eventuāla apvienošana. Šo ideju pāvests pamatoja ar vienmēr pieaugošā materiālistiskā ateisma briesmām, kurām neskaitāmās denominācijās sašķeltā kristīgā pasaule nevar sekmīgi pretoties. Šī mērķa sekmēšanai pāvests nolēma 1962. g. sasaukt katoļu baznīcas eukumēnisko koncīliju, kurā piedalīsies visa katoļu baznīcas hierarchija no bīskapiem uz augšu. Tanī aicināti piedalīties arī citu baznīcu pārstāvji. Šinī sakarā ir jau notikušas satikšanās ar anglikāņu, pareizticīgo un citu baznīcu augstākajiem vadītājiem. Šis kontakts un nostājas pētīšana jo projām dzīvi turpinās, un kristīgā pasaule ar nopietnību vēro notikumus un cēlajam pasākumam vēlē labāko izdošanos. Visi kristīgie jūt un saprot, ka Kristus baznīcas vienība un saskanots darbs būtu stiprākais šķērslis ateistiskā komūnisma izplatīšanai. Saprotams, šī iecere varēs piepildīties tikai tad, ja visiem partneriem būs pietiekami daudz labas gribas, laika zīmju izpratnes un iecietības.

Pāvests Jānis ir sevišķu uzmanību uz sevi, vērsis ar p.g. 15. maijā izdoto enciklīku „Mater et Magistra," kurā viņš ļoti radikāli pieskaras pašreizējām sociālām problēmām. Tanī pāvests prasa sociālu izlīdzināšanu starp darba devējiem un nodarbinātiem, nosodot privilēģēto šķiru izšķērdību. Strādniekiem jāmaksā taisnības algas, un tām jābūt proporcionālām ar kopēja labuma interesēm. Nacionālai bagātībai jābūt taisnīgi sadalītai, un sadalīšanai jānotiek cilvēka cienai piemērotā struktūrā. Ražošanas nopelni nepieder tikai kapitālam, bet tie jādala ar darbu. Ieteicams strādniekus piesaistīt peļņas pārvaldīšanā, kas pavairos viņu atbildību un interesi. Tālāk enciklika prasa sociālu izlīdzināšanu starp trim galveniem saimniecības sektoriem — lauksaimniecību, rūpniecību un kalpošanu. Nevienu no šiem sektoriem nedrīkst atstāt novārtā. Tāpat panākams izlīdzinājums starp attīstītām un atpalikušām rūpniecības zemēm, bagātām un nabadzīgām valstīm. Enciklika skaidri izteic baznīcas moderno viedokli privātās iniciātivas un sociālizācijas jautājumos.

Pēc lielā sociālā pāvesta Leo XIII enciklikas „Rerum novarum" un Pija XI „Quadragesimo anno," augstāk minētā Jāņa XXIII enciklika ir viens no ievērojamākiem katoļu baznīcas sociāliās taisnības nodibināšanas virzienā. Blakus tam, tā stipri iedragā komūnistu tikko ar tik lielu pompu izsludināto absurdo un utopisko 20 gadu plānu.

P. g. 20. okt. pāvests teica plašu runu Vatikāna augstākās emigrācijas ļaudīm Ilocekļiem (latviešus tanī pārstāv bīskaps B. Sloskans). Viņš izjustos vārdos raksturoja no dzimtenes izrauto skarbo likteni un aicināja kristīgo pasauli mazināt viņu dzīves grūtības, sniedzot draudzīgu izpalīdzības roku visur,kur tas iespējams.

Īsi pirms gada noslēguma pāvests Jānis griezās pie visas pasaules kristiešiem ar savas valdīšanas spēcīgāko aicinājumu par vienotību cīņā pret materiālismu un ateismu. Pāvests šinī aicinājumā cītēja lielā piektā gadu simteņa pāvesta Leo I enciklīku un slavēja viņa stingro, vadošo stāju, kas tad pasargāja Romu no Atillas vadīto hunnu uzbrukuma. Kā zināms, pāvests Leo I ir vēsturē pazīstams kā neatlaidīgs cīnītājs par baznīcas vienību.

Vērojot sirmā katoļu baznīcas galvas pašaizliedzīgo darbu visas cilvēces labā, viņa nemitīgās pūles kristīgo baznīcu apvienošanā un viņa stingro, bezkompromisa stāju iepretim komūnismam, katra krietieša sirdī rodas paļāvība. Zinot, ar cik plašu pieredzi, erudīciju un mērķtiecību ir apveltīta pašreiz valdošā pāvesta persona, gribas ticēt, ka nākošie gadi tiks rakstīti ar lieliem iespaidīgiem burtiem kristietības vēsturē. Bet lai tas notiktu, mums katram šinī lielajā pasākumā ir jāparāda laba griba un gatavība arī no savas puses ko ziedot.

Pāvests Jānis, bez izcilām administratora reformētāja un valsts vīra spējām iemieso arī dziļu humanitāti un lielu vienkāršību. Daudzas vecas tradicijas Vatikānā nav izturējušas pašreizējā valdnieka kritiku un krītušas. Romas policijas ierēdņi ne reizi vien ir nonākuši apjukumā pēkšņi vientuļajā ielas gājējā atklājot pašu pāvestu.

Pāvests Jānis XXIII dzimis vienkāršā laukstrādnieka ģimenē, 1881. g. 25. nov. Bergamo provincē, Italijas ziemeļos. Iesvētīts par priesteri 1904. g. aug. Sākumā darbojies kā bīskapa sekretārs, tad semināra profesors un 1. pasaules karā bijis karaspēka garīdznieks, instruktora dienesta pakāpē. Ilgu laiku pavadījis kopā ar citiem karaviriem ierakumos. 1925. g. 19. martā konsekrēts par bīskapu, drīzi pēc tam paaugstināts par archibīskapu un iecelts par apustulisko delegātu Bulgārijā. 1935. g. iecelts par apustulisko delegātu Turcijā un Grieķijā. 1944. g. iecelts par nunciju Francijā. 1953. g. 12. janvārī paaugstināts par kardinālu un iecelts par Venēcijas patriarchu. Kronēts par pāvestu 1958. g. 4. novembrī.

Pieminot tikko aizvadīto katoļu baznīcas galvas 80. dzimšanas dienu un viņa nopelnus labāko cilvēces ideālu piepildīšanā, arī latviešu dievpalīga un labāko sekmju vēlējumi nedrīkst izpalikt.

Toronto preses balle sākās ar tradicionālo polonēzi.
Pirmajā rindā no labās: J. Bērziņš, B. Senkēviča k-dze, A. Stašāns, dzejn. V. Toma, V. Upeslācis, A. Stašāna k-dze, A. Kundrats, J. Bērziņa k-dze, I. Breikšs.

ULBRICHTS RUNĀ PRETIM

KAS ĪSTI NOTIEK KREMLĪ? ĶĪNA LIEK SEVI MANĪT. ŽĪDUS APVAINO SPIEGOŠANĀ. BULGĀRU LIDMAŠĪNA VIRS NATO BĀZES. PĀRSTEIGUMI GAIDĀMI ARĪ SAULESLĒKTA ZEMĒS.

Neziņas mākoņi ap Kremli ar katru dienu savelkas biezāki. Droši vien, nebūs jāgaida ilgi, kad politiska zibens spēriena visa pasaule būs nostādīta lielu pārsteigumu priekšā. Šodien Maskavā vēl valda aizdomīgs miers, kas raksturīgs katrai lielai vētrai.

Vai kāds to varēja iedomāties, ka Austrumvācijas punduru satelīts, kaut pagaidām bailīgi, iedrošinātos runāt pretim Maskavas vispasaules revolūcijas evaņģēlija sludinātājam. Mikrofona priekšā nebija pats Ulbrichts, bet viņa uzticības vīrs sūtnis Maskavā Gerhards Kēgels. Ir jāapbrīno Kēgela drosme runāt pretim sarkanajam caram, jo visi labi zina, ka tieši Austrumvācijā vēl šodien Kremlis katram gadījumam ir sakoncentrējis 400.000 sarkanarmiešu un tūkstošiem jaunākā parauga tanku. Kas gan varēja pamudināt Ulbrichta kalpu Kēgelu pārmest Chruščevam iemaisīšanos tā saucamās Austrumvācijas politikā? Ir zināms, ka Ņikita 20 lapas pušu garā notā Adenaueram ir mēģinājis atrast iespējamu tuvināšanos ar Bonnu. Varbūt, ka to vēl varētu piedot, bet ieteikto Bonnas un Austrumvācijas asumu izlīdzināšanos Ulbrichts nebija paredzējis. Kēgels savā radio runā ne pārprotami pateica, ka tāda lieta kā sarunas ar Bonnu ir lielākā aplamība, iekāms Rietumvācijā nav sarāvusi visas saites ar NATO. Izteiciens, ka Padomju Savienības kompetencē neietilpst vācu nacionālās problēmas atrisinājums, ir vēl lielāks apvainojums Maskavai.

Varbūt, ka Ulbrichta kipars ir palaidis muti, bet komūnisma zemēs tādas lietas parasti nenotiek.

Ievadraksti Maskavas laikrakstos vēl nepauž, kur īsti slēpjas Kremļa krīzes cēloņi. Maz ticams, ka veco staļinistu gvardes pārstāvis Vjačeslavs Molotovs būtu atradis tik spēcīgus sabiedrotos, lai liktu trūkties šīsdienas nekronētajam sarkanajam caram. Diplomātiskās aprindās Maskavā domā, ka Chruščevu šodien daudz vairāk iespaido komūnistiskās Ķīnas neatlaidīgais spiediens. Daži pārgalvji jau šodien saskata varbūtību, ka kādā jaukā dienā, lai stātos pretim Ķīnas milzim, Chruščevs būs spiests meklēt Vašingtonas draudzību. Daudz reālāks ir uzskats, ka Ņikita arī šoreiz pratīs novērtēt radušos uzskatu dažādību un, mākoņiem izklīstot, vēl paliks savā diktātora krēslā. Tomēr nav jāaizmirst, ka varas vīru mirstība nedabīgā vē ir ļoti raksturīga pasaules revolūcijas sludinātājiem. Tuvākās dienās rādīs, kas, mākoņiem izklīstot, būs paturējis sarkanās valdības grožus savās rokās. Droši vien, tas pagidām vēl būs Chruščevs. Bet nesaticība vājina katru organizāciju un it sevišķi tādu, kas iedomājusies ne vairāk, ne mazāk kā pārņemt varu kādā dienā visā pasaulē.

ARĪ AUSTRUMOS GAIDĀMI PĀRSTEIGUMI

Maskavas piedāvātā draudzība prezidentam Sukarno var izrādīties par bīstamu problēmu, kuŗai Vašingtona, vismaz šodien, nemaz nav sagatavojusies stāties pretim ar efektiviem pretsoļiem. Mazie ugunsgrēki Āzijā gruzd te vienā, te otrā šī kontinenta stūrī. Liesmas var aizdegties vienā vai otrā brīvību atguvušā zemē, un neviens šodien vēl nezina, kur šo zemju politiskie vadītāji meklēs palīdzību uguns apslāpēšanai. Katrā ziņā starptautiskā ugunsdzēsēju brigāde, ko Apvienotās Nācijas varētu sūtīt palīgā, daudzos gadījumos pierādījusi sevi par nepiedzīvojušu un neveiklu policijas spēku, kas ne vienmēr glābj to, kas būtu jāglābj vispirms. Kremlis to itin labi apzinās, un tādēļ viņa jaunprātīgie ugunsgrēka sācēji jau tagad ir visur, kur zāle saulē izkaltusi sausa un sarkanie sērkociņi aģentu rokās gaida tikai rīkojumu sākt savu postošo darbu mirklī, kad Maskava izšķirsies, kad pienācis īstais laiks.

SPIEGU LIDMAŠĪNA VIRS ITĀLIJAS

Maskavā gatavota bulgāru spiegu lidmašīna, apgādāta ar visiem nepieciešamiem tehniskiem aparātiem, divi reizes pārlidoja kādu slepenu NATO ieroču bāzi Vidusjūrā un tad motoru bojāšanās dēļ bija spiesta nolaisties Itālijā. Mums būtu jābūt naiviem, lai mēs pielaistu varbūtību, ka bulgāri būtu sūtījuši bīstamajā misijā šo lidmašīnu. Pavēli šim pasākumam neapšaubāmi devis Kremlis, bet, pretēji neveiksmīgajam amerikāņu U-2 pasākumam, Kremlis var mierīgi rokas mazgāt nevainībā. Rietumi vienkārši nevarēs pierādīt, ka avarējušā lidmašīna ir spiegojusi Maskavas, bet ne Bulgārijas labā. Te vēl jāpiezīmē, ka smagi ievainotais pilots sākumā atteicās dot jebkādus komentārus par sava lidojuma mērķi un uzdevumiem. Un tad nāca pārsteigums. Sagūstītais gaisa spiegs, acīs nepamirkšķinot apliecināja, ka NATO slepenās bāzes viņš pāris reizes pārlidojis tikai tādēļ, ka komūnisms viņam bijis līdz kaklam, un šodien viņš meklē patvērumu rietumos, kā politisks bēglis. Lidmašīnā atrastās foto filmas un citi materiāli gan liecina, ka par politisko bēgli uzdoties bulgāru, vai, labāki sakot, Maskavas spiegs ir izšķīries tikai tajā momentā, kad viņa lidmašina motoru bojāšanās dēļ strauji tuvojās saulainās Itālijas zemei. Nav iedomājams, ka šīs avarējušās lidmašīnas gadījumu rietumi izmantos pilnā mērā, lai pierādītu, ka Maskava, drukājot miera balozus uz pastmarkām, gaužām maz domā par īstu mieru visā pasaulē.

MASKAVA VAJĀ ŽĪDU SPIEGUS

Antisemītisms arvien noteiktāk parādās Padomju Savienībā, kur pēc statistikas ziņām šodien vēl mājo 3 milj. žīdu. Maskavā nekas nenotiek bez politbiroja vai visvarenās partijas ziņas. Nupat Padomju arodbiedrību oficiozs Trud asi uzbruka Izraēlas sūtniecībai un apvainoja, ka jaunās žīdu valsts diplomāti izmantojot sinagogas, lai savāktu svarīgu militāru informāciju par Padomju Savienības spēkiem. Kā galvenais vainīgais minēts Izraēlas sūtniecības pirmais sekretārs Joshua Pratts. Tanī pašā laikā apgalvots, ka Ļeņingradā kā spiegi apcietināti trīs vadoši turienes žīdu kolonijas sabiedriski darbinieki.

Izraēlas ārlietu ministrija nav kavējusies paskaidrot, ka Kremļa izteiktie apvainojumi ir saltā meli. Ko gan mazā Izraēla varētu iesākt ar vislielākiem Padomijas militāriem noslēpumiem pret teritoriāli lielo padomju impēriju. Kremlis gan pasteidzies apgalvot, ka Izraēlas spiegi esot darbojušies Savienoto Valstu sieņcenā dienesta uzdevumā. Man gan liekas, ka šie izteiktie apvainojumi ir tikai priekšspēle tālu ejošam represijām pret žīdu minoritāti. Žīdu pogromi Krievijā ir bijuši cara laikos, un bez šiem pogromiem, acīm redzot, nevar iztikt arī jaunais cars.

A. Sīlis

MOLOTOVA MISTĒRIJA

NEZINĀMU IEMESLU DĒĻ AGRĀKAIS PADOMJU SAVIENĪBAS ĀRLIETU MINISTRS MOLOTOVS NAV ATGRIEZIES SAVĀ DARBĀ VĪNĒ. MASKAVAS PRESE ATSĀK UZBRUKUMUS NO VALDĪBAS PADZĪTAI ANTIPARTIJAS GRUPAI. CHRUŠČEVA SLIMĪBAS DAUDZ NOPIETNĀKAS NEKĀ TO ZIŅO ATKLĀTĪBĀ.

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VASINGTONAS.

Kad Austrijas galvas pilsētas dienvidstacijā, ar stundas novēlošanos, šā gada 8. janvārī ieradās Maskavas-Vīnes ātrvilciens, atbraukušo pasažieru starpā nebija preses pārstāvju gaidītā Vjačeslava Molotova, Padomju Savienības delegāta starptautiskā konferencē atomenerģijas izmantošanai miera laika vajadzībām. Tikai dienu pirms tam padomju ārlietu ministrija bija oficiāli paziņojusi, ka Molotovs jau atrodas ceļā.

Pirmā bauma, ka Molotovs ceļā arī būtu palicis ,izrādījās par nepareizu jau dažu nākamo stundu laikā, jo Molotovs manāmi dzīvs un vesels uzpeldēja Maskavā un Pad. Savienības ārlietu ministrija atvainojās, ka tā kļūdījusies, uzdodot kādreizējā ārlietu ministra un vēlākā Mongolijas sūtņa iebraukšanas datumu.

Bet, pēckara gados, Padomju Savienību atšifrēt kūtrie Rietumi kaut kā tomēr ir mācījušies. Ir mācījušies saprast, ka aiz šādiem Maskavas paskaidrojumiem parasti slēpjas kas daudz nopietnāks. Tā arī kļūdīšanās gadījumā nosakot laiku, kad Molotovam būtu vajadzējis atgriezties Vīnē, lai izpildītu amatu, ko viņš, pirms došanās uz Maskavu, bija pildījis jau četrpadsmit mēnešu.

Lai labāk izprastu šodien notiekošo, jāatgriežas vēsturē — pie Staļina nāves dienas, tai sekojošā triumvirāta, kas valdīja Padomju Savienībā, straujās Chruščeva augšanas, Berija likvidēšanas, Chruščeva un Bulgāņina komēdijas, kas Padomju Savienību noveda pie, kā liekas, pilnīgas Chruščeva diktatūras.

Savas augšanas laikā Chruščevs visiem spēkiem, un ārkārtīgi efektīvi, bet gan citiem paņēmieniem, nekā to būtu darījis Josifs Visarionovičs, apkaroja Staļina sekotājus, kulminācijas punktu sasniedzot 1957. gadā, kad no Maskavas politiskās skatuves sāka nozust veco boļševiku dižvīru vārdi. Ir ļoti iespējams, ka šeit Chruščevs ļoti kļūdījās. Viņš savus politiskos oponentus nenolikvidēja — acīmredzot, nekad nebūdams dzirdējis veco amerikāņu sakāmvārdu, ka vienīgais labais indiānis ir beigts indiānis, — bet tos izsūtīja trim dā. No galvas pilsētas pazuda Maļenkovs, Molotovs, Kaganovičs, Šepilovs, vēlāk Žukovs, Bulgāņins, Vorošilovs. Visi augšminētie, agrāk vai vēlāk, tika apvainoti līdzdalībā Staļina grēkos un nelietībās.

Chruščeva apvainojumi pret staļinistiem un antipartijas piederīgiem, tagad ar augstāku vai zemāku intensitāti, turpinājušies vairāk kā četrus gadus. Jauns kulminācijas punkts un pārbaudījums Chruščevam piedāvāja pag. gada komūnistu partijas kongresā Maskavā, kad pret uzbrukumiem staļinistiem sastreikojās Ķīna un Albānija, tāpat Ziemeļkoreja un Ziemeļvietnama. Ar to Chruščevam tika atgādināts, ka viņa cīņa vēl nav beigusies. Gluži otrādi, ka viņa ienaidnieki ir sagrupējušies un sākuši ofensīvu. Tātad, šādā gadījumā, jārēķinās ne tikai ar Āzijas komūnistiem un jāpacieš Albānijas komūnistu nagliņkomandas iedomība, bet ļoti nopietni jāpadomā arī par to, ko saspīlējumu manot varētu darīt boļševiku trimdinieki.

1961. gada 12. novembrī, pēc spēcīgas Maskavas preses artilērijas sagatavošanās uguns, no Vīnes tika atsaukts kāds Padomju Savienības delegācijas ierēdnitis vārdā Vjačeslavs Molotovs — acīmredzot, lai Chruščevs varētu personīgi saplēst viņa partijas biedra kartīti, un, varbūt, arī tās nēsātāju. Bet tad kaut kas notika, Molotovs pazuda no Maskavas, preses zākas aprima. Chruščeva uzvara likās pilnīga. Pēc laika Molotovs atgriezās Maskavā, un pēc astoņu nedēļu dīkdiena dzīves Padomju Savienībā bija pienākusi Āmurkunga atgriešanās Vīnē.

Molotova atsaukšana uz Maskavu un viņam paredzētais partijas biedra gals bija radījis Rietumos plašu uzmanību. Tādēļ, kad visiem par lielu pārsteigumu ārlietu ministrija Maskavā paziņoja, ka Molotovs atgriezisies uz Vīni un tur ieradīsies jau 1962. gada 9. janvārī, ziņa radīja tikpat lielu ziņkāri kā viņa atsaukšana uz Maskavu pagājušā gadā. Lieki aizrādīt, ka ziņkāre daudzkārt palielinājās, Molotovam neatbraucot. Un Vīnē viņš nav ieradies vēl šodien. Un no Maskavas nav saņemtas nekādas ziņas, ka 71 gadu vecais Molotovs beidzot šķīries no šīs pasaules — kas būtu daudz laimīgāka, ja viņš to nekad nebūtu pazeminājis ar savu klātieni.

Molotova neierašanās Vīnē radījusi vienu no intriģējošākām Maskavas pēckara mistērijām, uz kuŗas aizkulišu parādīšanos

(Nobeigums 8 lpp.).

LATVIJA

Nr. 6. TREŠDIEN, 1962. GADA 24. JANVĀRĪ

Abonešanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.60 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktas domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

STRĀDĀŠANA „PĒC NOTEIKUMIEM" VĒRŠAS PLAŠUMĀ

CHAOSS ANGLIJAS PASTA DARBĪBĀ. 3 MILJONI PIESAKA VIENAS DIENAS PROTESTA STREIKU

(Vēstule no Anglijas)

(A.P.) — Anglijas 173,000 lielās pasta darbinieku saimes pieteikt tais un ar 1. janvāri arī dzīvē izvestais drauds strādāt „pēc noteikumiem," ar 15. janvāri iegājis jau trešajā nedēļā un līdzšinējas divās jau paspējis dezorganizēt pasta satiksmi visā valstī. Ja sākuma periodā publikas lielā daļa pret šo īpatnējo un pirmo reizi dzīvē izvesto jauno strādāšanas „kārtību" izturējās samērā vienaldzīgi, jo domāja, ka strādāšana „pēc noteikumiem" to diezin cik skarbi neskars, tad pēdējās dienās šī vienaldzība tomēr jau pārvērtusies kurnēšanā. Vienīgi laika tecējums pierādis, ka sākotnējais optimistiskais ieskats bijis nepareizs un pasta darbinieku vienotais spēks par zemu novērtēts.

Un kā lai nekurn, ja „sievas māte" ierodas negaidīti, pirms pieteikuma vēstules saņemšanas, ja svarīgs veikala papīrs tepat Bradfordā no firmas uz adresātu ceļo 4 dienas, ja no Londonas gaidītais laikraksts pienāk tikai pēc nedēļas un ja „Latvija Amerikā" Ziemassvētku numuru saņēmu tikai 13. janvārī.

Pašā galvaspilsētā — Londonā stāvoklis esot vēl launāks un pasta satiksme vēl gausāka. Paredzi nu, cik dienas iepriekš uz satikšanos aicināt izredzēto! Domāju, ka apmierināti var justies vienīgi slinkie vēstuļu rakstītāji, jo viņi savā kūtrumā tagad var vainot pastu. Piezīmējams, ka pēc vienas nedēļas lēnās strādāšanas Londonā radies liels pa pastu sūtīto paku sastrēgums, kāpēc ta gad paciņu sūtīšana no galvaspilsētas un uz to pilnīgi pārtraukta. Tas jo jūtami paralizējis to firmu darbību, kas visus darījumus mēdza kārtot ar pasta starpniecību, un paciņu skaits, kas apgrozījies Londonā 1 dienas laikā, nav nekāds mazais — tas pārsniedz pus miljonu!

Jau tā lielo sajukumu un chaosu pavairo vēl lielais skaits (turpat ⅓) pastnieku, kas lielajās sala dienās saaukstējušies un atrodas slimības prombūtnē, tā ka tagad neviens vairs nespēj pateikt, par cik pasta piegāde kavējusies „noteikumu" un par cik influences dēļ. Esmu vairāk kā pārliecināts, ka daži neapzinīgākie elementi šo stāvokli izmanto tā sakot „slinkuma lāpīšanai" un šo strādāšanu „pēc noteikumiem" pārvērtuši, tā sakot, par strādāšanu katrs pēc saviem ieskatiem.

Atzīmējams, ka līdz šim bijuši arī mēģinājumi konfliktu izbeigt, bet tā kā neviena puse nebija ar mieru piekāpties, panākumi izpalika un pašreiz nav nekādu cerību, ka pasta darbinieki jau drīzā nākotnē atgrieztos pie normālas strādāšanas. Arī no valdības puses algu „iesaldēšanas" likumā nav paredzamas nekādas pārmaiņas, nedz arī mikstinājumi, vismaz ne līdz aprīļa mēneša sākumam, kad valdība nāks klajā ar savu jauno budžetu.

Nākotnes aina kļūst vēl drūmāka, ja ievēro, ka protestējot pret savā laikā piešķirtā nelielā algas paaugstinājuma iesaldēšanu, pēc noteikumiem strādāt pieteikuši arī pasta resora tehniskie darbinieki: Londonā sākot ar 19. janvāri ,bet provincē ar 27. Šis pēdējais pieteikums vairāk skars telefona satiksmi un lielākos pasta šķirošanas centrus, ar to līdzšinējo acīmredzamu vēl vairāk pavairojot. Un kad šī vēstule sasniegs lasītāju, tad rūgto pilienu lēnās strādāšanas kausā būs „iepilinājuši" arī daži valdības iestāžu tā sauc. civilie kantoru darbinieki, kas jau tagad saņēmuši attiecīgas instrukcijas. Tā, mašīnrakstītājām norādīts nepārsniegt savā darba dienā attiecīgajos kvalifikācijas eksāmenos prasīto ātrumu un citiem, kam mašīnrakstīšana neietelp ziņu kompetencē, ieteikts no šīm mašīnām „turēties tālāk." Katras domstarpības par strādāšanu „pēc noteikumiem" ieteikts tūlīn ziņot augstākai instancei.

Un beidzot šis chaosa ainas aprakstu, atliek vēl pieminēt netālo 5. februārī, kad vienas dienas protesta streiku pret pašu „iesaldējuma" likumu pieteikuši 3 milj. lielā kuģu būvētavu strādnieku un fabrikas mechaniķu un inženieru saime, kā rezultātā lēš, ka uz vienu dienu nākšies darbus pārtraukt ⅔ no visas Anglijas fabrikām. Spriežot pēc tā, kādu atsaucību šis vienas dienas protests uzrādīs, arodbiedrība apsvērs vēlākā vispārējā streika ieteikumu.

Atzīmējams , ka šinī rakstā pieminēto ļoti drūmo noskaņojumu dienās iekrita britu premjēra Mekmillana 5 gadu valdīšanas laiks, resp. atrašanās valdības priekšgalā. Šo darba posmu vērtētājot, konservatīvo laikraksti pieskaita premjēru ļoti manīgiem diplomātiem, kas panākumus guvis nevis pārsteidzīgiem soļiem un ātru rīcību, bet visu labi apsverot, laujot attiecīgiem notikumiem, tā sakot, „nobriest." Cerot, ka arī turpmākā darbā premjērs pieturēsies pie līdzšinējās darba taktikas, ir izteiktas cerības, ka valdības kuģis pārvarēs arī nākotnes zemūdens klintis un atradīs izeju arī lai likvidētu pēdējās nedēļās valsts dzīvē radīto chaosu.

KO PATIESĪBĀ ĻEŅINS TEICIS PAR MIERMĪLĪGO KOEKSISTENCI?

Ne tikai lielā pasaules prese un lielās ziņu aģentūras, bet arī šad un tad pat trimdiniekiu preses orgāni plaši raksta par Chruščeva daudzināto „miermīlīgās sadzīvošanas politiku", ko esot deklarējis Ļeņins, bet pret kuru nostājies Molotovs, būdams nelabojams staļinietis . . . Cik patiesībā „miermīlīgs" ir bijis Ļeņins, lai lasītāji spriež no viņa paša izteicieniem, kurus zemāk citēsim.

Jau 1916. g. aprilī Ļeņins ir teicis, kā to liecina viņa rakstu pētījumi: **„Katra "miera programma" ir tautas krāpšana un liekulība**, izņemot, ja tās galvenais nolūks ir izskaidrot masām revolūcijas vajadzību, un lai atbalstītu un izveidotu revolūcionāro masu ciņu, kas sākās it visur . . ." 1918. gada 7. martā viņš izteicies: **„Internacionāla imperiālisma . . . ne pie jebkādiem apstākļiem un ne uz kādiem noteikumiem nevar dzīvot blakus Padomju republikai**, pateicoties savam objektīvajam stāvoklim un kapitālistu šķiras ekonomiskām interesēm, kas tanī iemiesotas . . . **Šinī sfērā konflikts ir nenovēršams**". Vēlāk tanī pašā gadā Ļeņins papildinaja savu apgalvojumu ar sekošiem vārdiem: **„Vai nu padomju valdība triumfēs visās pasaules progresīvajās zemēs, vai arī triumfēs visreakcionārākais imperiālisms . . . angļu - amerikāņu imperiālisms**, kas perfekti piesavinājies mākslu, kā izmantot demokratiskās republikas formu. Viens vai otrs: nav vidēja kursa." Tad 1919. gadā komūnistu partijas 8-tā kongresā Ļeņins nepārprotami deklarēja: „Mēs nedzīvojam tikai valstī, bet valstu sistēmā, **un nav domājama ilga laika Padomju republikas pastāvēšana blakus imperiālistiskām valstīm. Vienam vai otram ir jātriumfē galu galā. Un kamēr šis gals pienāks, nebūs novēršama vesela virkne drausmīgu sadursmju starp Padomju republiku un buržuāzijas valstīm**". Beidzot 1920. gada 26. novembrī taisni ieteic izmantot pretešķibas: „No politisko apsvērumu viedokļa raugoties, koncesiju jautājumā fundamentāla lieta ir . . . likums, ko mēs esam piesavinājušies ne tikai teorētiski, bet esam arī pielietojuši praksē, un kas, kamēr sociālisms galīgi triumfēs visā pasaulē, paliks mūsu fundamentāls likums, un proti, ka **mums jāizmanto antagonisms un pretrunas divu kapitālistu, divu kapitālistisku valstu sistēmu starpā, kūdot tās vienu pret otru.**"

Izlasot šos Ļeņina „miermīlīgās sadzīvošanas doktrīnas" vēstījumus, tiešām ir jāapbrīno to rakstītāju slinkums un nezināšana, kas radusies, pateicoties slinkumam, kas katru dienu baro savus lasītājus ar veikli ģiem piespēlētiem Kremļa propagandas mašīnērijas ražojumiem, radot mītu, it kā būtu kāda starpība starp Ļeņina „miermīlīgās sadzīvošanas" doktrīnu, ko it kā aizstāv „labais Hruščevs", pret jauno Molotovu un tā pretpartijas elementiem, kas turoties pie „staļinisma"!

Patiesībā Staļins vēl 1927. gada 9. septembrī ir teicis apmēram to pašu, ko agrāk bija izteicis jau Ļeņins, ne vairāk, ne mazāk . . . Tas toreiz teica, ka ir pasaulē divi centri: sociālistiskais centrs un kapitālistiskais centrs, un cīņa šo centru starpā notiek par pasaules saimniecības pārvaldīšanu. Tā paša gada beigās St. vēl savu domu papildinājis ar apgalvojumu, ka jāuzturmiermīlīgas attiecības, kamēr kapitālisms ir nogatavojies krišanai. 1928. gadā VI pasaules komūnistu internacionāles kongresā St. iesniegtās tēzes ,cita starpā, apgalvo, ka miers ir tikai cits veids, kā apkarot kapitālismu.

Liekas, pasaules žurnālisti, atskaitot, varbūt, tikai nedaudzus, ir atkal vienreiz iekrituši Kremļa propagandistu veikli izmestos tīklos un palīdz tiem radīt brīvajā pasaulē pasaciņu par „principiālām domstarpībām" Hruščeva un Molotova starpā, lai gan tādas ,vismaz attiecībā uz „miermīlīgo koeksistenci", kā to rāda augšējie citāti, faktiski nepastāv. Hruščevs nav nekāds miera eņģelis un nebūt nav mazāk militants par Ļeņinu un Staļinu, bet tā jau ir viena no lielākajām brīvās pasaules preses nelaimēm un lāstiem, ka tās žurnālistiem nav laika iepazities ar vielu, par ko tie grib rakstīt, pietiekami plaši un dziļi, bet tie solo pa mazākās pretestības līniju, paši neapzinoties, ka tie uznem Kremļa veikli pasniegto ēsmu un palīdz Padomju Savienībai īstenot savu agresīvo ārlietu politiku, iemidzinot savus lasītājus pret patiesām briesmām, kas visai brīvajai pasaulei draud no Kremļa varmāku puses.

A. Kalns

Spekulācija melnajā tirgū liecina par preču „bagātību" okupētajā Latvijā.

LIELS ZINĀTNISKS DARBS BALTIJAS VĒSTURĒ

„THE BALTIC SEA IN ANCIENT MAPS" by Arnolds Spekke, Mag. phil., Dr. phil., M. Goppera Zelta Ābeles izdevums, 76. l. p.

Rijušais Latvijas universitātes profesors un tagadējais Latvijas brīvvalsts sūtnis Vašingtonā ir arī nenogurstošs vēsturnieks, kas sava mūža labāko un lielāko daļu ir veltījis vēstures zinātnieka darbam. Daudzu citu viņa darbu starpā šis ir viens no viņa pēdējiem darbiem, kas tagad publicēts arī angļu tulkojumā, darot mūsu sirmā zinātnieka visai interesantos pētījumus un atziņas pieejamas arī pasaules plašākām vēsturnieku aprindām.

Autors jau kopš savām studentu gadiem īpaši interesējies par kartogrāfiju. Tas daudzus gadus ziedojis pētniecības darbam gan Eiropas archīvos, gan kā Rokfellera fonda stipendiāts Sav. Valstīs un kā sūtnis Itālijā. Tas ir uzdūries savā pētniecības darbā uz daudziem svarīgiem materiāliem un kartogrāfiskiem dokumentiem, ko tas izmantojis savos zinātniskos darbos un arī apskatāmā grāmatā. Viņam šo materiālu vēsturiskā un filoloģiskā analīze ir sniegusi jaunus aspektus par Baltijas valstu un Austrumeiropas vēsturi.

Šī un citas autora grāmatas var interesēt ne tikai vēstures zinātniekus, bet arī visus, kas interesējas par Baltijas tautu un visas Austrumeiropas vēsturi. Grāmata, pateicoties rūpīgai un glītai apdarei, ir noderīga dāvana mūsu Amerikas draugiem.

VAI PADOMJU SAVIENĪBĀ PLAUKS PAVASARA LAPAS?

„A LEAF OF SPRING" by Yesenin - Volpin, Frederick A. Praeger (Kanadā — Burns & Mac Eachern Ltd.) izdevums, 173 l. p., cena — $ 3.75.

Tas ir slavenā krievu dzejnieka Jesenina dēla dzeju un filozofisko traktāta krājums ,kas pa aplinkus ceļiem nokļuvuši brīvajā pasaulē un tagad izdoti krievu un angļu valodā. Izdevēji ir izraudzījušies par motto, ko iespiest uz titula lapas, autora paradoksu: Krievijā nav preses brīvības, bet kas teiks, ka tanī nav arī domu brīvības. Šis ir domas, vai pareizāki, vēstījums brīvajai pasaulei, ka arī jaunā paaudze Padomju Savienībā turpina domāt . . . un domā arī tā, kā to negrib valdošā vara . . . Daži kritiķi šo sasteigto darbu (filozofisko traktātu autors uzrakstījis vienā dienā!) uzskata par svarīgāko apcerējumu pēc Djalasa „Jaunās šķiras" Katrā ziņā tas ir interesants vēstījums no „viņu pasaules".

A. Kalns

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

Aleksandrs stāsta:

Neredzamā divizija

Stāstījums par latviešu slepenā dienesta un pretestības kustības cīnītāju gaitām 2. pasaules kara laikā pirmiespiedumā drīzumā parādīsies mūsu laikraksta slejās.

Indra Gubiņa

IZDEGUSI SIRDS

STĀSTS

(1. turpinājums)

Dienās Dzintra klida pa apkārtnes mežiem, vairīdamās satapt Janku, kaut gan domas pie viņa vien kavējās. Vai Janka bija liktenis jeb nejaušība viņas dzīvē? Arī Janka agrāk neklejoja pa mežu, bet kopš Dzintras ierašanās viņš augām dienām staigāja pa lielajiem siliem. Bieži viņi savos gājienos sastapās. Pagāja varbūt mēnesis. Richards bija no Dzintras saņēmis tikai pāris vēstules. Arī man Dzintra rakstīja, un savās vēstulēs bieži pieminēja Janku, Richardu nekad. Kādu dienu Richards ienāca pie manis, un es jutu, ka viņu kaut kas nospiež.

Ko Dzintra man rakstot? Vai es drīkstēju viņam teikt? Man Richarda bija žēl, bet ko tad es varēju līdzēt. Otrā dienā viņš aizbrauca pie Dzintras. Par šo braucienu vēlāk ne Richards, ne Dzintra man nekā nestāstīja, tikai no tās reizes Richards bieži iedzēra.

Bija jau rudens, kad aizbraucu apciemot Dzintru jaunajā nometnē. Vasaras saule un meža gaiss bija viņu mazliet pārvērtuši, viņa izskatījās kā jauka glezna, viņas acis dega prieks un mīlestība. Kad iepazinos ar Janku, redzēju, cik viņam liela līdzība ar Žani. Kustības, augums, pat runas veids atgādināja Žani, tikai acis bija savādākas, man lāga nepatika Janka cietais skats. Varbūt šī līdzība bija tā, kas Dzintru tik ātri pie viņa saistīja. Kad bijām divas vien, es Dzintrai prasīju, vai viņa Jankā mīl Žani, vai viņu pašu. Sākumā Dzintra manu jautājumu nesaprata. — Līdzīgs Žanim? . . . Man tas nekad nebija ienācis prātā. Viņš man kaut ko atgādināja jau pirmajā vakarā, tikai es nezināju ko. — Dzintras acīs mirkli mainījās prieks ar skumjām. Man patika vērot viņas seju, jo pēc acīm vien varēja pateikt, kas norisinās viņas dvēselē.

Mēs staigājām pa mežu un Dzintra priecājās par šo vasaru. Nē, pilsētas viņa vairs neilgojās, te bija labi. Daudz viņa stāstīja par Janku, par savu lielo mīlestību pret viņu, Richardu mēs nepieminējām.

— Vai tu domā, ka šī nu reiz ir tava lielā mīlestība? — Es jautāju tieši, un Dzintra tāpat arī atbildēja: — Jā. Nekad es tā neesmu mīlējusi, kā tagad. Man liekas ,ka šī mīlestība mani pacels visam pāri, varbūt es reizēm par daudz aizsapņojos, bet es tiešām tagad dzīvoju debesīs, ne virs zemes. Visi pārējie, kas man reiz tuvi likušies, it kā pazūd Jankas priekšā. Žanis — jā, es Žani tiešām mīlēju ar pirmo jaunības jūsmu, bet toreiz nemaz īsti nezināju, kas ir mīlestība. Un saki pati, kas būtu noticis, ja mēs tiešām būtu apprecējušies? Es tagad būtu jauna atraitne . . . Ir labi, kā ir. Es mīlu, un mani mīl, viss pārējais man ir vienalga. Protams, katrā cilvēkā jau ir kaut kas labs, un bieži mēs šo labuma daļiņu iemīlam un domājam, tā nu ir mūsu lielā mīlestība. Tā es domāju par Richardu. Bet tad taču es nebūtu varējusi tik viegli no viņa aiziet. Es nespēju būt citādāka, nekā es esmu. Ja tu zinātu, kā viss mani dēg, kā es tagad gribu dzīvot, priecāties un mīlēt!

Jā, tā bija Dzintras lielā mīlestība. Viņas dienas bija saules pilnas, kaut gan laukos zeltoja rudens. Man Janka lāga nepatika, kaut kas viņa sejā bija tik ciets. Kad braucu prom, piestātnē Dzintra bija tāda kā skumja

— Varbūt nebija labi, — viņa man teica, — ka tu man parādīji, cik Janka līdzīgs Žanim. Manī tagad ir tādas dīvainas bailes, ka arī Janku man varētu atņemt nāve. Man liekas, Jankam es esmu vairāk vajadzīga nekā citiem. Viņš ir tik daudz cietis, viņam tagad vajaga prieka.

— Kurš tad nav cietis? Vai Richards nebija, un vai viņš vēl tagad necieš?

— Tu jau nezini, Jankam ir arī sieva.

— Tā? Taču ne šinī nometnē?

— Nē. Viņi jau izšķīrušies, bet Jankam vēl kaut kas sāp.

Pienāca vilciens, un es aizbraucu, aiz manis palika lielie sili un Dzintra ar savu degošo mīlestību.

Pagāja Ziemsvētki, un manās rokās bija telegramma. „Atbrauc, ja vari, Dzintra". Kaut kas notiecis, citādi Dzintra mani nesauktu. Un es atkal braucu pie viņas. Kad stacijā Dzintru ieraudzīju, es domāju, ka viņa ir nopietni slima, tik ļoti viņa bija pārvērtusies kopš rudens. Bet Dzintra man īsumā izstāstīja, kādēļ mani saukusi, viņa nebija slima, bet Janka . . . Janku sabraucis auto. Gulot jau trešo nedēļu slimnīcā un neviena nepazīstot. Esot lauztas abas kājas, smadzeņu satricinājums un vēl daži sīkāki ievainojumi.

— Bet viņš paliks vesels. Es to jūtu. Visas šīs trīs nedēļas esmu vairāk pavadījusi slimnīcā pie viņa gultas nekā nometnē. Viņš nedrīkst mirt, jo līdz ar viņu zudīšu arī es. — Dzintras vārdos bija ticība un šaubas. — Paliec kādu laiciņu pie manis, — viņa turpināja, vienai tik grūti tagad. Es paliku Dzintras dēļ. Pēc dažām dienām viņā atgriezās kaut kas no senās dzīvības, jo Jankam klājoties daudz labāk. Ārsts teicis, ka krīze nu ir pāri. Dzintra ticēja dzīvībai un dzīvei, un, varbūt, tieši šī viņas ticība arī Janku izglāba. Kādu dienu arī es aizgāju Dzintrai uz slimnīcu līdz. Pie Jankas jau bija kāda man nepazīstama sieviete, ar Dzintru viņa: vēsi sasveicinājās, un sveša tūliņ arī aizgāja. Janka bija nervozs, varbūt sāpes viņu darīja tādu, bet man likās, ka šodien Dzintras klātiene viņu nemaz neiepriecina.

Vēlāk Dzintra man pateica, ka šī svešā bijusi Jankas pirmā sieva. Dzintrai viņa nepatika, un ar neslēptu īgnumu viņa teica: — Es nesaprotu, ko viņa te vēl meklē, ja jau reiz viņu pameta, tad lai liek mieru. Janka arī nemaz negrib ar viņu satikties.

— Vai to tu tik skaidri zini? — Vai tu Janku pārāk neideālizē?

— Protams, ka es to zinu. Redzēji, cik šodien viņš bija nemierīgs?

Pienāca pavasaris, bet Janka aizvien vēl gulēja slimnīcā, ar vienu kāju bija kāds sarežģījums, un ārsti vēl šaubījās vai tā pat nebūšot jānoņem. Janka to nezināja, bet ilgā gulēšana viņu tomēr pārvērta, viņš kļuva neieciētīgs pret visiem, izņemot Dzintru. Kad citi nometnes puiši, Jankam prom esot, mēģināja tuvāk ar Dzintru sadraudzēties, viņa tikai pasmējās un gāja savu ceļu. Bieži mēs abas klejojām pa mežu, kurā modās jauna dzīvība, jauns pavasaris. Ar patiesu mīlestību Dzintra lauza pirmos ziedoņus, lai tos aiznestu Jankam. Visās takās Janka it kā nāca ar viņu kopā, jo tik daudz viņi šeit bija staigājuši.

Izplauka smaržīgas baltās akācijas, gaisos jau bija vasaras tvans un Dzintra mīlestībā it kā ziedēja vasarai līdz. Viņa salauza lielu klēpi balto, trauslo ziedu, un it kā Jankam teica: — Tie tev, Janka. Viss kas skaists, tas tev. Vai tu jūti ziedu smaržu? Tā reibina prātus ,tā it kā atraisa no visa ikdienīšķā, tā ir saldā, salda. Tāda ir arī mana mīlestība, un es pati tanī reibstu.

Jankas istaba vienmēr smaržoja pēc ziediem, un viņš bija priecīgs, kad Dzintra tos nesa. Viņa nepagura stāstīt par jauko vasaras sākumu, par mežu, par vietām, kuras viņiem abiem bija mīļas. Vēl dažas nedēļas Janka pavadīja gultā, un tad viņš varēja staigāt, gan tikai ar kruķu palīdzību, bet tomēr, viņš staigāja. Dzintra šais dienās bija kā izplaucis zieds, un katram patika noskatīties viņas ziedēšanā. Dzintra cieši tecēja, ka vēl šovasar viņi atkal abi klejos pa mežiem, priecāsies par katru ziedu un mūžīgi mīlēs viens otru. Bet vasara izdega, un Janka aizvien vēl nebija vesels, kājas bija stīvas. Pienāca ziema, un viņš zināja, ka vairs nekad nevarēs staigāt kā pārējie, viena kāja paliks stīva uz visiem laikiem. Dzintra par to daudz nebēdāja, ja tikai pats Janka bija pie viņas. Viņa neieciētīgs pret visiem, izņemot redzēja, cik ļoti Janka tagad ieDzintru. Viņa nīda vai katru veselu cilvēku, viņam šķita, ka visa pasaule pret viņu tik netaisna. Ziemsvētkos viņiem bija kāzas. Tā laikam bija Dzintras laimīgākā diena, visa viņas būtne staroja kā svētlaimē, viņas sirds dega mīlestībā un dzīves ilgās.

Pagāja trīs mēneši, kuŗos es saņēmu no Dzintras vairākas jūsmas pilnas vēstules. Viņa neskuma par Jankas nevarību, nē, viņa priecājās, ka var viņam palīdzēt, ka nu viņai ir kāds, par ko vienmēr rūpēties. Pēdējā vēstulē arī Janka man bija dažas rindas uzrakstījis, viņš gribot dzirdēt manas domas dažos jautājumos. Viņš prasīja, vai nāve un mūžība esot viens, un vai atteikties var tikai stiprais, jeb arī vājais? Man šie jautājumi likās mazliet jocīgi, bet tomēr viņam atbildēju ,ka var jau būt dažādas atteikšanās, bezjēdzīgas un tādas ar dziļāku nozīmi. Nav vērts atteikties, lai ar to kaut kādā veidā izceltos citu starpā, nē, dzīve jādzīvo. Tālāk risinot savas domas, laikam šo to arī uzrakstīju par pašnāvniekiem, kas bieži aiziet no dzīves pilnīgi bezjēdzīgi, bet ir arī tādi, kas prot aiziet īstā laikā.

(Turpinājums sekos)

Dakteris: Jūsu veselības pārbaudes rezultāti rāda, ka jūs būtu labāk piemērots dzīvei uz citas planētas.

Angelika Gailīte

JAUNIEŠI TAUTISKO A

Bez pārspīlējuma varētu teikt, ka gandrīz ikviens latvietis, kas trimdas zemēs lasa latviešu laikrakstus vai kam ir saskare ar bērniem latviskajās ģimenēs, būs pamanījis Mazputniņa lidojumus tepat visos kontinentos. Un tas arī saprotams, jo Mazputniņš ir žirgts un spilgts.

Izaudzis no dziļi latviskiem pamatiem un piesūcies tautisko garu, viņš prot tomēr pielet bērniem, kuŗu tēvuzeme ir gan Latvija, bet kas savā isajā dzīves posmā to nekad nav redzējuši. Viņš ir daudzpusīgs. Un Mazputniņš ne tikai čivina, viņš cenšas bērnos izraisīt darbību, patstāvīgu rīcību, modināt atjautību, uzdevumus atrisinot.

Zīmīgi un sevišķi apsveicami, ka Mazputniņu iecerējusi un laidusi klajā jaunā paaudze ,kas gan dzimusi Latvijā, bet vidējo un augstāko izglītību guvusi jau svešās zemēs — trimdā.

Mazputniņš ir mēnešraksts zēniem un meitenēm, ko mūsu apziņigie jaunieši grib izaudzināt par latviešiem un to dara apdomīgi, ar saprātu, pazīstot svešos apstākļus, bet aizvien paturot prātā galveno mērķi.

Mazputniņš ir patīkams vispirms ar savu bērniem piemēroto raibo, bet gaumīgo ārieni. Atšķirot krāsaino, cieto vāku, redzam tā iekšpusē uzrunu: **Ko mēs, bērni, darīsim? Kā atbilde** seko rotaļa vai nodarbība, kas turpinās beigu vāka iekšpusē. Tā mazais lasītājs vispārieks aiciināts darboties.

Žurnāla lasāmviela sākas ar bērniem veltītu dzejoli. Vismazākie atradīs pasaku lieliem burtiem, ko viņi paši var lasīt. Arī lielākie labprāt lasa vai klausās pasakas un stāstus par Pauku un Smauku .Un kur tad J. Sīrmaņa zēnu raksturu un izdomas bagātais stāsts Kapteinis Lāčakepa, kuŗa turpinājumu lasītāji gaida no mēneša uz mēnesi! Mirdza Timma M-a 34 . n-rā savā pasakā Neaicināts paligs, veikli risinot stāstījumu par senlatviešu cīņām, rāda mazo varoni un rosmina neatlaidīgu garu un patriotismu.

Lielākajām meitenēm interesantu nodarbošanos ierosina V. Klētnieks ar Zvaigžņu segu, kuŗas tapšana un novadu dažādība attēlota autora ziņējumos.

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ MĀ

ATMIŅAS.

(1. turpinājums)

Un arī jums, saviem draudzes locekļiem esiet gatavi ceļam! Jo arī jums, varbūt, tu skanēs Dieva aicinājums: „Izej no savas zemes, dzimtenes un no sava tēva nama uz to zemi, ko Es tev rādīšu" (1. Mozus gr. 12.).

Klusums, kas visu laiku bija valdījis šiem vārdiem liekus vēl dziļāks, vēl nospiedošāks. Ģelnieks vilcinās uzsākt spredika panta meklējumus, vai mācītājam vēl nebūs kaut kas jāsaka un sievas sēd zemu nodurtām galvām. Visu šo jums samulsums, rūpes, neziņa.

Jā — stāvoklis ir nopietns.

Sarkanā armija Kurzemes krastā jau ap Secei un Viesītei. Klusos novakaros pāri Daugavai ir dzirdama ložmetēju riešana un kaujas troksnis tālu . . . tikai nepilni divdesmit kilometri. Pēdējās nedēļas krievu armija ir stāvējusi uz vietas, kas notiks, ja tā atkal sakustēsies? Cilvēki, kuŗi zina daudz nedomā.

Pie manis bija atnākusi pagasta raženāka A. Viņas brāli, Ernestu Brastiņu, čeka apcietināja 1940. gada jūnijā. Viņas vīru — prezidentam Ulmanim tuvu stāvošu cilvēku, izrāva no gultas baigajā 14. jūnijā . . .

„Mācītāj," saimniece teica, „jūs nedrīkstat Latvijai vajadzēs tādus cilvēkus, kā jūs."

„Latvijai, varbūt, manis vajadzētu. Bet — Latvijai es nebūšu vajadzīgs. Padomju Latvijai būs vietas. Tāpat kā jūsu brālim. Un viņam — uz Sibiriju."

Saimnieces acis fanātiski iemirdzējās. Balss skanēja sausi, sažņaugti. „Mans vīrs atkal mājās. Mēs atkal saimniekosim paši savās mājās. Ar angļi un amerikāņi."

Saimniece ar savu meitu sēd baznīcā. Pie durvīm. Sevi ierāvušies. Sakņupuši. Viņai blakus vienu no pagasta bagātākiem vecpuišiem — Ķēniņš ir ticīgs cilvēks. Bieži nāk baznīcā.

Angelika Gailīte

JAUNIEŠI TAUTISKO APZIŅĪGUMU RĀDA DARBĀ

Bez pārspīlējuma varētu teikt, ka gandrīz ikviens latvietis, kas trimdas zemēs lasa latviešu laikrakstus vai kam ir saskare ar bērniem latviskajās ģimenēs, būs pamanījis Mazputniņa lidojumus tepat visos kontinentos. Un tas arī saprotams, jo Mazputniņš ir žirgts un spilgts.

Izaudzis no dziļi latviskiem pamatiem un piesūcies tautisko garu, viņš prot tomēr pieiet bērniem, kuŗu tēvuzeme ir gan Latvija, bet kas savā īsajā dzīves posmā to nekad nav redzējuši. Viņš ir daudzpusīgs. Un Mazputniņš ne tikai čivina, viņš cenšas bērnos izraisīt darbību, patstāvīgu rīcību, modināt atjautību, uzdevumus atrisinot.

Zīmīgi un sevišķi apsveicami, ka Mazputniņu iecerējusi un laidusi klajā jaunā paaudze ,kas gan dzimusi Latvijā, bet vidējo un augstāko izglītību guvusi jau svešās zemēs — trimdā.

Mazputniņš ir mēnešraksts zēniem un meitenēm, ko mūsu apziņīgie jaunieši grib izaudzināt par latviešiem un to dara apdomīgi, ar saprātu, pazīstot svešos apstākļus, bet aizvien paturot prātā galveno mērķi.

Mazputniņš ir patikams vispirms ar savu bērniem piemēroto raibo, bet gaumīgo ārieni. Atšķirot krāsaino, cieto vāku, redzam tā iekšpusē uzrunu: **Ko mēs, bērni, darīsim?** Kā atbilde seko rotaļa vai nodarbība, kas turpinās beigu vāka iekšpusē. Tā mazais lasītājs vispriekš aicināts darboties.

Žurnāla lasāmviela sākas ar bērniem veltītu dzejoļīti. Vismazākie atradīs pasaku lieliem burtiem, ko viņi paši var lasīt. Arī lielākie labprāt lasa vai klausās pasakas un stāstus par Pauku un Šmauku .Un kur tad J. Širmaņa zēnu raksturu un izdomas bagātais stāsts Kapteinis Lāčakepa, kuŗa turpinājumu lasītāji gaida no mēneša uz mēnesi! Mirdza Timma M.a 34 . n-rā savā pasakā Neaicināts palīgs, veikli risinot stāstījumu par senlatviešu cīņām, rāda mazo varoni un rosmina neatlaidīgu garu un patriotismu.

Lielākajām meitenēm interesantu nodarbošanos ierosina V. Klētnieks ar Zvaigžņu segu, kuŗas tapšana un novadu dažādība attēlota autora zīmējumos.

Nodaļa To es vēl nezināju visai saprotamā stāstījumā bērnus iepazīstina ar dažādajām ikdienas dzīves parādībām un to nozīmīgumu — uguni, gāzi u. tml.

Saistīgs pasākums ir Gudro Putnu klubs un tā ziņas, ko vada Inta Purva Toronto, Kanadā. Tur bērnu stāstiņi vai pasakas, kur visi vārdi sākas ar vienu un to pašu burtu ,piem.,Kas kaiš kazai? Inta Ore 11. g. v., ASV. **Pēteris.** Jānis Sviläns, 8. g. v. Austrālijā (32. n-rā). **Mūsu māja.** Rita Otto, Anglijā (33.), bet visgarāko ar viena sākumburta vārdiem **Prāšīgu pasaku** ir uzrakstījis Uģis Brūveris Argentinā.

Sevišķi interesanti vērot Pašu lasītāju darbus, piem., Dainas Dārziņas, 8. g. v., ASV, kompozīcija **Vilciens nāk** 32. n-rā. Turpat divi stāstiņi no Anglijas: **Par mākoņiem,** Māris Bite, 8 g. v., un **Riekstošana.** Imants Strauss, 8 g.v., bet no Kanadas raksta Juris Zvīdris, 9 g. v., **Mans piedzīvojums.**

33. n-rā 5-gadīgās Baņutas Rubesas, Kanadā, un 8-gadīgā Jura Romanovska, Anstrālijā, zīmējumi, turpat Ineses Strapcānes, 7 g. v., Anglijā, stāstiņš un Bostonas, ASV, latviešu 7. kl. skolnieka Donata Duļevska stāsts.

Šim žurnālam raksturīgi, ka vienā pašā lapaspusē (34. n-rā) sastopas pašu stāsti un pašu zīmējumi no Austrālijas, Vācijas, ASV un Kanadas ,bet turpat arī Bostonas Latviešu skolas 6. kl. skolnieces dzejolis.

Beidzot **Mini manu minamo** uzdevumi gan vārdos ,gan zīmējumos.

Katram n-ram bez tam pievienots kāds praktisks darbiņš izgriešanai, izveidošanai, iekrāsošanai.

Nenoliedzami mēnešrakstā Mazputniņš ir daudz vērtīga audzināšanas meteriāla, tomēr nopietni pieejot šim izdevumam — un Mazputniņš to pelna — nevar neminēt arī dažus paņēmienus, kas mazāk padevušies, piem., **Joku vācelīte** (34. n-rā). Mātei jābūt augstākajai autoritātei, tādēļ arī viņas sacītais nedrīkstētu pamudināt bērnus smieties par kādas personas aizkaršanu vai ļaut viņas bērniem snieg ties pēc sveša dārza augļiem, kaut arī viņi tā izrādītu savu veiklību.

Un tad — divās vai trijās tautas dziesmās meklēt daļas kādam vārdam, kas atrodas trešajā vai ceturtajā t. dziesmā ir joti labs paņēmiens ieinteresēt bērnus par tautas dziesmām un reizē modināt vērošanas spējas un attapību. Diemžēl, dotajās t. dziesmās atrastais vārds **nesaskan skaitlī un locījumā** ar meklējamo (šāda varbūtība gan uzdevumā aizrādīta). Tas var mulsināt valodas pratējus, kur nu vēl trimdas bērnu, kam mātes valoda svešā ietekmē diezgan trūcīga! Piem. zel-te-ni-tes un zeltenīte, ka-ma-nas un kamanās.

Tie ir sīkumi, kas novēršami, izvēloties vielu. Nenoliedzama ir mēnešraksta Mazputniņš nozīme mūsu trimdas bērnu audzināšanā latviskā garā. Šo uzdevumu, kā jau minēts ,uzņemsies jaunā paaudze, izdodama un vadīdama žurnālu mazajiem. Tas liecina par mūsu jauniešu, kas paši izglītojušies svešās skolās un atticiegajās zemēs ieguvuši neierobežotas darba iespējas, apziņīgumu, latvisko pašapziņu un — ideālismu.

Mūsu nacionālo iestāžu un visu atsevišķo personu neatliekams pienākums ir atbalstīt minēto izdevumu visādā ziņā — to abonējot saviem vai draudzīgu ģimeņu bērniem un sniedzot materiālu atbalstu tā apgādam „Ceļinieks".

Mēnešraksta Mazputniņš atbildīgais redaktors Laimonis Streips Čikagā, ASV. Saimniecības daļas vadītājs Ēriks Preiss, 254 Bain Ave., Toronto 6, Ont., Canada, kur žurnāls arī pasūtināms.

Neatliksim līdz rītdienai to, kas darāms šodien.

Aina Kraujiete

PAKLĀJI

Cauru vasaru ziedi krāšņus paklājus auda
pār muguru kalnam
manas mātes dārzā.

Ierindā gladiolas
kā karavīri paceltiem zobeniem
tur soļoja gar ķeizarkroņiem un
līliju dobēm,
gaŗām īrisu puduŗiem kā meitenēm zilos un dzeltenos tērpos.

Uz augšu vērpās
krāsainie pukšķirnīši
kā bērni parādi skatities,
un it kā netīšām
krita žogaiņ pār malu, kur pie-
saulē gozējās
kā veci ļaudis vienkāršas kāršu
rozes
un puķu tabaka.

Šim rakstam visapkārt nekā la-
bāka
persiešu tepiķi neuzrādītu
par saulē izbalējušo flokšu grē-
dām,
starp kuŗām krustu šķērsu bez
bēdām
ļauts bija vīties
rezēdām un naktsvijolēm.

Bet rudenī salna
agri kalnu un pauguru
puķēm košumu skauda.
Nu tikai atmiņā ziedi paklājos
saaug
tālajā kalna dārzā.

NO IGAUŅU KULTŪRAS DZĪVES

Henrika Visnapū vārdā nosauktais igauņu literātūras fonds par šā gada laureātu izraudzījis prof. Dr. Antsu Orasu par viņa eseju krājumu „Miera aplis". Orass ir pazīstams rakstnieks un kritiķis. Viņš ir tulkojis angļu un vācu valodā vairākus igauņu dzejniekus darbus. Orass darbojas par angļu literātūras profesoru Floridas universitātē.

Pag. gada decembrī igauņu trimdas saime zaudējusi vairākus ievērojamus locekļus. Upsalā, Zviedrijā, miris pazīstamais folkloristes Dr. phil. Oskars Loŗits; viņš bija 61 g. vecs. Ķelnē, Vācijā, 68 gadu vecumā miris igauņu pārstāvis Bonnas valdības plkv. Ludvigs Jakobsens. Fort - Loderdēlā, Floridā, miris pazīstamais igauņu diriģents un komponists Adalberts Kirkhauss. Stokholmā miris 79 g. vecumā igauņu diplomāts un bij. valdības loceklis Hanss Rebane. Viņš bija Igaunijas pēdējais sūtnis Rīgā.

Portugāļu mākslas žurnāls „A Arte do Ex - Libris" ievietojis rakstu ar vairākām illustrācijām par igauņu mākslinieku J. Naha. Naha dzimis Rīgā 1902. g., un tagad dzīvo Minchenē. **Z.**

Jānis Kliģzējs.

Pievilto ideālistu sejas

EDUARDS FREIMANIS — DAIGĀS ROTAĻAS, STĀSTI UN NOVELES. 240 LPP. ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS, 1961.

Eduards Freimanis ir iegājis latviešu rakstniecībā ar savu patstāvīgu balsi, ar savu redzēšanu un ar drosmi — neietīt kokvilnā cilvēka iekšējo stiklu asmeņus un šodienas pasaules klabošos zobus tikai tāpēc, lai šie literārie iepakojumi izskatītos apaļāki un mīkstāki. Ar šādu godīguma īstenību viņš gan ar savu dzeju, gan ar prozu latviešu gara dzīves budžetā ir nodibinājis un paturējis savu neatkarīgu posteni, kas ir bagāts ar rūgto, pievilto ideālistu tēliem, kas meklē sevi, savu identitāti šinī beznoteikumu šodienā, kur par visu dievu dievu kļūst. — Eksistence. Šie sevis meklētāji ,ar latviešu un eiropiešu gaismu izsāpētajās dvēselēs, arvien turpina ilgoties atrast atbildes jautājumiem: vai ir vēl palikušas kaut kādas tiešību normas starp tautām un cilvēkiem? Vai ir kādas iespējas no vecajiem ideāliem dzemdēt jaunus? Vai ir palicis kāds kopīgs sauciens, ko spētu dzirdēt visi, kas gribētu saukt sevi par brīvajiem cilvēkiem? Vai ir palikuši tikai divi milzīgi cementa robežstabi pasaulē: Austrumu materiālisms un Rietumu materiālisms? Vai arī — ir palikušas tikai eksistences bailes un naids pret visu, kas ir labāks, pārāks, skaistāks, tīrāks un kas šo nekādu normu nekontrolēto eksistenci apdraud? Savu pagātni šodienas mirklos un impulsos izteikdami, Eduarda Freimaņa stāstu un noveļu tēli ,savu iekšējo maigumu, siltumu, nedrošību, neveiklību un pat milestību slēpdami no pasaules skatiem, staigā apkārt ar bargu un cietu ārieni, tādos kā skārda mēteļos, kā akmens dūrēm, kā indes adatas mēlēm. Tas ir veids, kā šodienas spēlē radīt savu spēku ,bezbailīgumu un savu nicinājumu visam tam, ko iekšēji viņi paši tik ļoti vēlas. Tas, ko viņi visbiežāk vēlētos un vēlas, būtībā it kā būtu visai maz — kaut tikai kāds viņiem būtu bijis draugs, kaut kāda sirds viņus būtu milējusi bez atlikuma tādus, kādi viņi ir, kā cilvēki ar visu, kas viņos. Šinīs vietās Eduards Freimanis izveloīgi un ar asu un drosmīgu iekšskatu parāda cilvēka persononiības psihisko dīnāmismu, tā režģi un greizajās gristēs sagriezto iedarbību: tas, kas spīd un skan cilvēka ārienē, nemaz nav tas, ko cilvēka ,iekšienē" slēptais pavēļu devējs būtu vēlējies. Šis „pavēļu devējs" būtībā nav nemaz arī tik bargs, cietš un drošmīgs. Visbiežāk gan tās ir nedrošs, nobijies, milestības izsalcis un reizēm jau izsāpējis sauss.

Mēģinot dažās līnijās uzskicēt Eduarda Freimaņa kā cilvēka, latviešu tautas piederīgā, rakstnieka un domātāja profilu, kopā ar viņa šeit apceramo grāmatu, gribas pieminēt viņa dzeju krājumu „Zemdegas", kas iznāca šinī pašā apgādā, 1958. gadā. Šinī dzeju krājumā ir daudz skaisti sāpīgu ainavu ar Latvijas vasaras, ziemām, druvām, priedēm, debesīm, likteņiem un cilvēkiem, kas spēja izdzīvot savus priekus un sāpes bez mudinātājiem. Tā ni ir daudz rindu, kas patiesi reprezentē latviešu dzīves ziņu — filozofiju. Ir daudz ar sērīgu mieru segtu rindu, kur latvietis caur svešuma apvārsnieni sniedzas uz iebrucēju izkropļoto dzimteni un sniedzas pats uz savu dvēseli, lai spētu turpināt dzīvot kaut cik mierā pats ar sevi laikā ,kad kaut cik jāpiemērojas svešajiem ,lai spētu sadzīvot ar viņu pasauli. Mūsu dzīves tecējumā, kam ir sakars ar visu universu, būtībā viss ir dzīvs un plūstošs un viss iespaido mūsu dvēseļu, ilgu ,miera un milestības saturu. Dabīgo strautu izkaltums un svešu straumju plūdi individu un tautu dvēselēs reizēm sāp kā dzīvi apdraudētājs apdegums. Eduarda Freimaņa dzeju krājumu „Zemdega", apcerot viņa stāstu un noveļu krājumu, bija jāpiemin tāpēc, ka viņa dzejās izteiktie saucieni reprezentē viņu kā latviešu izmīdītās zemes un izmīdītās dvēseles domātāju, kam nav neērti no šīs sāpēšanas ne savējos ,ne svešajos. Tas pats ievainotās dvēseles meklējums — kā kļūt atkal veselai un pilnai, ir ieveidots arī rakstnieka 9 stāstos novelēs — Daigās rotaļas.

Gribas citēt dažas rindas no smeldzīgajām dziesmām „Zemdegā", lai tādējādi parādītu Eduarda Freimaņa rakstnieka, dzejnieka, latvieša un cilvēka profilu viņa paša vārdiem:

„Monologs pēc piektās pudeles.

Šos pusdzīvos gadus es pārdotu
krāmos
Par septiņām dzimtenes dienām.
Par vienu vien priecīgu dzimtenes
gadu
Pat dvēseli atdotu velnam.

Pats būtu vēl laimīgs kā neprātīgs
klauns,
Kas princesi milējis slepus.
Un smietos tad naktī, kaut mē
ness ļauns
Man rādītu jaunraktus kapus.

Tad ietu pat izkauties dumbrājā
lejā,
Pirms akacī parautu velns.
Vēl iesistu noslīkdams pliķi tam
sejā
Un ķērktu kā kovārnis melns."

Gaismas, sevis, cilvēka, tiesību un taisnības meklējuma izsalkuma zīmē ir radušās „Daigās rotaļas" ar to stāstiem un novelēm. Jāpiezīmē, ka vārds „daigs" esot Kuldīgas apkārtnē noklausīts un tas nozīmējot — smagu, drūmu, nemīļu, reizēm pat mitru. Krājumā ievietoti 9 stāsti un noveles: Daigās rotaļas, Klusie Jāņi, Atkusnis, Ciniķis, Hempčgenas slimnieks, Prērijas trubadūrs, Darba biedrs, Sludinājums avīzē un Čigānu eņģelis.

Pirmais krājuma stāsts, kas grāmatai devis vārdu — Daigās rotaļas, aiznem gandrīz pusi no 240 lappusēm un ir viens no tiem darbiem krājumā, kuŗa tēlu psiholoģiskie pavedieni, kopīgais saaudums ,kā arī tēlojuma asums un krāsainums ir izstrādāts līdz iespējamiem iekšskatījumiem un ārskatījumiem. Fons — Pinebergas universitāte, „Ūpji", latviešu studenti, kas ir bijušie karavīri, pēckara Vācija ar savu maizes, nokavētās dzīves, nedzīvoto jūtu, sapņu un milestības badu. Centrālais tēls — Aldis Rūsiņš, ārēji ciets, cinisks, un tādu to redz arī draugi un reizēm arī draudzenes. Iekšēji, savā būtībā, viņš nedross, kautrīgs un izsalcis, izkaltis kā aso lemešu uzartā, bet nekad ar maiguma ecešām nenoecētā zeme. Ar rakstnieka iekšējo redzību un psiholoģisko mēchanisma saprašanu, Eduards Freimanis šeit ir ievedis notikumus un pārdzīvojumus cilvēka rakstura un šodienas veidošanās procesos.

„...Viņam patika noņemties ar sevi. Viņš netika no sevis vaļā, kaut gan labi zināja, cik maza dzīve tiem, kas nedzīvo ar citiem, bet tikai paši ar sevi. Neparastākais bija tas, ka viņš sevi nemīlēja, drīzāk gan ienīda. Viņš kalpoja sev pret paša gribu. Tā kalpo vergs savam kungam — pazemīgi, paglēvi, ar rūgtumu sirdī, bet lokanu muguru." Tēvs Aldim bija nomiris mazam, krogū piegalda, ar sirdstrieku un glāze palikusī pusdzerta. Un tā Aldis iet pa dzīvi ar pusizdzertu, pusnepiepildītu cilvēka ilgaino daļu.Tā viņš iet caur kara gaitām, tāds viņš ir iztvicis tuvības. Viņš ir sekmīgs studijās, izveicīgs un drosmīgs sagādāt grūti dabūjamās lietas šinī bada laikā un jo sevišķi, ja ar to var „pierādīt" savu kompensētāju pārākumu un likt draugiem un meitenēm viņu apbrīnot. Viņam ir izsalkums zināt un saprast vairāk un tāpēc tas iesaistās un klausās filozofijas lekcijas, kur var tikt pie „sava prāta izdancināšanas." Viņš slepeni ilgojas, lai Vaira Dūmniece veltītu viņam kaut draudzīgu skatienu, bet kad viņa to dara, Aldis gandrīz katrreiz ieslēdzas savā automātiskajā gliemežnīcā un tēlo vēso un vienaldzīgo un pēc tam cieš, ka tā darījis. Viņš ir mūžīgi jūtu kara stāvoklī un vienmēr iznāk, ka viņš ar savu ricību censtos kaut ko „pierādīt," bet viņš nezina — kas tas isti tāds būtu, ko viņš gribētu „pierādīt." Aldis apskauž labu audzināšanu saņēmušo studiju biedru Marisu Cernātu, kas savās attieksmēs ar citiem spēj būt izlīdzinošs, bez visādiem saskrūvētiem kompleksiem. Viņš cieš nevien savu izmežģīto likteni, bet ari visas tautas piesmietību. Reizēm viņam gribētos to atriebt visiem reizē — krieviem, vāciešiem un angļiem. Šo konfliktu plosīts, Aldis „nozūd no zemes virsas," sasitas ar bijušajiem vācu karavīriem, kas tāpat kā viņš cieš no šī jaunā miera cinisma un bezcerības un dodas kopā ar tiem krievu zonas pārgājienos, lai redzētu, kas tur vārās un lai iegūtu naudu ar spirta spekulāciju. Tur redz naklauto bailes par katru savu dienu, redz jauncepto komūnistu partijas vīru un komjauniešu varas sniegšanos katrā cilvēka domās un satiksmē ar citiem cilvēkiem. Naktī nākot kopā ar gājienu draugu Dāvidu, atpakaļ ar spirta nastām mugurās, vi-

(Nobeigums 6. lpp.).

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ MĀJAS

ATMIŅAS.

(1. turpinājums)

Un arī jums, saviem draudzes locekļiem, es saku: esiet gatavi ceļam! Jo arī jums, varbūt, tai dienā ausis skanēs Dieva aicinājums: „Izej no savas zemes, no savas dzimtenes un no sava tēva nama uz to zemi, ko es tev rādīšu" (1. Mozus gr. 12.).

Klusums, kas visu laiku bija valdījis baznīcā, pēc šiem vārdiem liekas vēl dziļāks, vēl nospiedošāks. Bet ērģelnieks vilcinās uzsākt spredika panta meldiju, it kā gaidīdams, vai mācītājam vēl nebūs kaut kas ko teikt. Vīri un sievas sēd zemu nodurtām galvām. Visu sejās ir vērojams samulsums, rūpes, neziņa.

Jā — stāvoklis ir nopietns.

Sarkanā armija Kurzemes krastā jau aizgājusi līdz Secei un Viesītei. Klusos novakaros pāri Daugavai dažreiz ir dzirdama ložmetēju riešana un kaujas troksnis. Nav jau tālu . . . tikai nepilni divdesmit kilometri. Pagaidām vairākas nedēļas krievu armija ir stāvējusi uz vietas. Bet kas notiks, ja tā atkal sakustēsies? Cilvēki, liekas, par to daudz nedomā.

Pie manis bija atnākusi pagasta raženākā saimniece A. Viņas brāli, Ernestu Brastiņu, čeka apcietināja jau 1940. gada jūnijā. Viņas vīru — prezidentam Kārlim Ulmanim tuvu stāvošu cilvēku, izrāva no gultas un aizveda baigajā 14. jūnijā . . .

„Mācītāj," saimniece teica, „jūs nedrīkstat braukt! Latvijai vajadzēs tādus cilvēkus kā jūs."

„Latvijai, varbūt, manis vajadzētu. Bet Padomju Latvijai es nebūšu vajadzīgs. Padomju Latvijā man nebūs vietas. Tāpat kā jūsu brālim. Un viram, ko aizveda uz Sibiriju."

Saimnieces acis fanātiski iemirdzējās. Viņas balss skanēja sausi, sažņaugti. „Mans vīrs atkal atgriezīsies. Mēs atkal saimniekosim paši savās mājās. Par to gādās angļi un amerikāņi."

Saimniece ar savu meitu sēd baznīcā. Pie pašām durvīm. Sevi ierāvusies. Sakņupusi. Viņai blakus redzu vienu no pagasta bagātākiem vecpuišiem — Irbēnu. Irbēns ir ticīgs cilvēks. Bieži nāk baznīcā. Ļaudis gan melš, ka viņš esot paskops. Pērminderi žēlojas, ka grūti no viņa esot iekasēt draudzes nodevas. Vienmēr sūrojoties par grūtiem laikiem. Nekad nedodot vairāk kā pāris latu.

Pirms dievkalpojuma Irbēns bija ienācis ģērbkambarī.

Kad bijām palikuši divi vien, viņš, cepuri rokās grozīdams, paliecās uz manu pusi, un klusā balsī teica: „Mācītāj, lūdziet Dievu, lai krievu armija nenāk uz priekšu! Ja mēs tiksim pasargāti, es pusi no savas mantas atdošu baznīcai."

. . . Tagad Irbēns izliekas salauzts, noguris. Mācītājs ir pateicis vārdus, kas viņam liek atskārst, ka būs, varbūt, jāatdod viss, ne tikai puse no savas mantas. Un Irbēns nevar izšķirties, ko darīt. Bēgt? Vai palikt uz vietas

Baznīcas luktā, netālu no ērģelnieka, sēd profesors B. Pēdējā laikā viņš bieži sācis nākt baznīcā. Zinu, ka šis gudrais vīrs netaisās nekur braukt. Viņam esot drošas ziņas, ka ienaidnieka armija atrodoties sabrukuma priekšvakarā un neiešot vairs nevienu soli tālāk uz priekšu. Kur viņš šīs ziņas ņēmis? Liekas neticami, bet tā tas ir: profesors izsauc garus un zilē ar kafijas tasītēm! Viņa ticība „gariem" esot nesatricināma. Viņš, laikam, ir vienīgais dievlūdzēju vidū, kuŗu mani vārdi nav satraukuši, nomākuši.

☆

. . . Kā pēkšņi uznācis pērkons aiz Daugavas, Kurzemes krastā, iedunas lielgabali. Sāk drebēt dievnama logu rūtis. Ļaudis it kā atmostas. Paceļ galvas un raugās uz altāri ,ko rotā tikai pirms dažiem mēnešiem iesvētītā, Augusta Annusa darinātā, altārglezna „Jēzus apsauc vētru". Glezna redzama Daugavas zvejnieku laiva, kuŗā tēvs ar dēlu grib izbēgt melno, satrakato viļņu varai. Un viņiem blakus, gaismas apstarots, mierīgs un kluss, stāv Kristus. Laiva, pār kuŗu Viņš sargājot pacēlis savu roku, taču nenogrims? . . .

Lielgabalu dārdēšana aizvien pieņemas. Mēs gan esam pie tās jau pieraduši. Tomēr ļaudis paliek nevaļīgi. Tikko dievkalpojums beidzies, tie saklūp ratos un ātri izklīst uz visām pusēm. Starp pašu pagasta ļaudīm ir arī diezgan daudz pārnovada bēgļu, galvenā kārtā no Sēlijas apgabaliem. Tālāk par Aizkraukli šie cilvēki vairs negrib braukt. Drīz taču būs jāatgriežas pašiem savās mājās! Nogaidīs tikai vācu ofensīvu! Un tad — griezīs ilksis atpakaļ. Lai tirumi nepaliek atmatā . . .

Sirmais, astoņdesmit gadu vecais pērminderis Liepiņa tēvs gaida ģērbkambarī un palīdz man novilkt talāru. Viņa citkārt laipnais, vienmēr smaidošais vaigs šodien ir satumsis. Pēkšņi es redzu, cik vecs, cik salauzts ir palicis šis Dieva kalps, kuŗu no dievkalpojuma apmeklēšanas viņa gaŗajā mūžā nav varējušas atturēt ne vētras, ne sliktie ceļi, ne likstas un nelaimes personīgajā dzīvē.

„Mācītāj," vecais vīrs saka: „kad lidmašīna pavasari nolauza krustu mūsu baznīcas torni, es sajutu, ka fronte ir pavisam tuvu, un ka var pienākt diena, kad šī dievnama vietā atkal būs atrodamas tikai drupas. Tā tas jau notika pēc pirmā pasaules kaŗa. Visā Aizkraukles draudze toreiz nesagrauts bija palicis tikai viens šķūnis. No citām ēkām pāri bija palikuši tikai nokvēpuši skursteņi un krāšņatas. Lai Dievs no mums tagad novērš tādu pašu nelaimi."

Rūpīgi vecais pērminderis sakārto mācītāja talaru un ieliek to somā, tad viņš aizgriež somas slēdzeni un, it kā pats ar sevi sarunādamies, saka: „Es jau zināju, ka jūs te nepaliksat. Esat jauns cilvēks. Mājās sieva un mazi bērniņi. Sākumā gan biju par to noskumis. Bet tad atcerējos jūsu priekšgājēju. Mācītājs Zavarijs bija vācietis. Bet sirds viņam bija laba. Nevienam nebija darījis ļauna. Un tomēr viņu apsūdzēja un nodeva. Vēlāk, kad pienāca vēsts, ka komūnisti viņu deviņpadsmitā gadā noslepkavojuši, neviens pēc viņa daudz nesēroja. Ļaudis savu bijušo mācītāju drīz vien aizmirsa. Vai ar jums tas būtu citādāk? Tāpēc brauciet, mācītāj, un Dievs lai jums palīdz."

„Un jūs?" — jautāju.

Sirmgalvis paskatās manī. Viņa sejā lasāms pārsteigums, izbrīna.

„Kā jūs tā varat jautāt, mācītāj? Es palikšu savās Brēķārēs. Man vēl ir tikai viens lūgums: lai Dievs man atļauj Aizkraukles kapsētā dusēt blakus manam mūža draugam, ko pērnā ziemā pavadījāt pēdējā gājumā. Un es domāju, ka arī komūnistu vara man, vecam vīram, šo pēdējo cerību neizpostīs. Vairāk es no dzīves neko negaidu. Un neprasu."

Pēc sarunas ar sirmo pērminderi sirds atkal ir kļuvusi vieglāka un gaišāka. Izeju laukā, un ilgi raugos uz atvasaras saules apmirdzēto tāli . . . Nezinu, vai kaut kur dzimtenē vēl ir kāds cits Dieva nams, kas celts tik skaistā vietā kā Aizkraukles baznīca . . . No baznīcas kalna var tālu redzēt. Tālu — arī pagātnē un nākotnē raugoties . . .

Sudraba mirgas mezdama, dziļi lejā tek mūsu likteņupe Daugava . . . Tās krastā, Kariekstes strauta ielokā, atrodas sabrukušās ordeņa pilsdrupas . . . kādas pagājušo laiku varenības liecinieces. Mācītāja sētas ganībās, pašā Daugavas krastā, archaiologi atrada senas, trispadsmitā gadsimtā celtas, baznīciņas pamatus, ko reiz aizbērusi Daugavas brāzmainie palu ūdeņi. Baznīcas grīda bija noklāta masīvām akmens plāksnēm. Tās glabāja mūku un ordeņa bruņinieku vārdus, rakstītus latiņu valodā. Tieši pretim altārim bija liels kapakmens. . . . „Te dus ordeņa landmaršals, brālis Andreas. Kritis, kokam gāžoties. Viņš bija krietns Kristus kaŗavīrs. Lūdzat Dievu par viņu" . . .

Sīc transit gloria mundi . . .

Tā paiet pasaules godība!

No kalna raugoties uz Daugavas leju un tālām mežu skūpsnām un medaini dzelteniem tīrumiem Zemgales krastā, prātā nāk Aleksandra Grīna vārdi: „Karogi nāk un iet. Bet zeme paliek mūžīgi."

☆

Kopš mācītāja sētā ir iekārtojusies kāda armijas signālvienība, mēs tur labprāt vairs nerādāmies. Dievkalpojumam beidzoties, tomēr aizbraucam uz turieni, lai paņemtu vēl dažas mantiņas.

Tikko esam iegriezuši ratus mācītāja sētas pagalmā, pretim steidzas mūsu čaklā saimniece.

„Labi gan, ka atbraucāt," viņa šņukst: „te jau viss iet uz postu! . . . Paskataties uz jaunām ābelītēm, ko pavasarī iestādījāt! Visas aplauztas, nopostītas! Ko tie kociņi nodarījuši? Vai koks vainīgs, ka cilvēki karo un dara viens otram ļaunu! Un tās krievietes, kas atvestas zaldātiem līdzi! Tās ņem visu, kas nav piesiets. Viendien viena bija apvilkusi kundzes kleitu! Tad nu gan es pārskaitos! Teicu — velc tūdaļ nost, tās drēbes nav domātas kaŗa brūtēm, kas nāk no ienaidnieka zemes" . . .

Pēkšņi mūsu labā saimniece apraujas pusvārdā. Galvu piešķiebusi, sāk uzmanīgi klausīties. Tad steidzas uz šķūņa pusi, kur dzirdama satraukta vistu kladzināšana. Ziņkāres skubināti, sekojām arī mēs. Daži kaŗavīri šķūnī bāž sienu guļammaisos. Un vienā no maisiem kaut kas aizdomīgi spārdās un purinās.

„Ber tūliņ sienu laukā!" saimniece lauzītā vācu valodā uzstājās. „Es gribu redzēt, kas tev tur spārdās tajā maisā!" . . .

(Turpinājums sekos).

tikai pats
Viņa ne-
tagad ie-
ilvēku, vi-
saule pret
emsvētkos
ulkam bi-
diena, vi-
kā svētlai-
lestībā un

, kuŗos es
vairākas
Viņa ne-
arību, nē,
viņam pa-
kāds, par
ēdējā vēs-
dažas rin-

das uzrakstījis, viņš gribot dzirdēt manas domas dažos jautājumos. Viņš prasīja, vai nāve un mūžība esot viens, un vai atteikties var tikai stiprais, jeb arī vājais? Man šie jautājumi likās mazliet jocīgi, bet tomēr viņam atbildēju ,ka var jau būt dažādas atteikšanās, bezjēdzīgas un tādas ar dziļāku nozīmi. Nav vērts atteikties, lai ar to kaut kādā veidā izceltos citu starpā, nē, dzīve jādzīvo. Tālāk risinot savas domas, laikam šo to arī uzrakstīju par pašnāvniekiem, kas bieži aiziet no dzīves pilnīgi bezjēdzīgi, bet ir arī tādi, kas prot aiziet īstā laikā.

(Turpinājums sekos)

eselības pārbaudes rezultāti rāda, ka jūs būpiemērots dzīvei uz citas planētas.

Kopas loterijas lielos laimestus, mūsu mākslinieku dāvātos darbus no ložu urnas izvilka red. M. Čulītis, red. A. Kundrats un dzejn. V. Toma. Biruta Senkēviča un A. Stašans rūpējās, lai viss noritētu pēc pro-tokola. Kopā ar preses laudīm ir vēl V. Brūvera gleznas laimētājs A. Saliņš.

Daugavas vanadžu priekšniece I. Breikša un LPB Kanadas kopas pr-ce B. Senkēviča pasniedz cepto preses pīli laimīgās lozes īpašniekam V. Raikovskim.

Daiļās puķu meitenes.

Dianas Jablokovas - Vorpas baleta studijas audzēknes iepriecināja balles viesus ar saviem priekšnesumiem.

KANADĀ

TORONTO

● 21. janvārī negaidīti mūžībā aizsaukts Toronto 1. latviešu ev. - lut. draudzes loceklis Jānis Joma. Nelaikus dzimis 1898. gadā, Rīgā, un pēdējos gadus Latvijā bijis Olaines stacijas priekšnieks. 1954. gadā iebraucis Kanadā no Austrālijas un strādājis Imperial Light apdrošināšanas sabiedrībā. Izvadīšana no Rosar bēru nama, 467 Sherbourne ielā, Toronto, ceturtdien, plkst. 2 p. p.

● DV teātris Kanadā izirē karnevāla kostīmus. Zvanīt HU 1-6973.

KIČENERA

● Daugavas Vanagu Kičeneras Vaterlū nodaļas biedri bija pulcējušies uz pilnsapulci š. g. 13. janv. „River Valley Lodge" telpās, lai nospraustu vadlīnijas turpmākam darbības gadam un ievēlētu jaunu nod. valdi.

Jaunievēlētā valde konstruējas šādi: Priekšsēdis A. Taube, pr-ža pal. J. Peteris, kasieris A. Ozoliņš, sekretārs A. Simsons, biedr-zinis J. Dundurs. Kandidātos — R. Liegis un V. Tominš. Nod. adrese: 60 Rothsay Ave., Kitchener, Ont.

Revīzijas komisijā ievēlēja un tā konstruējās šādi: pr-dis — A. Eichvalds, sekretārs K. Tominš. Revīzijas kom. loc. V. Simsons un P. Skrastiņš. A. T.

MONTREĀLA

● Latviešu biedrība 13. janvārī atskatījās uz 14 darba gadiem sabiedriskā laukā. Šajā sakarībā biedrības valde kopā ar dāmu komiteju bija rīkojusi atceres vakaru Viktorijas halles telpās, kurā dalību ņēma ap 40 biedrības biedru un labvēļu. Biedrības pr-ks E. Mazutis pakavējās pie aizvadīto gadu biedrības darbības un pateicās labvēļiem par sirsnīgo atsaucību biedrības iecerēto mērķu veicināšanā. Pie dāmu komitejas cienasta atceres dalībnieki pakavējās kopīgās dziesmās, dejās un draudzīgās pārrunās. Sevišķi daudz biedrības labā laika un enerģijas veltījuši pašreizējais biedrības saimniecības daļas vaditājs Kr. Ozols, kas šajā vasarā atskatījās uz 50 mūža gadiem, pēdējos 10 no tiem ziedojot latviešu trimdas sabiedriskai dzīvei. Tāpat nevar aizmirst ilggadīgo biedrības valdes locekli un pirmo tās pr-ku Kārli Lazdiņu, kā arī Mariju Kaminsku.

● Latviešu skola Draudzīgā aicinājuma atceri rīko š. g. 27. janvārī, plkst. 7.00 vakarā, St. Kevins skolas zālē. Programmā rakstnieces Irmas Grebzdes referāts, draudzu jaunatnes pulciņu priekšnesumi un latviešu skolas audzēkņu uzvedumi. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem: pieaugušajiem sākot ar $1,-, bērniem un jauniešiem $0.50.

● Latviešu jaunā kreditsabiedrības rīcības komiteja š. g. 14. janvārī Trīsvienības draudzes namā bija sasaukusi dibināšanas sanāksmi. Informāciju par kreditsabiedrības dibināšanu sniedza Jānis Zālīte, bet pārskatu par latviešu kreditsabiedrību darbību citās pilsētās deva Toronto latviešu kreditsabiedrības valdes pr-dis A. Svenne un tās pašas sabiedrības aizdevumu komisijas vad. Ad. Kristapsons.

Pirmajā dibināšanas sapulcē pieņēma vispārējos kreditsabiedrības statutus. Valdē ievēlēja: Jāni Zālīti, Indriķi Drupalu, Jāni Norveli, Jāni Kokariti un Bruno Innusu. Aizdevumu komisijā ievēlēja Kārli Tirziti, Aleksandru Spūrmani un Jāni Lavu. Revīzijas komisijā — Robertu Gobu, Alfredu Apsi un Kristu Ozolu. Sapulcē piedalījās ap 30 tautiešu. Kreditsabiedrībā jau iestājušies ap 60 biedru.

Pēc pilnsapulces notika pirmā valdes konstruēšanās sēdē, kurā par valdes priekšsēdi ievēlēja — J. Zāliti, pr-ža vietn. Ind. Drupalu, sekretāru — Jāni Kokariti un kasieri — B. Innusu. Pirmā valdes sēde notika 16 janvārī, un tajā nolēma, ka jaunā kreditsabiedrība uzsāks darbību 29. janvārī. Kreditsabiedrība atradīsies 2112 Claremont Ave., Apt. 16, un būs atvērta katru pirmdienu no plkst. 7 līdz 9 vakarā. Kā kreditsabiedrības pārvaldnieci un darbvedi ievēlēja Annu Mežgaili.

● Piektdien, 19 janvārī, Hamiltonā, Latviešu biedrības namā notika Latviešu kreditūnijas dibināšanas 3. sapulce. Tajā piedalījās V. Upeslācis un J. Svenne no Toronto, Donalds Cambels no Cr. U. ligas, Toronto, un 32 latvieši - dibinātāji. Sapulci atklāja inž. H. Vilks, un to arī ievēlēja par sapulces vaditāju, par sekretāri — Ilgu Breikšu. Sekoja sapulces formālitātes, kas noslēdzās ar oficiālo papiru parakstīšanu bankas (Kreditūnijas) darbības uzsākšanas atļaujas - čartas pieprasīšanai.

● Amerikas latviešu jaunatnes apvienības Jaungada sagaidīšanas balle bija pulcinājusi ap 700 priecīgu ballenieku, lielā pārsvarā jauniešus, jo sarikojums norisa apvienības kongresa zīmē. Vērotāja acs ballenieku vidū varēja saskatīt tikai ap 150 vecāka paaudzes ļaužu. Daudzi vakara viesi bija mērojuši tālu ceļu no citiem ASV un Kanadas latviešu centriem, un varēja redzēt jauniešus pat no Montreāla un Toronto. Jo priecīgi ballenieki izrādījās paši kongresa dalībnieki, bet tālo viesu acis visvairāk priecājās par Vebstera zāles gaumīgo apgaismojumu un dekorējumu sižetiem.

Ballenieki jo citīgi nodevās deju priekiem, par ko rūpējās A. Perzova deju orķestris. Gadu mijā uz skatuves nostājās jaunievēlētā ALJA's valde un Jaunā gada vēlējumus teica līdzšinējais apvienības priekšnieks J. Šlesers un jaunais amata pārņēmējs U. Grava.

L. L. kopas 1962. gada vadība no kr. 1. rindā: A. Banga, P. Dreimanis, prof. A. Dreimanis, L. Cauka, L. Lukste, V. Caune; 2. rindā: B. Liepa, A. Grīns, E. Bite, J. Ancāns, V Lukšēvics, E. Upītis, V. Pakulis un V. Albertiņš. Foto: F. Arnds.

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE

GREENWOOD PRINTERS

Izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudz latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvētību, kāzu, jubileju, organizāciju sarikojumu un cita veida sarikojumu ielūgumus, programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitatēs jāatbilst ši kontinenta prasībām, lūdzam rakstīt: Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtinājumiem no A. S. V. "Air Mail Parcel Post".

PRESES ĻAUDIS PRIEĢĀJAS

Tradicionālā Latviešu preses biedrības Kanadas kopas rīkotā Preses balle sestdien Kolumbus zālē bija pulcinājusi apm. 350 rakstu kalpu un viņu draugu.

V. Griķa orķestrim ķeroties pie saviem instrumentiem, sākās polonēze. To šogad ar profesionālu prasmi un eleganci vadīja rūpnieks J. Bērziņš.

Lai viss noritētu, kā tas bija iepriekš paredzēts, vakara namamāte, rakstniece Biruta Senkēviča lieku reizi varēja pierādīt savu izdarības talantu. M. Baldumai - Kronei ar palīdzēm bija daudz darba, nododot izslāpušo ballenieku slāpju dzesēšanai garšīgu boli. A. Kristapsona pa ēdienu bufete līdz pusnaktij bija izēsta tukša. Jaukās I. Ķeniņas - Kajakas puķu meitenes rūpējās par to, lai nevienu dāmu nepaliktu bez sārta rožu zieda.

Programmas daļā viesus iepriecināja Dianas Jablokovas - Vorpas baletēzes.

Daugavas Vanagu apgāda dāvāto cepto Preses pīli laimēja V. Raikovskis.

Preses draugi mākslinieki O. Grebže, Alfr. Brūveris un Ģirts Tiltiņš bija izlozei dāvājuši pavērtīgai gleznai. Mūsu draugiem lai sirsnīga pateicība! Pussvinīgā rituālā gleznas izlozēja visu ballenieku acu priekšā. O. Grebžes lielais gleznojums krita vēl nezināmam 883. lozes īpašniekam, A. Brūvera darbs greznos A. Saliņa nekustamo īpašumu Toronto un Ģirta Tiltiņa daiļdarbs aizceļos uz tālo Edmontonu, jo laimīgais vinnētājs bija edmontonietis D. Skribis.

Virs savā vietā pie mikrofona bija A. Stašāns. Bez šaubām, netrūka arī īpašais izdevums Preses Pīle ar savām skabargām un arī grūti atšifrējamiem jokiem.

Bija jau pāri pusnaktij, kad balles viesi šķīrās pārliecībā, ka pavadījuši jauku vakaru.

R. PURIŅŠ ARĪ TURPMĀK VADĪS TORONTO DV

DV Toronto nodaļas pilnsapulcē bija pulcējušies 50 nodaļas biedri. Sapulci atklājot, nodaļas pr-ks R. Puriņš aicināja nevairīties kritikas un nākt ar ierosinājumiem, kas stiprinātu organizācijas tālāku pieņemšanos spēkā un nozīmīgumā.

E. Šķobem pienākas atzinība par lietišķu sapulces vadību. Tās gaitā dienas kārtība bija izsmelta 4 stundās. Bez sapulces vadītāja E. Šķobes prezidijā vēl darbojās viņa vietnieks A. Kvēps un sekr. Ed. Ozols un P. Ratnieks, bet balsu skaititāju uzdevumu pildīja R. Kadiķis, V. Sulims un A. Kristapsons.

Sapulces ievadījumā ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto nod. biedru V. Muskatu.

Nodaļas pr-ks R. Puriņš savā ziņojumā uzsvēra labo sadarbību ar pārējām organizācijām, un īpaši sadarbības labo noskaņu ar Latviešu biedrību, veltot atzinīgus vārdus biedrības priekšniecei V. Porietei. Viņš norādīja uz nodaļas veikumiem organizācijas mērogā un tencināja darba darītājus, atzinīgi novērtējot arī vanadžu nopelnus. Nav paveicies ar iepriekšējās pilnsapulces lēmuma izpildīšanu sakarā ar visu no daļas biedru iesaistīšanu LNAK, norādot, ka daļa biedru šai virzienā savas saistības nav laikā nokārtojuši. Priekšnieks uzsvēra LNAK darba nozīmību, bet norādīja arī uz trūkumiem politiskās darbības laukā.

Sekretārs P. Grāmatiņš ziņoja, ka valde darbības laikā noturējusi 18 sēdes un īpašu sanāksmi, veltītu kopīgā latviešu nama statūtu apspriešanai.

Aprūpes daļas vad. A. Akmens savā ziņojumā norādīja, ka pag. darbības gads bijis viens no sekmīgākiem. Pavasara ziedojumu vākšanas akcija un loterija devusi $661,-, bet uz Ziemsvētku ziedojumu vākšanas listēm ievākti — $1129,-. Kartīšu akcija devusi — $1373,- un dažāda rakstura ziedojumos ienākuši $461,-. No nodaļas biedriem izsūtītām 160 ziedojumu vākšanas listēm vēl nav atgriezta 30, tāpat nav arī saņemtas atbildes par 330 izsūtītiem kartīšu komplektiem.

Sarikojumu daļas vad. A. Ancāns informēja par kultūras darba veikumu. Pag. darbības gadā rīkoti 14 sarīkojumi, kas devuši nodaļai $832,- peļņu. Pavāji apmeklētais nodaļas 11 gadu svētku atceres sarīkojums tomēr nesis arī $60,- atlikumu, un A. Ancāns aicināja nodaļas biedrus ņemt aktīvāku līdzdalību nodaļas sarīkojumos.

Biedrzinis V. Ivans savā ziņojumā norādīja, ka biedru skaits ar atsevišķām pārmaiņām palicis negrozīts. Nodaļā ir 210 biedru, ieskaitot 35 vanadzes. Viņš arī deva ieskatu par biļotēkas darbību, kuras rīcībā ir 430 grāmatas. Lasītāji nodevās samaksājuši $62,- bet jaunu grāmatu iegādei veltīti $114,-. Daži grāmatu lasītāji nav laikā atgriezuši aizņemtās grāmatas.

Kasieris A. Kalviņš ziņoja par kases parskatu, kas pag. gadā uzrāda $13.708,- apgrozījumu, no kā $3768,- dod nodaļas nams. Biedru naudās ienākuši $1204,-, un prāvas summas veltītas aprūpes līdzekļu izmaksām un jaunatnes darba atbalstam. Ieņēmumi pag. gadā uzrāda $8452,-, bet izdevumi sasniedz $7238,- lielu summu.

Nama pārzinis V. Jostiņš ziņoja par paveiktiem nama remontiem un uzlabojumiem. Nama izdevumi pieauguši sakarā ar nodokļu paaugstināšanu, tāpat daudz un dažādām sanāksmem, it īpaši jaunatnes organizāciju vajadzībām telpas īrē par samazinātu maksu un par brīvu. Nams rentējas, un tas neprasa piemaksas.

Par vanadžu kopas darbību ziņoja kopas priekšniece Z. Grekere. Vanadzes ņēmušas aktīvu dalību visos nodaļas sarīkojumos. Pag. gadā ieņēmumi uzrāda — $842,-, bet izdevumi $747,-. Kopas rīcībā pašreiz $603,-.

Par sporta kopas darbību referēja priekšsēdis R. Kadiķis. Viņš uzsvēra veikumu jauno sportistu iesaistīšanā kopas sporta nodarbēs. Tiešī jauno spēku vajadzība nepieciešama futbola sporta nozarē ,turpretim basketbolā tas atrisināmjies jau labvēlīgi. R. Kadiķis aicināja DV biedru ģimenes savu jauno audzi mudināt ņemt aktīvu līdzdalību sporta kopas nodarbībās.

Rev. komisijas priekšsēdis A. Civželis savā pārskatā uzsvēra, ka revīzijas komisija noturējusi 8 sēdes. Izdarītās revizijās visi dokumenti atrasti labā kārtībā.

Par pag. delegātu sanāksmes lēmumiem informēja A. Ancāns.

Pārrunājot nodaļas darba veikumus, O. Kļavenieks aicināja sapulci rast atrisinājumu neizkārtotam jautājumam par DV nodaļas biedru iesaistīšanos LNAK. Viņš norādīja uz LNAK, kā visu vienotājas organizācijas lielo nozīmīgumu. Līdzīgus ieskatus izteica arī P. Rudzītis, V. Sulims, A. Civželis, E. Šķobe u. c. Sapulce uzdeva valdei maksājumu kārtošanu ar LNAK izkārtot labā sadarbībā.

Pārrunāja arī K. Bencona ierosinājumu par bibliotēkas grāmatu jautājumu un atzina, ka turpmāk rūpīgāki sekojams grāmatu atgriešanai no lasītājiem.

A. Kvēps norādīja uz nodaļas pag. gada darbības veikumiem aprūpes un kultūrālās darbības laukā un nodeva sapulcei sveicienus arī no DV Kanadas valdes priekšsēža R. Epnera, kā arī pateicību par nodaļas veikumiem.

R. Puriņš iepazistināja ar bēru fonda statūtu grozījumiem. Sapulce atstāja valdes ziņā jautājuma tālāku kārtošanu pēc lietderības.

Īsas un nozīmīgas debates pacēlās kopīgā latviešu nama jautājumā, iepazistoties ar nama komitejas prezidija pr-ža E. Šķobes sniegto informāciju par komitejas veikumiem un iecerēm tuvākā nākotnē. Debatēs piedalīties J. Šmitam, A. Ancānam, R. Puriņam, L. Līdumam, V. Sulimam u. c., izskanēja doma, ka nama ideja sekmējama iespējamiem līdzekļiem un DV biedriem jābūt aktīvism akoju iegādē. I.Batraks uzskatīja, ka jautājums būtu rūpīgāki apsverams, un nama jautājums nav viegli risināma problēma. Pārrunās arī izskanēja ieteikumi par DV nama paturēšanu līdz kopīgā nama ideja būs kļuvusi par īstenību. Bija ierosinājumi dot rīcības brīvību un uzticību nodaļas jaunajai valdei nama jautājumā rīkoties ciešā sadarbībā ar pārējām organizācijām un nama komitejas prezidiju.

(Nobeigums 8. lpp.)

GENERĀLKONSULS

Mr R. N. BRYSON

Toronto, tel. HO 3-5861, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798. Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16

I. Andrejsons C. L. U.

41 MUIRCREST DRIVE,

DON MILLS, ONT. — HI 7-4323. Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA RAKSTU DARBU BIROJS 65 Ferrier Ave., Toronto, (pie Danforth & Carlaw) Tel.: HO 3 2667

ROSĪGIE LONDONAS LATVIEŠI

Š. g. 14. janvārī Londonas latviešu kopa noturēja gadskārtējo sapulci. Valdes priekšsēdis prof. A. Dreimanis sniedza vispārēju pārskatu par 1961. g. darbību.

L. L. kopā biedru - maksātāju skaits pieaudzis uz 55, līdz ar ģimenes locekļiem un citiem no maksājuma atbrīvotiem to bija pāri par simtu. LNAK ir maksāts par 82 biedriem un sūtīts viens delegāts LNAK padomē. Kopā ar pārējām organizācijām ik mēnesi izdots informācijas biļetēns, ko piesūta visiem Londonas un apkārtnes latviešiem.

1961. g. L.L. kopa ir piedalījusies līdz ar citām Londonas latviešu organizācijām 9 kopīgu sarīkojumu rīkošanā, galvenā kārtā atceres un tradicionālos sarīkojumos. To ietvaros noturēti 5 referāti un viens koncerts. Atsevišķi rīkoti 9 publiski sarīkojumi, to vidū 3 veltīti jaunatnei un bērniem, un 3 referātu vakari. Sarīkojumu rīkošanā darba lielāko daļu ir veikusi dāmu komiteja un no valdes locekļiem V. Albertiņš un V. Caune. Atsevišķos sarīkojumos loti aktīvi līdzdarbojušies arī citi valdes locekļi un L. L. kopas biedri, tā at viegloiot kopīgo darbu veikšanu.

Ārējā informācijā kanadiešiem un to bibliotēkām izsūtītas grāmatas un brošūras par Latviju un komūnismu, nolasīti kanadiešu baznīcā divi referāti, sagādāta daļa programmas 4 televizijas raidījumiem, ievietotas vēstules kanadiešu presē.

Ziedojumu vākšana pavasarī veikta kopīgi ar DV Londonas nodaļu, pēc DV izstrādātā plāna, sadalot visus Londonas un apkārtnes latviešus ziedojumu vākšanas iecirknos.

Pie L. L. kopas darbojas skola, bibliotēka. dāmu komiteja un studiju sekcija.

Šo pārskatu papildināja kasieris un nozaru vaditāji. Kasieris V. Caune nolasīja ienākumu un izdevumu sarakstu, konstatējot, ka ir pārsniegta budžetā paredzētā summa, bet bez iztrūkuma. Pateicoties dāmu komitejas aktivitātei, krietni pārsniegts sarīkojumu ienākumu postenis. Dāmu komitejas priekšniece L. Lukste ziņoja, ka minētā komitejā darbojusies 21 dāma, noturot 9 vakarēšanas, no kurām 2 ar referātiem; dāmu komiteja rīkojusi 2 publiskus sarīkojumus un atbalstījusi valdi tās darbā. Skolas pārzinis P. Dreimanis atzīmēja šai gadā skolēnu un bērndārznieku skaita pieaugumu no 36 uz 39, pateicās LNAK un Londonas latviešu ev. - lut draudzei par ziedojumiem skolai, minēja skolēnu aktivitāti divos sarīkojumos — Ziemsvētku eglītes vakarā un mācības gada noslēguma aktā, kad 8 skolēni saņēma liecības par skolas beigšanu un balvas — grāmatas, kā arī uzveda Raiņa lugu Zelta zirgs skolotājas L. Lukstes režijā. Šai gadā skolā darbojušies māc: J. Prauliņš, A. Albertiņa, E. Beitāne, L. Cauka, D. Gūtmane, L. Lukste, I. Zvagule, par ko viņiem skolas pateicība; bērnu dārzu vadījusi I. Epnere savā dzīvoklī, par ko viņai un visai ģimenei īpaša pateicība. Bibliotēkāre L. Cauka konstatēja ,ka bibliotēkai iegādātas 44 grāmatas un 18 mēnešrakstu par $183,07, pavisam bibliotēkā 1308 grāmatas, no kurām lasīšanai ņemtas 195 grāmatas 361 reizi; lasījuši 9 vienīneki un 37 ģimenes. Šai gadā kopa bibliotēkai iegādājusies vairākus kapitāldarbus, ar to grāmatu krātuvi padarot vērtīgāku. Studiju sekcija sarīkojusi 4 referātu vakarus.

L. Lukste ziņoja vēl par kori, kurā piedalījušās 25 personas no visām L. L. organizācijām. Koristus apmācījušas viņa un E. Beitāne. Koris piedalījies 3. latviešu dziesmu svētkos Kanadā. Vēl viņa minēja meiteņu dubultkvarteta piedalīšanos televizijas raidījumos. Tajos piedalījušies arī prof. A. Dreimanis un A. Gūtmanis.

Londonā izveidojusies arī teātra trupa DV nodaļas un L. L. kopas paspārnē. E. Bite ziņoja, ka tajā darbojoties 23 personas; sagatavotas divas lugas, no kurām viena uzvesta 4 reizes — Londonā un ārpus tās.

Revīzijas komisijas pr-dis A. Banga nolasīja tās atzinumu un lūdza sapulci izteikt atzinību par sekmīgu darbu valdei un visām minētām nozarēm, ko tā arī izdarīja.

Tekošā gada valdē sapulce ievēlēja prof. A. Dreimani, V. Cauni, E. Biti, V. Albertiņu, E. Upīti; kandidātos — V. Pakuli un V Lukšēvicu; revizijas komisijā A. Bangu, A. Grīnu un J. Ancānu. Dāmu komitejā, pēc iepriekšējo gadu parauga, var darboties ikviena kopas biedrene, un tā pati ievēl savu vadību.

Turpmākā sapulces darbā bija runa par tekošā gada budžetu, sarīkojumiem, ārējās informācijas pastiprināšanu, dāpozitīvu izgatavošanu skolas vajadzībām un priekšlasījumiem, teātra trupas atbalstīšanu un ierosinājumiem LNAK padomes sesijai.

L. L. kopas 1962. gada valde konstruējusies šādi: priekšsēdis prof. A. Dreimanis, viņa vietn. — V. Pakulis, sekretārs — E. Upītis, kasieris — V. Caune, sarīkojumu pārzinis — V. Albertiņš. E. Biti uz viņa lūgumu atbrīvoja no valdes locekļa pienākumiem, jo viņš jau darbojas kā Londonas teātra trupas administrātors. Valdes sastāvā piedalās arī dāmu komitejas priekšniece. Revīzijas komisijā par priekšsēdi ir A. Banga, viņa vietnieku J. Ancāns, sekretāru A. Grīns. Ps.

PUBLIKAS PASIVITĀ

(VĒSTULE NO

(A.P.) — Kā jau ziņoju, tad DVF aicināts no Vācijas Anglijā viesojās mūsu ievērojamais operdziedonis Boriss Piekalnītis, lai trijos lielākos latviešu centros — Londonā, Bradfordā un Korbijā sniegtu savus koncertus. Man personīgi bija izdeviba viņu dzirdēt tikai Bradfordā un ziņojumā par lielo mākslas baudījumu šim laikrakstam pieminēju, ka apmeklētāju bija samērā daudz. Skaitliski to pats vērtēju uz 100 un daudz arī neesmu kļūdījies, jo kā mani vēlāk informēja DV viet. nodaļas pr-ks, tad pārdoto biļešu skaits bijis 90, kam klāt vēl nāk skolu audzēkņi ar brīvu ieeju. Izjutu dziļu rūgtumu, ka publikas atsaucība šim izcilajam koncertam bija tik maza, jo vēl taču vienmēr var lēst, ka Bradfordā un tās tuvākā apkārtnē mīt apm. kāds 1000 tautiešu un no netālās Līdsas, kur tautiešu skaits arī sniedzas vairākos simtos, apmeklētāju koncertā varēja saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Bet vai dažkārt citiem mākslinieki nav klājies vēl ļaunāk? Varbūt ka tāpēc vajadzēja priecāties, ka Bradforda tomēr noturējusies,tā sakot, godam, jo kā „Londonas Avizes" recenzijā par Piekalniņa koncertu pašā Londonā raksta komponists H. Pavasars, tad „ņemot vērā latviešu kūtrību koncertu apmeklēšanā, jāsaka, ka publikas nebija maz, apm. 50 klausītāju." Izlasot šo bēdīgo konstatējumu, vispirms iezagās doma, vai tik tā nav drukas kļūda, kas latviešu trimdas laikraks-

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

27. janvārī, plkst. 7 vak. TLTA — sestdienas ģimnazija rīko draudzīgā aicinājuma atceri Sv. Andreja baznīcas sar. zālē. TLB drāmatiskais ansamblis izrādīs M. Ziverta Ākstu.
3. februārī — karnevāls Vakars uz ezera, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojums.
10. februārī — viru kora Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē
15. februārī — Hermaņa Godesa klavierkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā
16. februārī — Nakts Latiņu kvartālā, Studentu kopas karnevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
23. februārī — Mākslinieku karnevāls Columbus zālē.
24. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 5.00 p .p.
4. martā — Čikagas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātra Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
7. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprīlī — Omartija kundze, Vašingtonas teātra viesizrāde.
3. maijā — dziedones Linas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas kora koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.

HAMILTONĀ

27. janvārī plkst. 6.30 Apvienotā viru kora „Viesturs" koncerts 222 Queenston Rd.
4. februārī — KLMA gleznu izstāde.
24. februārī — DV karnevāls Pig bridžā.

SV. KATARINES

28. janvārī — Latviešu sestdienas skola rīko Draudzīgā aicinājuma dienas atceri plkst. 5 p. p. Slovāku zālē, Welland un Pags ielas stūrī.
3. februārī pl. 7 os Viru kora Viesturs gadskārtējais koncerts — balle Atlanta Hotel zālē.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

KIČENERĀ - VATERLŪ

10. februārī — gadskārtējais karnevāls River Valley Lodge telpās, DV nodaļas sarīkojums.

KOPĪGIE VĀRD

Atbilde opone

Angļu valodnieks Meknaits sarakstījis visai plašu un vērtīgu grāmatu par angļu valodas izcelsmi. Šai darbā (294. lp.) viņš saka, ka kopīgie vārdi dažādās valodās uzskatāmi par tiešu mantojumu, kas dod mums atslēgas cilvēces vēstures noslēpumu atšifrēšanai jau par tiem laikiem, no kuriem nav vairs saglabājušies nekādi rakstu pieminekļi. Šādi kopīgie vārdi raksturo tautu kopdzīvi.

Ar šādu pamatdomu uzrakstīju arī savu apceri LA (15. nov. n-rā) par latviešu uzvārdu izcelsmi, kurā galveno vērību veltīju tai uzvārdu grupai, kas sastādās no kopīgiem āriešu vārdiem, bet kuru nozīme tagad latviešu valodā pavisam vai daļēji jau izgaisusi. Savā rakstā apskatīju 65 šādus vārdus, pieminot arī, ka 19. g. s. sākumā, kad Latvijā notika uzvārdu pieņemšana, šie vārdi ir bijuši plašāk pazīstami un vismaz labi zināmi tiem, kas tos izvēlējušies sev kā uzvārdus.

Uz manu rakstu atsaukušies — M. Smilšmāls, (LA 29. nov. un 2. dec. n-ros) un Dr. K. Dzelzītis (LA 13. dec. n-rā). Šie raksti ir lietiški, bet viņu galvenie iebildumi pret manu apceri dibinās uz pārpratumu — nekur neesmu teicis, ka tie 65 latviešu uzvārdiem izraudzītie vārdi, kas sastopami arī vairākās citās āriešu valodās, būtu aizņemti no šīm svešajām valodām! Gluži otrādi — tie ir pašu latviešu vārdi, kuriem ir līdzinieki arī citās valodās.

Valodnieki vienprātīgi atzīst, ka šādu kopīgo vārdu āriešu valodās vispār ir vairāki desmiti tūkstošu, un par to lielāko daļu ar li

TORONTO P

1962. gada nekust nodokl

Atsaucoties uz pilsētas valdes akt padomes 1962. g. 5. janvāra apstip nekustamo īpašumu nodokļu maks

Iecirknis	Pirmais maksājums
1., 2. un 3.	14. februārī
4., 5. un 6.	21. februārī
7., 8. un 9.	28. februārī

Augšā minētos datumos būs jānom gada nodokļa. Pārpalikums tiks ap nomaksājams tāpat trijos termiņos lai atļautu nodokli samaksāt sešos termiņu vietā. Līdz ar to laiks no garināts.

GENERALKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798. Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

I. Andrejsons C. L. U
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

cēlās kopīgā latviešu nama jautājumā, iepazīstoties ar nama komitejas prezidija pr-ža E. Skobes sniegto informāciju par komitejas veikumiem un iecerēm tuvākā nākotnē. Debatēs piedaloties J. Šmitam, A. Ancānam, R. Purinam, L. Lidumam, V. Sulimam u. c., izskanēja doma, ka nama ideja sekmējama iespējamiem līdzekļiem un DV biedriem jābūt aktīviem akciju iegādē. I.Batraks uzskatīja, ka jautājums būtu rūpīgāki apsverams, un nama jautājums nav viegli risināma problēma. Pārrunās arī izskanēja ieteikumi par DV nama paturēšanu līdz kopīgā nama ideja būs kļuvusi par istenību. Bija ierosinājumi dot rīcības brīvību un uzticību nodaļas jaunajai valdei nama jautājumā rīkoties ciešā sadarbībā ar pārējām organizācijām un nama komitejas prezidiju.

(Nobeigums 8. lpp.)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

27. janvārī, plkst. 7 vak. TLTA — sestdienas ģimnazija rīko draudzīgā aicinājuma atceri Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.
TLB drāmatiskais ansamblis izrādīs M. Ziverta Ākstu.
3. februārī — karnevāls Vakara uz ezera, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojums.
10. februārī — vīru kora Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē
15. februārī — Hermaņa Godesa klavierkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā
16. februārī — Nakts Latiņu kvartālā, Studentu kopas karnevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
23. februārī — Mākslinieku karnevāls Columbus zālē.
24. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 5.00 p. p.
4. martā — Čikagas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātra Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
7. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprīlī — Omartija kundze, Vašingtonas teātra viesizrāde.
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas kora koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.

HAMILTONĀ

27. janvārī plkst. 6.30 Apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts 222 Queenston Rd.
4. februārī — KLMA gleznu izstāde.
24. februārī — DV karnevāls Pig bridžā.

SV. KATARĪNES

28. janvārī — Latviešu sestdienas skola rīko Draudzīgā aicinājuma dienas atceri plkst. 5 p. p. Slovāku zālē, Welland un Pags ielas stūrī.
3. februārī pl. 7 os Vīru kora Viesturs gadskārtējais koncerts — balle Atlanta Hotel zālē.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

KIČENERĀ - VATERLŪ

10. februārī — gadskārtējais karnevāls River Valley Lodge telpās, DV nodaļas sarīkojums.

PUBLIKAS PASĪVITĀTE RADA LIELU RŪGTUMU

(VĒSTULE NO BRADFORDAS ANGLIJĀ)

(A.P.) — Kā jau ziņoju, tad DVF aicināts no Vācijas Anglijā viesojās mūsu ievērojamais operdziedonis Boriss Piekalnītis, lai trijos lielākos latviešu centros — Londonā, Bradfordā un Korbijā sniegtu savus koncertus. Man personīgi bija izdeviba viņu dzirdēt tikai Bradfordā un ziņojumā par lielo mākslas baudījumu šim laikrakstam piemīnēju, ka apmeklētāju bija samērā daudz. Skaitliski to pats vērtēju uz 100 un daudz arī neesmu kļūdījies, jo kā mani vēlāk informēja DV viet. nodaļas pr-ks, tad pārdoto biļešu skaits bijis 90, kam klāt vēl nāk skolu audzēkņi ar brīvu ieeju. Izjutu dziju rūgtumu, ka publikas atsaucība šim izcilajam koncertam bija tik maza, jo vēl taču vienmēr var lēst, ka Bradfordā un tās tuvākā apkārtnē mīt apm. kāds 1000 tautiešu un no netālās Lidsas, kur tautiešu skaits arī sniedzas vairākos simtos, apmeklētāju koncertā varēja saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Bet vai dažkārt citiem mākslinieki nav klājies vēl jaunāk? Varbūt ka tāpēc vajadzēja priecāties, ka Bradforda tomēr noturējusies,tā sakot, godam, jo kā „Londonas Avīzes" recenzijā par Piekalnīša koncertu pašā Londonā raksta komponists H. Pavasars, tad „nemot vērā latviešu kūtrību koncertu apmeklēšanā, jāsaka, ka publikas nebija maz, apm. 50 klausītāju." Izlasot šo bēdīgo konstatējumu, vispirms iezagās doma, vai tik tā nav drukas kļūda, kas latviešu trimdas laikrakstus pieņemklē samērā bieži, bet pesimistiskie teikuma ievāda vārdi sādas „cerības" tomēr izgaismāja. Un Londonā taču nedzīvo tik daži desmit, bet gan daži simti tautiešu.

50 un 90! Diemžēl nezinu, cik liela atsaucība vai neatsaucība bijusi trešajā koncerta vietā — Korbijā,bet no šiem diviem skaitļiem vien jau var secināt, kā lai jūtas mākslinieks, iznākot uz estrādes un ieraugot savā priekšā tukšu krēslu rindas. Vai cerēt, ka varbūt mazu gandarījumu Vācijas viesim (ko turnejā pavadīja arī viņa kundze) sniedza turnejas noslēgumā mūsu sūtņa K. Zariņa viņam par godu rīkotās vakariņas, kurās piedalījās arī DVF kultūras darba vadītāji E. Žilinskis un M. A. Zariņa, komponisti A. Jērums un H. Pavasars u.c. Un kā pēc visa augšējā teiktā lai jūtas koncertturnejas rīkotāji, kas taču gribēja sniegt tautiešiem izcilu kultūras veldzi un lielu mākslas baudu? Ir skumji domāt, ka tautiešu neatsaucības dēļ rīkotājiem nākotnē varbūt nāksies revidēt lolotos labos nodomus, ja materiālā puse, kas saistīta ar šādu viesizrāžu rīkošanu, nespēs noturēt svarus līdzsvarā.

Otra, līdzīgi skumja izskaņa pavada Bradfordas vanadžu kopas pēdējos sarīkojumus — Ziemassvētku tirdziņu un līdztekus tam rīkoto latvju sievietes rokdarbu skati ar vakarā sekojošo Vijas Vētras deju vakaru. Kā tirdziņš, tā rokdarbu skate ieprecināja ar saviem kupliem tautisko rokdarbu klāstiem un daiļamatniecības izstrādājumiem un gandrīz visu, ko bija darinājušas vanadžu čaklās rokas, un kas bija domāts pārdošanai, arī pārdeva. Atzīmējams, ka pirmo reizi tautās izgāja arī skolotājas un bij. skolas pārzines M. Svennes darinātie kerāmikas izstrādājumi. Viņu autore šo mākslu apguvusi Bradfordas mākslas koledžā. Rīkotājas arī konstatējušas, ka čakli pircēji bijuši arī angļu apmeklētāji. Bet kur gan tā skumjā izskaņa? — Tā, lūk, skaņ noslēguma sarīkojumu ar dejotājas Vijas Vētars piedalīšanos, jo tautiešu neatsaucības dēļ šis sarīkojums „izkausēja" visus dienā sūri un grūti iegūtos materiālos līdzekļus ,uz ko vanadzes bija likušas lielas cerības un kas tik nepieciešami viņu plašajam palīdzības un aprūpes darbam. „Mēs esam centušās tautiešiem kultūrālā darba plāksnē dot to labāko, bet ja šis pūles neprot novērtēt, tad pret to esam bezspēcīgas. Mēs rūgti izjūtam to pasivitāti, ko tautiešī izrāda labiem sarīkojumiem" — skumji nobeidz savu bēdu stāstījumu vanadžu nodaļas pr-ce V. Pēterso ne.

Kas atmodinās mūs no vienaldzības, jo negribētos pieļaut domu, ka no visa labā mums jau gana. Cerēsim, ka pieminētās dīvas neveiksmes ir tikai pārejoši vājuma brīži un kā sabiedriskā, tā arī kultūras dzīve atkal atgūs savu agrāko gadu sparu un rosmi.

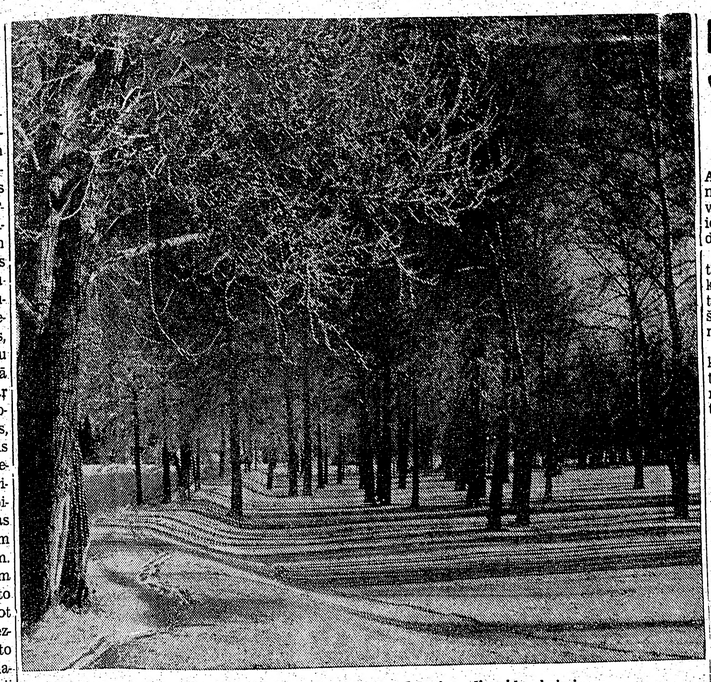

Kanada nupat aizdevusi ziemu savam draudzīgajam dienvidu kaimiņam.

KOPĪGIE VĀRDI – VĒSTURES ATSLĒGAS

Atbilde oponentiem par uzvārdu izcelsmi.

Angļu valodnieks Meknaits sarakstījis visai plašu un vērtīgu grāmatu par angļu valodas izcelsmi. Sai darbā (294. lp.) viņš saka, ka kopīgie vārdi dažādās valodās uzskatāmi par tiešu mantojumu, kas dod mums atslēgas cilvēces vēstures noslēpumu atšifrēšanai jau par tiem laikiem, no kuriem nav vairs saglabājušies nekādi raksti pieminekļi. *Sādi kopīgie vārdi raksturo tautu kopdzīvi.*

Ar šādu pamatdomu uzrakstīju arī savu apceri LA (15. nov. n-rā) par latviešu uzvārdu izcelsmi, kuŗā galveno vērību veltīju tai uzvārdu grupai, kas sastādās no kopīgiem āriešu vārdiem, bet kuŗu nozīme tagad latviešu valodā pavisam vai daļēji jau izgaisusi. Savā rakstā apskatīju 65 šādus vārdus, pieminot arī, ka 19. g. s. sākumā, kad Latvijā notika uzvārdu pieņemšana, šie vārdi ir bijuši plašāk pazīstami un vismaz labi zināmi tiem, kas tos izvēlējušies sev kā uzvārdus.

Uz manu rakstu atsaukušies — M. Smilšmāls, (LA 29. nov. un 2. dec. n-ros) un Dr. K. Dzelzītis (LA 13. dec. n rā). Šie raksti ir lietiški, bet viņu galvenie iebildumi pret manu apceri dibinās uz pārpratumu — nekur neesmu teicis, ka tie 65 latviešu uzvārdiem izraudzītie vārdi, kas sastopami arī vairākās citās āriešu valodās, būtu aizņemti no šīm svešajām valodām! Gluzi otrādi — tie ir pašu latviešu vārdi, kuriem ir līdzinieki arī citās valodās.

Valodnieki vienprātīgi atzīst, ka šādu kopīgo vārdu āriešu valodās vispār ir vairāki desmiti tūkstošu, un par to lielāko daļu nemaz nevar būt runa par aizņemšanos, jo šie vārdi nāk jau no āriešu pirmtautas un pirmvalodas. Piem. latviešiem ir tūkstošiem tādu kopīgo vārdu ar leišiem, bet neloģiski būtu vaicāt — kuŗš no kuŗa aizņēmies, jo abas mūsu tautas senatnē taču bija viena tauta.

Arī Dr. K. Dzelzītis savus galvenos pārmetumus manam rakstam vērš pret to, ka neesmu apgalvojis — pret šo pašu vārdu aizgūšanu, bet aiziet jau visai tālu pretrunās un blakus ceļos, kam ar manu rakstu nav nekāda sakara. Sevišķi sašutis viņš par to, ka arī lielā vācu tauta gājusi aizņemties savus uzvārdus pie rumāņiem vai horvatiem . . . To gan es tiešī šajā rakstā neesmu apgalvojis, bet ka vācu uzvārdos liela daļa ir slāvu, ķeltu, baltu u.c. svešas izcelsmes vārdi, to ikviens var pārliecināties, paanalizējot šos uzvārdus, kā piemēram Brauchičs, Gudērians, Nogets, Reventlovs, Mēdenss, Gails u. c.

Dr. Dzelzītim šķiet, ka mani pieminētie kopīgie vārdi nākot no tik maz pazīstamām tautām aizvēsturiskos laikos, kā no horvartiem, albāņiem, rumāņiem,armēņiem, kurdiem, afgāņiem u.c. Bet Dz. arī šai ziņā maldās: visas šīs tautas ir daudz vecākas par cildināto „lielo vācu tautu" un tieši senos laikos bija arī slavenākas. Piem. par kāriem (kūriem)— kurdu priekštečiem Herodots jau 5. g. s. pr. Kr. rakstīja, ka tie ir sava laikmeta slavenākā tauta. Rumāņu priekštečiem — dakiem bija liela un slavena valsts Donavas apgabalā, kuŗu romiešiem izdevās iekarot tikai ar lielām grūtībām. Un tas bija jau tajos laikos, kad „lielā vācu tauta" vēl nemaz neeksistēja, bet priekšteči klejoja pa Z.-Eiropas mežiem un gulēja bedrītēs. Anglis Meknaits saka, ka vācu „Bett" (gulta) un angļu „bed" cēlušies no vārda „bedre" . . . (!!! Red.)

Armēņiem bija pirmā kristīgo valsts pasaulē, kas kristīgo ticību pieņēma oficiāli vēl pirms Romas impērija to izdarīja. Horvati („vecie kūri") savukārt nāk no āriešu pirmdzimtenes apgabala — Korezmes, kuŗas nosaukumu krievu archaiologs un vēsturnieks Tolstojs pielīdzina arī Kurzemes nosaukumam. Šie „vecie kūri" vispirms Volgas vidienā pārņēma savā pārvaldīšanā bulgāru zemi un šai somu ugru tautai iedeva āriešu valodu un pat nosaukumu „baltie āri" („balhari"). Vēl vairāk: pēc krievu Lauras kronikas, kas saraksta 1096. g., i bulgāri, i horvati, i visi korezmieši (Vidus Āzijā) uzskata sevi par Lata pēcnācējiem un bulgāru ķeniņi saucas par baltiem. To saka arī arabs Marvazi 11. g. s. kādā rakstā, kuŗa oriģinālā tagad atrodas Londonā, bij. Indijas lietu ministrijas bibliotēkā.

Horvati ir bijuši valdnieki arī hazariem, un pārnākot uz Vidus Eiropu, sākumā Karpatu apgabalā (te tie saucas „baltie horvati"), vēlāk — ungāru sadaliti — arī Balkānos, ir bijuši galvenie āriešī, kas visai topošai slāvu masai devuši āriešu valodu.

Arī mežonīgās ģermāņu ciltis pārvaldīja āriešu virsaiši. Tā piemēram, Langers savā pasaules vēstures enciklopēdijā (143. l.p.) saka, ka pār gotiem ir valdījusi Baltu dinastija. Tād nu nebūtu sevišķi jābrīnās, ka no visām ģermāņu valodām tieši gotu valoda paturējusi latviešu valodai vistuvāko leksiku un formas, kā piem. lietvārdu galotni „s" u.c.

Vispār, ieteicu Dr. Dzelzīša kungam iepazities ar to, ko viens no mūsu laikmeta ievērojamākiem valodniekiem A. Meijē (Meillet - „Bulletin de la Soc. de Linguistique de Paris, v. XXVI, 3, 1925., 131. l.p.) saka par vācu valodas izcelsmi: „Ģermāņu valoda, kas tik krasi atšķiras no pārējām i.e. valodām, ir uzskatāma par tādu indoeiropiešu valodu, kuŗu runājusi jauna tauta, kas pieņēmusi i.e. valodu, bet pārveidojusi to pēc savas gaumes.

Alberts Kalniņš

TORONTO PILSĒTAS
1962. gada nekustamo īpašumu nodoklis

Atsaucoties uz pilsētas valdes aktu un saskaņā ar pilsētas padomes 1962. g. 5. janvāŗa apstiprināto rīkojumu Nr. 21404, nekustamo īpašumu nodokļu maksāšanas termiņi ir sekojoši:

Iecirknis	Pirmais maksājums	Otrais maksājums	Trešais maksājums
1., 2. un 3.	14. februārī	4. aprīlī	31. maijā
4., 5. un 6.	21. februārī	11. aprīlī	31. maijā
7., 8. un 9.	28. februārī	18. aprīlī	31. maijā

Augšā minētos datumos būs jānomaksā apmēram puse no šī gada nodokļa. Pārpalikums tiks aprēķināts gada vidū un būs nomaksājams tāpat trijos termiņos. Šī metode tiek pielietota, lai atļautu nodokli samaksāt sešos termiņos iepriekšējo triju termiņu vietā. Līdz ar to laiks nodokļu samaksāšanai ir pagarināts.

W. M. CAMPBELL,
City Treasurer.

Savienotās VALSTIS NJUJORKA

Nujorkā 1964. gadā notiks pasaules izstāde. Informāciju par iespējām piedalīties šinī izstādē vāc Nujorkas latviešu organizāciju padome. Apsvēr iespējas piedalīties latviešiem atsevišķi vai arī visiem baltiešiem kopā, atkarībā no izmaksas un iespējām. Ievākto informāciju nodos tālāk ALA's centrālai valdei.

Nujorkas organizāciju padomē pieteikusies Katoļu studentu apvienība Dzintars Nujorkas nodaļa ar 30 biedriem, par kuŗas uzņemšanu lems pilnsapulcē, kas notiks februāŗa otrā pusē.

● Nujorkas latviešu organizāciju padomes 18. janvāŗa sēdē bija plašas debates par to, vai nama fondā uzkrātos līdzekļus iemaksāt Nujorkas latviešu nama iegādes fondā, vai apmierināties tikai ar paju pieteikšanu. Pašreiz organizāciju padomei šim nolūkam ir 2455 dolāri un 1000 dolāru, kas aizdots draudzes lauku nekustamam īpašumam. Iemaksāšo paju skaits pagidām ir mazliet pāri par 10.

● Prof. P. Starca godināšana notiks sestdien, 3. februārī, pl. 6 vakarā Baltijas Brīvības namā Nujorkā. Piedalīšanās maksa 3 dolāri no personas, pieteicoties pie A. Kopmaņa, 554—7th St., Brooklyn 15, N. Y. **V. Irbe.**

ČIKAGA

● S. g. 12. janvārī uz mūža 80 gadiem atskatījās Alida Steinbergs, dzim. Grafs. Dzimusi Zemgalē kā lauksaimnieka meita. Kopā ar savu vīru skolotāju Jāni Steinbergu rosīgi piedalījusies Dobeles sabiedriskajā dzīvē, gan dziedot kori, gan spēlējot vietējā Dobeles teātŗa kopā.

Gavilnieci sveica bijušais Dobeles un tagadējais Čikagas Jāņa draudzes mācītājs G. Straumanis , kā arī agrākā Dobeles teātŗa līdzgaitniece T. Valdmane un citi Dobeles draugi, kuŗi tagad dzīvo Grand Rapidos. Gavilnieces mūžs svētīts ar dēlu un divi meitām. Apsveicēju vidū bija arī viņas mazdēls, kas pašreiz ir ASV armijā un mērojis tālu ceļu no Teksasas, lai sveiktu vecmāmuļu. **K. Grencions**

KALAMAZŪ

● Latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma piemiņas sarīkojums 27. janvārī ,plkst. 6.30 vak., YWCA's teātŗa zālē (S. Rose ielā). Sarīkojumu ievadīs skolas pārzine Art. Kaugara uzruna, kuŗai sekos A. Brigaderes lugas „Lolitas brīnumputns" izrāde, kuŗā tēlotāju lomās 32 latviešu skolas skolēni. Lugu izrādei sagatavojusi skolotāja L. Šints. Dekorācijas — mākslinieka Arda Vinklera. Apgaismojums — A. Āboliņa un R. Lejiņa. Pēc izrādes izlozēs Draudzīgā aicinājuma izlozes laimīgos vinnestus. Ieejas maksa sarīkojumā $ 1,- no personas, māc. iestāžu audzēkņiem $ 0.50. Latviešu skolas un ģimnazijas skolēniem brīva.

● 28. janvārī, plkst. 4.00 p. p., Kalamazū kolledžas Stetson zālē (Academy St.) notiks Latviešu-bas rīkotais profesora V. Rusēvica koncerts. Klavieru pavadījumi prof. H. Rava. Programmā Mocarta, Vītola, Hendeļa, Kreicera, DeFalla, Šopēna un Glazunova darbi. Koncerta ieejai derīgas abonentu kartes, jeb $2,-, mācību iestāžu audzēkņiem $1.-. **M.**

GRAND RAPIDI, MIČ.

● Vienības draudzes gadskārtējā sapulce notiks 4. februārī, pēc dievkalpojuma, baznīcas sarīkojumu telpās. Darba kārtībā pag. gada darbības pārskats, 1962. g. budžeta pieņemšana, padomes locekļu vēlēšanas un dažādi jautājumi.

● Apmēram viena mēneša laikā jau trešo reizi mainīts Brīvās latviešu balss Mičigenā raidījuma laiks un turpmāk raidījumi paredzēti katru svētdienu no pl. 8.25—8.55 no rīta. No Brīvās latviešu balss komitejas puses paskaidro, ka pārmaiņas nākotnē vairs neesot paredzētas.

● Vairākus gadus pēc iecelošanas šinī kolonijā skaitliski jo krietni bija sakuplojusi tā dēvēta mazā prese: katra draudze gandrīz ik mēnesi izdeva savu biļetenu, jaunatnes pulciņš Pērse Atstarus un skautu - gaidu vienības Sirojumu ,nemaz neskaitot dažādu citu organizāciju regulārus vai neregulārus apkārtrakstus vai citāda veida paziņojumus. Tagad būs turpat trīs gadi kopš neiznāk jauniešu žurnāls Atstari. Draudzes dzīve, kuŗu izdeva latviešu ev. - lut. Vienības draudze, nav manīta divus gadus, samērā reti parādās arī Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes izdevums Baznīcas vēstis. Apbrīnojami precīzi visus aizvaditos gadus pie saviem lasītājiem ieradās skautu un gaidu vienības žurnāls Sirojums, bet tagad tā gaita kļuvusi redzami gausāka. Pag. gada novembŗa mēneša numurs parādījās tikai š. g. janvāŗa pir[illegible] cis [illegible] pulks. Sam[illegible] un izsūtāmo eksemplāru skaits. Būtu žēl, ja šim izdevumam nāktos savas gaitas izbeigt, jo savā laikā tajā pirmos literāros veikumus ar redzamu prieku deva daudzi jaunie rakstītāji.

● S. g. 14. janvārī uz 80 mūža gadiem atskatījās Kristīne Kampe. Grand Rapidos viņa dzīvo pie savas meitas un znota. Šī jubileja no daudzām citām atšķirās ar to, ka ikvienam no kuplā viesu pulka vajadzēja turēt galda runu, un dažam šo grūto pienākumu nācās veikt pirmo reizi mūžā.

● Gunārs Brandts beidzis Embry Riddle aviācijas institūtu Maiami, Floridā un ieguvis aviācijas inženiera grādu. Studijas viņš turpinās Western universitātē Kalamazū.

● Gleznotājas Marijas Induses - Mucenieces un viņas vīra Jāņa draudzes mācītāja G. Straumaņa ,

Dzejnieks

DRAUDZĪGA AICINĀJUMA DIENAS PĀRDOMAS

Svinot kādus lielākus tautas svētkus, kā kultūras dienas, dziesmu svētkus, draudzīgā aicinājuma piemiņu, nereti tas notiek ar rakstnieku un dzejnieku piedalīšanos, kur tie lasa savus sacerētos darbus. Kas tad nu būtu dzejnieks, ja mums jāuzklausa viņa domas, jālasa viņa darbi? Ar ko tad viņi būtu tiesīgi izteikt dažādus uzskatus un dažkārt pat pamācīgā toni, kā skolmeistars sarauktu pieri pret norāto klasi. Protams, dzejnieks ir tāds pat vienkāršs cilvēks kā mēs visi, viņš ir viens no mums pašiem, ar to mazo starpību, ka viņš savus emocionālos pārdzīvojumus nav spējis paturēt tikai sev, bet licis tiem mirdzēt un starot rakstītā vārdā. Izjustā ir tik daudz, ka nepateikts, tas varētu nospiest. Dzejnieks savās izjūtās ir vairāk izsmalcināts, ar dziļāku dzirdi, asāku skatu, un viss redzētais un dzirdētais viņam nepagaist kā aizslidoši mirklis ar īsu virspusēju skatīšanu. Redzētās ainas iegulst viņā kā spoguļi, paliek tur ielogotas kā gleznas, un viņš tās skata vēl un vēl. Un tad pēkšņi kāda no tām kļūst it kā dzīva, izkāpj no sava logata un līdz ar savu radītāju ieslīd kādā citā vizionārā tēlā un veidā. Redzētais pirmmets ir pārveidojies, guvis citus vaibstus un kā jauna reālitāte nostājas skatītāja priekšā. Tas ir dzejnieka radīts tēls; ar savu elpu viņš tam devis dzīvību. Tas ir viņš ,viņš pats, dažādu izjūtu svaidīts un burzīts, arvien daudzveidīgs un jauns. Un svētlaime ir tā: varēt! Un vai nav vienalga, kādā mākslas novirzienā izpaužas viņa varēt un drikstēt? Tā ir kalpošana, nesavtīga pakļaušanās tam spēkam, kas viņa solus virza.

Tagad, kad mūsu rakstniecība, glezniecība, mūzika ir mūs tik bagātīgi apdāvinājuši, ir pavisam neiesnējami aptvert to laiku, kad latviešiem vēl nebija savas rakstu mākslas, nebija sava Raiņa, Aspāzijas, Poruka un visu citu radošo garu, kas visai mūsu domāšanai pavēruši gluži citus apvāršņus. Kādai vienzilbīgai tumsai bija jābūt cilvēka dvēselē! Un kādas jūtu nianses, kādas perspektīvas paveras cilvēka prātam, visu to apgūstot. Jau tad, pirms gadu simtiem, tai laikā, kad rakstu valoda vēl nebija pazistama, cilvēku atmiņa bija tik suverēna un attīstīta, ka reiz dzirdēto tie lēti neaizmirsa. Jau senā senatnē, pamazām, bet noteikti, latviešu dvēselē ir modušies [illegible] pēc skaistuma. Tra[illegible] ma. Citreiz kāds stāsts[illegible] palika skabarga. Lai atbrīvotos no skumjām, tāpat kā no priekā, cilvēki sāka, vārdu pa vārdam, no mutes mutē liktiem, dziedot vai runājot, izteikt kādu domu. Tā ir veidojusies kāda maza dziesma, tā lēni, gadu simtus ilgi, ir augusi latviešu daina, kļūdama par visipatnāko, bagātāko, tautas kopīgi veidoto garīgo mantu. Jau tad, gluži neapzināti, visa tauta bija kļuvusi par dzejnieku, kas apdzied savas labās un sliktās dienas. Tās, kā toreiz rakstu mākslā, vēl bija sveša. Šī tautas dzeja nebija uzrakstīta, bet cirkulēja no mutes mutē ,ko sevišķas ieicējas prata izteiksmīgi skandēt. Tātad dzeja ir bijusi tikpat kā pirmā mākslas izpausme un skandētājas vaidēja būt nākošās aktrises, kas zināmo mākslas darbu spēja dziļāk just un prata to izteiksmīgāk attēlot citiem. Tātad jau dziļā senatnē ir likti pamati daiļuma alkām.

Dzejnieks ir to jūtu tulks, kuras daudzkārt nesam sevī neapjaustas, vārdos nepasakāmas, jo mums to bieži pietrūkst. Un ne dzot šo divalni tuvo atklāsmi, kas lāgā neizprasta, norisinājies tevī, tu jūti tuvību ar dzejnieku, kas pratis tavas jūtas pateikt kā tevis paša un tu jūties atvieglots un pateicīgs. Kāds slogs ir nokritis un zināma apskaidrotība ienākusi tevī. Ar siltu tuvību tu piekeries viņam kā savam īsteniekam un ar sevišķu atvieglojuma sajūtu zini: tu vairs neesi viens, kāds bez tevis ir nomodā. Kāds tulks tavu dvēseles valodu ir pārcēlis tev zināmā un saprotamā valodā. Un tu jūti it kā dievpalīga un svētības vēlējumus. Varbūt ir daudzi, kas to nesadzird. Bet tās tad ir bijušas mēmas sirdis, un tām nav bijis arī nekā, ko citiem teikt.

Visi nav un nevar būt dzejnieki un mākslinieki. Un tas nemaz nav vajadzīgs. Ikviens darbs ir vērtīgs un vajadzīgs, tāpat kā katrs sabiedrības loceklis. Svarīgs ir darītāja godīgums un apziņīgums. Jo cilvēki, lai gan visi esam raditi pēc viena gara un līdzības, esam tik atšķirīgi un sveši cits citam. Viss tas, ko zinām cits par citu ,ir tikai iedomu skatījums, iedomu saprašana, jo savu tuvāko redzam savām acīm un tādu, kādu to vēlētos redzēt. Protams, katrai sirdij ir cita balss. Bet tieši tas piešķir kopīgai dziesmai daudzbalsīgu pilnskanību.

Mēdz gadīties, ka parastais cilvēks pantu kalējus uzlūkō ar vieglu pārākuma vīpsniņu, jo pēdējam bieži trūkst praktiskās reālās pieejas lietām. Praktiskais prāts un reālitātes nosluga gara dzīvi, un šai apstāklī rodas berze starp prātu un garu. Tātad jūtu cilvēkam būtu jābūt divtik stipram, lai nesabruktu zem dusbultslodzes: sava gara un ķermeniskās dzīves.

Dzīvojot šai laicīgā dzīvē, ir neiespējami nesaskarties ar apkārtējo domu, ierašām, dzirdēt, redzēt, vērtēt. Viss redzētais un justais ir pārfiksējies dzejnieka dvēselē par viņa paša veidotu personību, par tipu, kuram varētu būt arī daļēji savas apkārtnes vaibsti. Sabiedrība, bieži būdama paštaisna, pārsmalcināti smalkjūtīga, pārmet dzejniekam it kā viņa esmi savā vidū, jo jūtas dziļi aizkarts, ja kāds no tēliem varētu tuvoties viņu līdzībai. Neviens negrib apzināties sevi vainīgu un no vainām mācīties, tikai pārmet redzīgajam: kā tu driksti? Ja esi redzējis, tev jātop aklam, tavai mutei jābūt mēmai, jo dažam savas personības lielums sniedzas līdz tādam mīlzim, ka pat Dievu tas būtu gatavs pastumt no viņa troņa. Tāpēc tu, kas tu drikstētu būt tikai ēna pie manām kājām, kā tu driksti redzēt slēpjamo? Bet neviens vēl savā apziņā nav patapis izaugt līdz tādai patiesībai kā: es noraidu visu ļauno, un tas man nevar pielipt, man nav nekā ko slēpt. Kad mēs būsim nākuši līdz tai vienkāršai atziņai — ja nebūs balss ,nebūs arī atbalss? Paštaisnais, juzdamies dziļi apvainots, tad sāk mest dzejnieka ceļā sprunguļus, kur vien varēdams. Un sarīdīt sabiedrību pret kādu ir ļoti viegli. Jo mūsu [illegible] uz kāpalika skabarga, tā [illegible] smiņētāju netrūks. Šī masu psihoze pielip bez īsteni taustāma iemesla. Izstieptais pirksts liek visiem skatīties uz norāto un ap kaunoto. Un pagrieztās muguras to atstāj vientulībā un tukšumā. Un te sākas kāda krusta nešana.

Dzejnieks, radot savus tēlus, ir gribējis bridināt: netopiet tam līdzīgi! Augiet, topiet, esiet lieli! Viņš jūt sevi aicinātu darīt tā, un ne citādi. Ir kāds iekšējs spēks, kas liek celties, ja kāda doma, asi degdama, ir iekritusi smadzenēs. Ir jāļauj burtu rindām nokrist uz papīra, lai tās nezustu un neizteiktas nemocītu. Kas par to, ja sūrkstošos plakstos skatās rīta blāzma un negulētās nakts smagums? Kas par to? Darbs padarīts ,un dziļi iekšienē jūtams dziļš apmierinājums, kas visai rūpju dienai uzliek mirdzošu cepuri galvā. Saule ir ieskatījusies viņa dvēseles vistumšākā kaktā un viņš var droši iziet dienai pretim. Viņš paņem savu nesamo krustu, lai soļotu zem tā, lai cik tas smags. Tā ir viņa daļa. Jo ir dažādi krusti nesami — smagās dzīves, atteikšanās, noliegtā, vientulības un zaimu krusts. Kuri no tiem smagākie — simboliskie, vai smagi plecos uzvelkamie?

Un ir vienalga — liels gars vai mazs gars, tas meklē tuvinieka. Gandriz kā dzeguzes kukošana ir viņa meklēšana, saukšana pēc sapratēja. Varbūt tālu, zilajā siļā, ir kāds putns, kas dzird viņa balsi? Un kāds atpestošs vieglums, saklausot atbalsi! . . .

Prātā ir kādas mēnešainas Jelgavas naktis, kad dzejnieks dzejniekam, soļojot caur aizmigušo pilsētu, izdziedāja visu savu dzīvi pantos, jo katram reiz gribas dzirdēt balsi un atbalsi.

Bet atliek palasīt kādu labu grāmatu, un skeptiķis ir spiests atzīt, ka tas ,lūk, tur teiktais, ir tikpat kā no paša sirds nolasīts, jo daža rinda liek asarai iezagties skropstās. Kā viņš to spējis? Varbūt dzejnieks ir kādas citas, neredzamas būtnes ierocis. Viņš ir tikai mute ,kas runā uz savas mēles likstu vārdus. Viņš ir sirds, kuŗa sāp un sāpēdama staro.

Leonija Ozolkalne

LA ATSEVIŠKI EKSEMPLĀRI dabūjami

O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ

26 Market St., Hamilton, Ont., kā arī

„NORTHLAND GROCERIES",

120 Barton St., E., Hamilton, Ont.

E. BĒRZIŅŠ.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS

UZ

PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.

(PARASTIE NOTEIKUMI)

PIEPRASIET CENRĀŽUS.

DV SAINIŠU NODAĻA,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

BAKU EPIDĒMIJA SATRAUC VISU ANGLIJU

Tās centrs — Bradfordā, kur mīt arī pāri par 1000 mūsu tautiešu

(VESTULE NO ANGLIJAS)

(A.P.) — Dažas dienas pēc Ziemassvētkiem, kad visu angļu zemi bija pārņēmis šī gada simtenda bargākais sals, ir dabīgi, ka visa uzmanība tad, kā presē, tā arī sabiedrībā bija veltīta lietām, kam ar šo lielo aukstumu bija sakars. Pilnīgi neievērots aizslīdēja kāds īss ziņojums laikrakstos, ka Londonas lidostā no Karačijas ielidojušiem dažiem desmit pakistāņiem „ieslīdējusi" arī divi tādi, par kuŗu veselības apliecībām vēlāk radās šaubas, vai tās ir autentiskas un vai abi tebraucēji n a v ievazājuši lipīgos un nāvējošos baku bacilus, jo ir zināms, ka Pakistānā pašreiz plosās plaša šīs slimības epidēmija. Aizdomās turētos pēc dažām dienām gan izolēja, jo bažas izrādījās dibinātas, bet šie piesardzības soļi, diemžēl, nāca jau daudz par vēlu. Viss lielais immigrantu pulks jau bija izklīdis pa lielākiem pakistāņu dzīves un darba centriem un nebūt vairs nebija tik viegli sadzīt pēdas visiem līdmačīnas pasažieriem, lai tos kā tuvākās saskares personas ar baciļu ievazātājiem noliktu zem uzraudzības. Tagad jau vairs nebija runa par dažu desmit pakistāņu atrašanu vien, jo starplaikā arī viņi jau bija nākuši saskarē ar citiem saviem tautiešiem un vietējiem iedzīvotājiem. Šī iemesla dēļ uzraudzības iestādes publicēja aicinājumu visiem, kam ir aizdomas uz kādu saskari ar eventuāliem baciļu nesējiem, steidzīgi pieteikties un potēties. Šim aicinājumam sākuma dienās nebija daudz sekotāju, bet parādoties presē ziņām par pirmiem nāves gadījumiem, jaužu straumes uz attiecīgām klīnikām u.c. potēšanas punktiem sāka plūst nevien simtiem, bet jau tūkstošiem.

Par baku sērgas visbistamāk piemeklēto pilsētu līdz šim izrā dījusies Bradforda, kuŗā darbu atraduši vai pa daļai to vēl meklē ap 10.000 pakistāņu. Pilsētā un tās tuvākā apkārtnē dzīvo arī pāri par 1000 mūsu tautiešu. Pašā Bradfordā sērga līdz šim prasījusi jau 6 upurus, pie kam kā pirmā mirusi kāda bērnu slimnīcā ievietotā 9. g. v. pakistāņu meitene. Mirušo skaitā ietilpst arī šīs pašas slimnīcas pavāre. Arī pārējās personas ir upuri no pieaugušo vietējo iedzīvotāju vidus. To vērā ņemot, ir pilnīgi saprotams lielais uztraukums, kas valda iedzīvotājos, un attiec. uzraudzības iestādes spērušas visus soļus, lai sērgas izplatīšanos ierobežotu. Lielākā šīs pilsētas slimnīca — St. Luke's General Hospital, pilnīgi izolēta, tāpat no ārpuses noslēgtas bērnu un lipīgo slimību slimnīcas. Visu trīs slimnīcu pacienti un viss personāls saņēmuši aizsargpotes un pārtraukta jaunu pacientu uzņemšana. Tāpat aizliegta arī slimojošo apmeklēšana. Drastisko piesardzības soļu dēļ cietēju skaitā nokļuvušas arī tās personas, kas starplaikā izveseļojušās, jo viņām aizliegts doties mājup. Šī piesardzība tik stingra tāpēc, ka še pieminētās 3 slimnīcās atraduši ies pacienti, kas bija izrādījušies aplipuši ar bakām un pēc dažām dienām miruši.

Atzīmējams, ka pēdējās dienās gandrīz visi laikraksti pievērsuši lielu uzmanību šai pēkšņai baku epidēmijai, kas tik draudoši šo zemi piemeklējusi pirmo reizi, jo līdz šim bija nācies vienīgi dzirdēt par dažām bērnu triekas gadījumiem smagāk skārtām pilsētām, no kuŗām pēdējā, Hullas ostas pilsētā, aizsargpotēšana pret bērnu trieku turpinās kopš pag. vasaras vēl tagad.

Piesardzības un aizsardzības soļi pret baku sērgas izplatīšanos sperti nevien Bradfordā, bet arī dažās citās pilsētās, kam sakars ar pakistāņu immigrantiem. Pie bilstams, ka vairumam no viņiem dzīvojot nehigiēniskos apstākļos, resp. pārpildītos dzīvokļos, gandrīz visi viņi ir ļoti jūtīgi saslimšanā un slimojošo procents viņu starpā ļoti liels.

No laikrakstu līdzšinējām slejām izlobāms viens kopīgs, diemžēl, visai bēdīgs atzinums, proti, ka visa lielā piesardzība baku epidēmijas lietā nākusi par vēlu, jo izrādās, ka līdz šim vispār nav pastāvējusi nekāda kontrole par šinī zemē iebraucošo personu veselības stāvokli. Laikraksti ironizē, ka barga kontrole gan pastāvot attiecībā uz dzīvniekiem, bet ne cilvēkiem — bez jebkādām grūtībām šinī zemē varot iekļūt pat tādi, kas „no galvas līdz papēžiem" pilni slimību baciļiem. Un piedevām viņi šai labklājības zemē varot vēl par brīvu arstēties.

Līdzšinējais, samērā mazais nāves gadījumu skaits varbūt vēl nedod pamatu lielākai panikai un jātic kāda ārsta paskaidrojumam, ka slimības izplatīšanās ir jau iegrožota. Ir tāpēc cerības, ka piem. Bradfordā nenāksies ķerties pie „izmisuma" soļiem, slēdzot skolas, kino teātrus un citas izpriecu vietas. Kādas pilsētas futbola komanda, kuŗai nedēļas nogalē bija jāspēlē šeit, gan piesardzības dēļ atteikusies Bradfordā ierasties un sacīksti nācās atlikt.

Noslēgumam kāda laikraksta komentārs: „Vai nebūtu daudz vienkāršāk, ja mēs vispāri nebūtu ļāvuši šādam trauksmes stāvoklim iestāties" — piezīmē „Daily Mail" un turpina „Vienīgi tagad sperti soļi visu iebraukušo pakistānu skrīnēšanai. Ja tas būtu darīts agrāk, atkristu tagadējās lielās rūpes un bēdas un bieži vien nesekmīgās pūles atrast visas saskares personas, aiztaupītos daudz enerģijas un materiālo līdzekļu." Rakstu noslēdzot, laikraksts piezīmē, ka attiecīgie veselības noteikumi steidzīgi vien revidējami, jo Anglijas durvis, diemžēl, pašreiz atvērtas pārāk plaši visiem mikrobiem ,no kuŗiem daži, kā piem. TB baciļi var būt vēl daudz bīstamāki par baku epidēmiju. Būtu ideāli, ja prasības attiecībā uz veselību būtu vienveidīgas visās valstīs un ja pārbaudi veiktu visi pār atzītas un kompetentas personas un iestādes. Uz pašreizējām internacionālām veselības apliecībām ne vienmēr var paļauties, kapēc šai ziņā izvedamas radikālas pārgrozības.

IGAUŅU KOMPONISTS APMEKLĒ IGAUNIJU

Vispārēju sašutumu igauņu trimdiniekuu saimē radījis igauņu ievērojamā komponista un dirigenta Eduarda Tubina solis — viņš apmeklējis Igauniju un pēc tam Stokholmas radio stāstījis, ka Igaunijā mūziķi neesot ierobežoti savā darbā.

Tubins dzīvo Stokholmā un izpelnījies zviedru publikas vispārēju atzinību. Kara laikā viņš bija komponējis baletu „Kratt", bet manuskripts kara laikā gājis zudumā. Nesen Tubins saņēma no Padomju Igaunijas uzaicinājumu uzrakstīt mūziku šim baletam pēc atmiņas. To viņš arī izdarija un nosūtīja manuskriptu. Vanemuines teātrim Tartū. Pēc tam Tubinu aicināja ierasties Igaunijā, lai noskatītos baleta pirmizrādi. Viņš arī decembrī aizbrauca uz turieni un uzturējās tur 10 dienas. Visi igauņu laikraksti trimdā pārmet Tubinam neobjektivitāti, novērtējot mākslas dzīvi okupētajā Igaunijā.

MARKU KRĀJĒJAM

JAUNS SPECIĀLS RĪGAS ZĪMOGS PAD. LATVIJĀ

Sakarā ar padomju „konstitūcijas" 25. gadi lietots speciāls zīmogs ar zīmējumu, kuŗā uz ķieģeļu pamata stāv sieviete ar sirpi un vīrietis ar āmuru rokā, ar saules stariem aizmugurē. Labā pusē uzraksts krievu valodā: „Riga Počtamt", ķieģeļu pamatā dātums: „5. 12. 1961." un zem zīmējuma lokveida paraksts latviešu valodā: „PSRS konstitūcijas 25 gadi". Šim pašam gadījumam padomijas sakaru ministrija Maskavā izdevusi izzīmētu aploksni ar grāmatu „Padomju likumi" zīmējumā un zem tās uzraksts: „25 gadi", krievu valodā. Izdota arī atzīmes marka 4 kap. vērtībā ar divām rokām zīmējumā, kas tura āmuru un sirpi virs zemes lodes.

VESTUĻU ZIŅAS NO LATVIJAS

„Bet taisnība ir, arī es pēdējā laikā no Latvijas nesaņemu gandrīz nekā. Liekas, ka tur tagad pamatīgi pievilkti groži, un latviešiem dzīve kļūst grūtāka. Tā nupat man viens paziņa raksta, ka Rīgā neesot šogad varējuši dabūt Jaungada apsveikuma kartītes ar latviešu tekstu. Ar krievu tekstu turpretim trūkums neesot manīts."

„Pēc ilga pārtraukuma saņēmu ļoti īsu vēstuli no kāda krājēja otrā pusē dzelzs aizkaram. Domāju jau, ka tas nokluvis īstā „brīvībā". Raksta, ka vasarā bijusi ļoti silta vēsa, un to izjutuši visi, arī marku krājēji. Ar šo jāsaprot filatelistu vajāšanas Latvijā."

„Saņēmu nupat pēc ilga laika vēstuli no kāda krājēja, ar kuru izmainīju dažas markas. Tagad viņš raksta, lai nesūtot viņam neko, kaut arī viņam kas pienāk kas no manis."

VINIPEGAS PASTS

Sakarā ar automātiskās pasta iestādes atklāšanu Vinipegā (Manitoba), amerikāņu filatelijas mēnešraksts Linn's Weekly apskata Vinipegas vēsturi filatelijas apgaismojumā. Atzīmējami vispirms pieci forti, kas dažādos laikos kalpojuši kā ādu tirdzniecības vietas. Pirmais forts ir Sarkanās upes novietne (Red Rives Settlement), tad Fort Gibraltar, 1804. — 15. g., Fort Douglas, 1813. — 15. g., Old Fort Garry, 1821. — 31. g., New Fort Garry, 1835.—1882. g. Atzīmējams Fort Rouge, 1736., kas bijis franču postenis. Filatelijas vēsture iezīmējas ar Sarkanās upes novietni, kuŗas iedzīvotāji vēlējās saglabāt sakarus ar piederīgiem austrumu daļā un pāri okeanam. Vienīgās ziņas sākumā bija iegūstamas no medniekiem un ceļotājiem, līdz 1855. g. 28. februārī William Ross savā mājā iekārtoja Rietumkanadas pirmo pasta iestādi. Tā kā nebija nedz pastmarku, nedz zīmogu, tad pirmā vēstule uz aploksnes atzīmēja „Red River B N A" (B N A — British North America). Pasts nosūtīts uz Pembinu ,N. D., kur vēstules apzīmogotas ar „Paid 10" un nosūtītas tālāk pēc adreses. Šī Red River novietne pazīstama vēlāk kā Fort Garry un Vinipega sāk apšaudīt krievu sardze. Dāvids, bijušais vācu karavīrs ar vienu roku, palīdz Aldim izvilkt kāju, kas ar zābaku iepriedusies ledū un Aldis metas uz priekšu cik jaudas. Lecot pār kanāja grāvi, Dāvids slīd un krīt, bet Aldis, traku baiļu dzīts neatgriežas, lai savam glābējam pasniegtu roku. Viņš bēg, bēg, bēg . . . — Kad ticis laimīgi rietumu pusē un bailes ir pāri, viņā kaut kas līdz šim nebijis sāk rasties, dīgt. Viņam liekas, ka viņš sāktu spēt pamazām apjēgt pašu sevi, īsto iekšē. jo Aldi, to, kas viņš ir un kas viņš nav. Saticis Vairu un citus studiju draugus, viņš redz, ka tie par viņa prombūtni ir bažījušies pa īstam, nevis kādas piekļājības — vai izlikšanās dēļ. Viņam nav vārdu, lai visas savas šī brīža sajūtas izteiktu, bet viņš jūt, ka viņā skanīgi skalojas lieli, jauni viļņi, pa visu viņa dziļumu. — Eduards Freimanis šinī darbā izgleznojis un izstāstījis un pacietīgi izgaismojis visu cilvēka augšanas, konfliktu, veidošanās un pārtapšanas procesu loku. —

Par visiem citiem mazāko apmēru darbiem šinī grāmatā varētu teikt apmēram to pašu. Īpaši noveles — Ciniķis, Hempčingas slimnieks, Prērijas trubadūrs un Darba biedrs ir uzrakstītas ar īstu noveles aprautību ,dināmismu un to nobeigumi ir asām un gaišām novelu virsotnēm.

Eduarda Freimaņa grāmata Daigās rotaļas ir pelnījusi lasītāju pilnu uzmanību. Saviem prātiem un jūtām lasītāji tur atradīs dažu labu „dancinātāju."

Rakstnieks ar savu kundzi Birutu un dēliem dzīvo un strādā Edmontonā, Kanadā, kur esot bulka vielas jaunām iecerēm un darbiem.

Turpinot savu pēdējā gada vērtīgo grāmatu sēriju, Alfrēda Kalnāja augāds čikagā Daigās rotaļas izdevis glīti un nopietni gaumīgā apdarē.

PIEVILTIE IDEĀLISTI

(Pārnesums no 3. lpp.)

ņus sāk apšaudīt krievu sardze. Dāvids, bijušais vācu karavīrs ar vienu roku, palīdz Aldim izvilkt kāju, kas ar zābaku iepriedusies ledū un Aldis metas uz priekšu cik jaudas. Lecot pār kanāja grāvi, Dāvids slīd un krīt, bet Aldis, traku baiļu dzīts neatgriežas, lai savam glābējam pasniegtu roku. Viņš bēg, bēg, bēg . . . — Kad ticis laimīgi rietumu pusē un bailes ir pāri, viņā kaut kas līdz šim nebijis sāk rasties, dīgt. Viņam liekas, ka viņš sāktu spēt pamazām apjēgt pašu sevi, īsto iekšē. jo Aldi, to, kas viņš ir un kas viņš nav. Saticis Vairu un citus studiju draugus, viņš redz, ka tie par viņa prombūtni ir bažījušies pa īstam, nevis kādas piekļājības — vai izlikšanās dēļ. Viņam nav vārdu, lai visas savas šī brīža sajūtas izteiktu, bet viņš jūt, ka viņā skanīgi skalojas lieli, jauni viļņi, pa visu viņa dziļumu. — Eduards Freimanis šinī darbā izgleznojis un izstāstījis un pacietīgi izgaismojis visu cilvēka augšanas, konfliktu, veidošanās un pārtapšanas procesu loku. —

Par visiem citiem mazāko apmēru darbiem šinī grāmatā varētu teikt apmēram to pašu. Īpaši noveles — Ciniķis, Hempčingas slimnieks, Prērijas trubadūrs un Darba biedrs ir uzrakstītas ar īstu noveles aprautību ,dināmismu un to nobeigumi ir asām un gaišām novelu virsotnēm.

Eduarda Freimaņa grāmata Daigās rotaļas ir pelnījusi lasītāju pilnu uzmanību. Saviem prātiem un jūtām lasītāji tur atradīs dažu labu „dancinātāju."

Rakstnieks ar savu kundzi Birutu un dēliem dzīvo un strādā Edmontonā, Kanadā, kur esot bulka vielas jaunām iecerēm un darbiem.

Turpinot savu pēdējā gada vērtīgo grāmatu sēriju, Alfrēda Kalnāja augāds čikagā Daigās rotaļas izdevis glīti un nopietni gaumīgā apdarē.

Dr. ROMAN PNEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.

3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'

3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),

Tel. LE 6-9544, Toronto.

ARĪ ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ IR PATĪKAMI PAKLAUSĪTIES

LATVIAN MUSIC

EP 45 SKAŅU PLATES

Maksā $1.60 gabalā.

IZLASIET ŠO PIEDĀVĀJUMU:

EP

SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord

EP 02

JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cirule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello

EP 03

CIRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKSIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar A. Ludiņu, soprāns,
Arturs Vanags, tenors

EP 04

ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STIGO
Jāzeps Vītols

2 tautas dziesmas:

LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns

EP 05

PĻAVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš

3 tautas dziesmas:

ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns

EP 06

SŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir

EP 07

VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš

EP 08

KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Viru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepe
I. Dālmanis, vijole,
V. Cirule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris

EP 09

SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Viru kvartets

EP 010

SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MIĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris

EP 011

TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis

EP 012

DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

JAUNĀKĀS PLATES

EP 013

KARAĻMEITA J. Vītols
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
TEODORA REITERA RUNA
viņa 70 gadu jubilejas laikā
1954. gadā.
2 latviešu tautas dziesmas
JŪRIŅ PRASA SMALKU TĪKLU
DZIEDOT DZIMU, DZIEDOT AUGU
Dir. T. Reiters

EP 014

E. Dārziņš
CIEMĀ BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀ ZEMĒ
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters

EP 015

E. Dārziņš
SAPŅU TĀLUMĀ
MĒNESS STARUS STIGO
Jaukta latviešu koŗa izpildījumā
Dir. J. Dūmiņš
GAISMAS PILS J. Vītols
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. L. Vigners
Latviešu tautas dziesma
KUR TU SKRIESI, VANADZIŅI
Dir. H. Mednis

EP 016

3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENITE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš

EP 017

LATVIJAS LAUKU SERENĀDE
J. Vītols
1. Marša
2. Dziesma
3. Deja
4. Rotaļa
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. L. Vigners

EP 018

3 latviešu tautas dziesmas
AČKUPS
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.

DV GRĀMATNĪCA,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

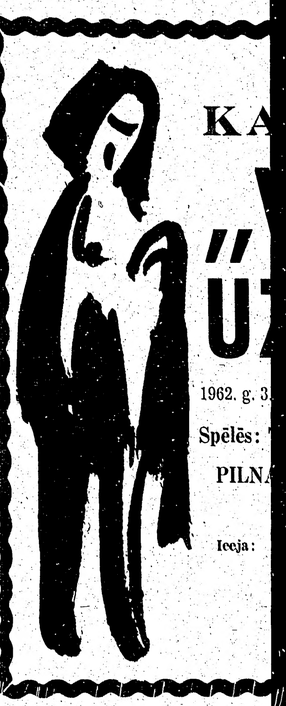

KA

"

U

1962. g. 3

Spēlēs:

PILNA

Iecija:

DAŽĀDAS

ATTĪSTIŠ

ĀTRA UN PIRMĀ

PIENEM:

DV. GRĀMATNĪ

Darba laiks no pl. 9—5,

PAZĪST

Visiem likumī

un pienā

Kamēr lielāko ties

to iecejotāju nezin

- Sargies
- Pastāvi tu tiesīb
- Pārliecin nav pārt
- Atsakies
- Pārbaud ploymer
- Nebaidie
- Nebaidie
- Ja tev i padomu rast, stā vas dzīv grupas spēkos,

52 - 18

ZIERSALONS VENTA'
d Ave. (Bloor - Dovercourt),
LE 6-9544, Toronto.

VAĻINĀJUMA LAIKĀ
IKAMI PAKLAUSITIES
IAN MUSIC
SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.
T ŠO PIEDĀVĀJUMU:

EP 07
VISI CIEMA SUŅI REJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZILE DZIED
TUMSA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENITE, MELNACITE
RIGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Viru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepo
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU
TIKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LĪZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Viru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI —
GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

KĀS PLATES
EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZILI
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀ ZEMĒ
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SERDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĶUPS
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.

MATNĪCA,
ORONTO 2-B, Ont., Canada.

KARNEVĀLS
„VAKARS UZ EZERA"

1962. g. 3. febuārī, plkst. 8 vak. PALACE PIER telpās.

Spēlēs: T. DAVIDSONA DEJU ORĶESTRIS.

PILNA BUFETE. PĀRSTEIGUMI.
MASKU GODALGOŠANA.

Ieeja: Dāmām $ 2.00, kungiem $ 2.50. Maskām $ 1.50.

Visus laipni ielūdz
DV TORONTO SAIME.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B.
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

CANADA

PAZĪSTI SAVAS TIESĪBAS

Visiem likumīgi uzņemtiem ieceļotājiem ir tās pašas tiesības un pienākumi, kā pārējiem Kanadas strādniekiem.

Kamēr lielāko tiesu Kanadas darba devēji ir godīgi, daži, par nožēlošanu, izmanto ieceļotāju nezināšanu.

- Sargies no negodīgām pieņemšanas metodēm darbā.
- Pastāvi uz samaksātām atvaļinājuma dienām, uz kurām tev būtu tiesības.
- Pārliecinies, ka atvilkumi no tavas algas par uzturu un pajumti nav pārmērīgi.
- Atsakies būt par streiklauzi
- Pārbaudi, lai tavā Bezdarba apdrošināšanas grāmatiņā (Unemployment Insurance Book) būtu ielīmētas pienācīgās markas.
- Nebaidies iestāties arodbiedrībā, uz to tev ir pilnīgas tiesības.
- Nebaidies no sava darba devēja deportācijas draudiem.
- Ja tev ir pamatota sūdzība par taviem darba apstākļiem, meklē padomu pie provinces iestādes tavā apkārtnē. Ja nezini tās atrast, stājies sakaros ar Pavalstniecības un Ieceļošanas ierēdni savas dzīves vietas tuvumā, savu mācītāju, priesteri, jeb etniskās grupas pārstāvi, pie kuŗas tu piederi. Tie darīs visu, kas viņu spēkos, lai tev palīdzētu.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH,
Pavalstniecības un Ieceļošanas Ministre

52 - 18

KĀPĒC GAIDĪT LĪDZ PAVASARIM?
DARIET TO TAGAD

AR MĀJAS IZBŪVES AIZDEVUMU
Šo aizdevumu variet dabūt caur jūsu banku saskaņā ar National Housing aktu mājas remontiem un tās atjaunošanai, kā no ārpuses, tā arī iekšpusē. Jūs variet aizņemties līdz $ 4.000.- ar atmaksas terminu līdz desmit gadiem. Šo aizdevumu var arī dabūt īrēto īpašumu apsaimniekotāji.

AR LAUKU ĪPAŠUMA IZBŪVES AIZDEVUMU
Šo aizdevumu variet dabūt caur jūsu banku saskaņā ar valdības rīkojumu līdz $ 7.500.- par 5 procentiem, ar atmaksas terminu līdz 10 gadiem.
Par šo aizņēmumu jūs variet iegādāties inventāru, kā arī izlietot to dzīvojamās mājas un lauksaimniecības ēku būvēm.

AR MAZO UZŅĒMUMU AIZDEVUMU
Iespējams aizņemties no valdības caur banku uzņēmuma uzlabošanai līdz $ 25.000,-, ar atmaksu desmit gados.

Pēc padoma un norādījumiem griežaties pie vietējās Darba pārvaldes.

Izsludinājis Hon. Michael Starr,
Darba ministrs.

KO PASAULE VARĒTU MĀCĪTIES NO SPĀŅU CIVILKARA VĒSTURES?

„THE GRAND CAMOUFLAGE" by Burnett Bolloten, Frederick A. Praeger (Kanadā - Burns & Mac. Eachern Ltd., 350 l. p., cena — $7.75.

Autors savu grāmatu veltījis, galvenām kārtām, komūnistu konspirācijai Spānijas pilsoņu kaŗa laikā, sagraujot mītus, melus un puspatiesības, kas vēl tagad, pēc 25 gadiem, vijās ap šo jautājumu. Tā pārsteidz visus domājošos un jūtīgos cilvēkus, parādot, cik veikli komūnisti izmantojuši visas politiskās iespiešanās iespējas, nedaudzu mēnešu laikā izveidojoties no nenozīmiga faktora, kāds tas bija sākumā, par tādu spēku, slēpjoties aiz demokrātiskās fasādes, kas noteica visu pret Franko spēku likteni. Autors arī parāda anarchistu un sociālistu (kas bija dominējošie virzieni strādnieku šķiras organizācijās, kad izcēlās pilsoņu kaŗš), kā arī republikāniskoko vidusšķiras partiju nespēju pretoties komūnistiem; tie ar savu nezināšanu, trulumu, labo ticību bez aizdomām un arī aktīvu zināšanu kalpoja padomju nolūkiem. Arī republikāņu kaŗa vadoņi nebija sagatavoti mēroties spēkiem ar komūnistiem.

Šī grāmata ne tikai ir svarīgs vēstures dokuments un pirmais objektīvais un bez aizspriedumu tēlojums, kuŗš tēlo notikumus,kas sacēla vairāk nekā jebkāds cits notikums mūsu vēsturē jūtas un kaislības abu kaŗojošo nometņu pusēs. Tam ir arī liela nozīme, lai izprastu notikumus, kas norisinājās ilgi pēc Spānijas pilsoņu kaŗa beigām — Ķīnā, Ungārijā, Kubā un kas vēl turpina risināties arī mūsu dienās. Tai ir visai liela nozīme pētniekiem, politiķiem, diplomātiem un visiem, kas vēlas uzzināt patiesību un mācīties no Spānijas pilsoņu kaŗa vēstures. Zīmīgi ir agrākā spāņu komūnistu vadoņa El Campesino vārdi, ko citē autors: „Pasaules komūnistu partijas ir tikai tik spēcīgas, proporcionāli nemot, cik citas partijas un arodorganizācijas ir vājas un svārstīgas, kas tāpēc spēlē komūnistu spēli. Tā bija Spānijas mācība un tā šodien ir Eiropas un visas pasaules mācība. Ja tie šo mācību sapratīs tie sevi paglābs, bet — ja nē, tad tie ir zaudējuši." aks.

Apvienotā vīru ko[illegible]
KONCERTS - BALLE
SESTDIEN, 27. JANVĀRĪ, PL. 18,30 (precīzi),
222 QUEENSTON RD., HAMILTONĀ.
Ieeja uz koncertu un balli: $ 1.50.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

THE UNDEFEATED NATION
Grāmata par Latviju — angļu valodā dāvināšanai kanadiešiem un amerikāņiem.
(NEUZVARĒTA TAUTA)
Sarakstījis *Ādolfs Blodnieks.*
310 lpp. Glīti iesieta.
Cena $ 4.00.
Pasūtināma
DV GRĀMATNICĀ,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Bloor- Dovercourt rajonā
IZĪRĒJAMA
atsevišķa mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu un ledusskapi vieniniekam -cei.
Zvanīt pēc plkst. 6.00 vakarā.
Tel. LE 3-0758, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

ZILĀ APLOKSNE
Stāstījums par Latvijas pretizlūkošanas aģentu bīstamajām gaitām.
280 lapas puses, glīti iesieta, cena $ 3.75.
Pieprasiet savā grāmatnīcā vai pasūtiniet apgādā
TĒVIJAS SARGS,
10 Widmer St., Toronto 2-B, Ont. Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont.. Canada.
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:
SAV. VALSTIS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
O. Krollu, Hull House, 800 S. Halsted St., Chicago 7, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.
KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Ligeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķīviti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.
ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, Londona.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.
ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

✝

Mūsu mīļā māmiņa un vecmāmiņa

ANNA BĒRZIŅŠ, dzim. KLINSONS,

dzimusi 1885. gada 19. aprīlī, Siguldā, aizgāja Dieva mierā 1962. g. 14. janvārī, nesagaidījusi savu mīļo dēlu no Kurzemes cīņām pārnākot.
Apbedīta 17. janvārī Otavā.

Jau saulīte zemu, zemu,
Māmuliņa tālu tāl.
Teku, teku, nepanāku,
Saucu, saucu, nesasauc.

Viņu mīlestībā piemin
MEITAS, ZNOTI un MAZMEITIŅA
OTAVĀ.

✝

Dieva mierā aizsaukts mūsu mīļais svainis un onkulis

JĀNIS JOMA

dzimis 1898. gada 6. martā, Rīgā, miris š. g. 21. janvārī, Toronto.
Izvadīšana no Rosar bēru nama, 467 Sherbourne ielā, ceturtdien, plkst. 2 p.p.

Sapņi par dzimteni
pagalvī likšu . . .

Pēc viņa sēro
VAGNERU ĢIMENES TORONTO.

MĒĢINA NORMALIZĒT BERLĪNES ROBEŽU

SŪTNIS TOMSONS TURPINA SARUNAS MASKAVĀ. AMERIKĀŅI UN KRIEVI ATVELK TANKUS NO FRIDRICHIELAS ROBEŽPĀREJAS. ROBEŽPĀREJAS GRŪTĪBAS PALIEK LĪDZŠINĒJĀS, TĀPAT PALIEK BERLĪNES SIENA.

Ja jauna pasaules kara briesmu priekšā kādreiz ir bijis brīdis atvilkt elpu, tad acumirklī šāds brīdis ir sasniegts. Tikpat labi gan varētu sacīt, ka šāds brīdis ir dabīgi pienācis. Protams, vai lai turpinātos miera ēna, vai lai sāktos jauna kara draudu vētra, nevienam nav zināms.

Laosas prinči, komūnists, kreisi neitrālais un Rietumiem draudzīgais domājas atraduši kompromisu kopīgai valdībai, kuŗas pamatstatūtus tik ilgi kaldināja Ženēvā. Vietnamā apklusuši komūnistu uzbrukumi. Komūnisti [illegible] pervs [illegible] to pārkostu viena mēģinājumā. Tas vēl nāks, bet pagaidām pat tur vaida miers. Irakas Kassems atsaucis tūlītēja kara briesmas Kuveitā. Padomju Savienība par daudz aizņemta savā iekšpolitikā, lai uztrauktu Skandināviju. Persija nolikta uz ledus. Nassers, sariebis pārējiem arabiem un bez pārējo arabu palīdzības, ir nevarīgs Izraēlas priekšā. Kongo komūnisti nespēj pastāvēt Apvienoto Nāciju un centrālās Leopoldvilles valdības priekšā. Pēc īsas, politiski nepazīstamas militārās juntas valdīšanas Dominikāņu republika atgriezusies civilistu rokās, kamēr Kastro, tāpat kā Chruščevs, par daudz aizņemts problēmu atrisināšanā savās mājās, lai mēģinātu trakot ārpus robežām.

Paliek Berlīne. Un paliek Alžīrija. Pēdējā jau ilgu laiku atradusies dubulta pilsoņu kara priekšā, bet, tikmēr, kamēr Ziemeļafrikā stacionētā franču armija ir lojāla ģenerālim de Gollam, un armijas vairākums ir, Alžīrija nomierināsies. Bet kas notiks ar Berlīni?

Kopš šī gada sākuma Sav. Valstu sūtnis Tomsons ved sarunas ar Padomju Savienību par jaunu Berlīnes konferenci, eventuāli pat par jauniem, Rietumiem akceptējamiem, pilsētas statūtiem. Līdzšinējās sarunas aprakstīt ir ļoti vienkārši. Tās nav radījušas nekādu jaunu sarežģījumu un tās nav devušas cerības arī nekādam saspilējuma atrisinājumam.

Lai palielinātu Rietumu akcijas Kremļa acu priekšā, Sav. Valstu valdība deva rīkojumu savai militārai vadībai Berlīnē samazināt tanku skaitu pie Fridrichielas robežpārejas, tos pārsviežot tālāk uz Tempelhofas lidlauka apgabala pilsētas daļu, kas kļuva slavena 1948-49. gada Berlīnes blokādes laikā. Pagāja tikai 48 stundas, kad no Fridrichielas savus tankus sāka atvilkt arī padomju spēki, tos pārceļot uz Blankenburgu.

No ārpuses skatoties, vismaz, abas puses mēģina iegūt viena otras uzticību. Bet, robežpārejas jautājumā šāda uzticība nav gūta. Robežas ir un paliek slēgtas. Austrumvācijas celtā kauna siena paliek kā bijusi. Nebrīvība tiek turēta dzeloņstiepļu un dzelzsbetona žogos, un brīvības rokas to nespēj sasniegt.

Berlīnes problēma ir [illegible] pasaules [illegible] to pārkostu viena mēģinājumā. Tas vēl nāks, bet pagaidām pat tur vaida miers. Irakas Kassems atsaucis tūlītēja kara briesmas Kuveitā. Padomju Savienība par daudz aizņemta savā iekšpolitikā, lai uztrauktu Skandināviju. Persija nolikta uz ledus. Nassers, sariebis pārējiem arabiem un bez pārējo arabu palīdzības, ir nevarīgs Izraēlas priekšā. Kongo komūnisti nespēj pastāvēt Apvienoto Nāciju un centrālās Leopoldvilles valdības priekšā. Pēc īsas, politiski nepazīstamas militārās juntas valdīšanas Dominikāņu republika atgriezusies civilistu rokās, kamēr Kastro, tāpat kā Chruščevs, par daudz aizņemts problēmu atrisināšanā savās mājās, lai mēģinātu trakot ārpus robežām.

Paliek Berlīne. Un paliek Alžīrija. Pēdējā jau ilgu laiku atradusies dubulta pilsoņu kara priekšā, bet, tikmēr, kamēr Ziemeļafrikā stacionētā franču armija ir lojāla ģenerālim de Gollam, un armijas vairākums ir, Alžīrija nomierināsies. Bet kas notiks ar Berlīni?

Kopš šī gada sākuma Sav. Valstu sūtnis Tomsons ved sarunas ar Padomju Savienību par jaunu Berlīnes konferenci, eventuāli pat par jauniem, Rietumiem akceptējamiem, pilsētas statūtiem. Līdzšinējās sarunas aprakstīt ir ļoti vienkārši. Tās nav radījušas nekādu jaunu sarežģījumu un tās nav devušas cerības arī nekādam saspilējuma atrisinājumam.

Lai palielinātu Rietumu akcijas Kremļa acu priekšā, Sav. Valstu valdība deva rīkojumu savai militārai vadībai Berlīnē samazināt tanku skaitu pie Fridrichielas robežpārejas, tos pārsviežot tālāk uz Tempelhofas lidlauka apgabala pilsētas daļu, kas kļuva slavena 1948-49. gada Berlīnes blokādes laikā. Pagāja tikai 48 stundas, kad no Fridrichielas savus tankus sāka atvilkt arī padomju spēki, tos pārceļot uz Blankenburgu.

No ārpuses skatoties, vismaz, abas puses mēģina iegūt viena otras uzticību. Bet, robežpārejas jautājumā šāda uzticība nav gūta. Robežas ir un paliek slēgtas. Austrumvācijas celtā kauna siena paliek kā bijusi. Nebrīvība tiek turēta dzeloņstiepļu un dzelzsbetona žogos, un brīvības rokas to nespēj sasniegt.

MOLOTOVA MISTĒRIJA

(Pārnesums no 1. lpp.)

rampas gaismā būs mazliet jāpagaida. Kad bija skaidri zināms, ka Molotovs, laikā, kad viņam būtu bijis jau jābūt Vīnē, vēl vienmēr atrodas Maskavā, tādi laikraksti kā Pravda un Trud pret viņu atklāja veselu uzbrukumu sēriju, apvainojot agrāko ārlietu ministru jau bieži dzirdētos grēkos. Tai pašā laikā jāatceras, ka ārlietu ministrija publiski atvainojās, ka kļūdījusies ar Molotova izbraukšanas datumu.

Bet kas tad ir patiesība? Uzskaitīt var veselu rindu iespēju, no kuŗām visas var būt pareizas; tikpat labi neviena. Illustrācijai interesanti minēt dažus piemērus, kas raksturo plašo spekulāciju vidi.

Vīnes prese zina stāstīt, ka ar laiku Molotovs atgriezīsies, jo Chruščevs neuzdrošinās viņu aizturēt: Molotovs nodevis Rietumiem slepenus dokumentus par Chruščeva darbību Staļina laikā, kas skaidri pierādot, cik patiesībā asiņainu lomu tai laikā spēlējis Chruščevs, kārpīda mies uz augšu pa slidenajām komūnistu hierarchijas kāpnēm. Kāda cita ideja liek domāt, ka arī vēl šodien Maskavā staļinistu frakcija ir tik spēciga, ka tā var pilnīgi gādāt par Molotova drošību. Ja viņš negrib atgriezties uz Vīni, un Rietumi spekulē, ka viņš ir ļoti neapmierināts ar savu sīko amatiņu, tad viņam tas nav jādara. Citi domā, ka Molotovs atlaists no amata, citi, ka viņš no tā atteicies.

Augšminēto minējumu virknē tomēr izkristallizējas arī kas ļoti nopietns. Chruščeva veselība. Vodkikis Chruščevs, kas kādreiz dažādas laimes proponējot, ar savu personīgo smaržu vien spēja iereibināt Rietumu diplomātus, kas devās grieķu - romiešu cīņās, lai uzjautrinātu Dienvidslavijas zemniekus, un vēl pagājušā gada 22. kongresā norunāja vairāk kā septiņas stundas, tagad pēkšņi aprāvies. Agrākos gados runāja par viņa nierēm un aknām. Tagad par saaukstēšanos. Bet labi informētas aprindas Vašingtonā paskaidro, ka pārējās pasaules medicīna Chruščeva veida saaukstēšanos sauc par ļoti nopietniem sirdsdarbības traucējumiem un ka 4. janvārī viņš pārcietis trieku. Un Molotovs? Iespaidīgu draugu atbalstīts, Molotovs atradīs par iespējamu paildzināt savu uzturēšanos Maskavā, ceribā, ka trieka atkārtosies, un ka to Chruščevs vairs nepārdzīvos; ka tad Padomju Savienība atkal piederēs boļševikiem, un varu Kremlī pārņems neviens cits kā Vjačeslavs Molotovs.

P. Eglājs

Dainas līgavainis privātā dzīvē ir rēķinvedis.

Igauņu jūrnieku brīdinājums

Igauņu jūrnieku arodbiedrība brīvajā pasaulē, kas ir pilntiesīgs loceklis Starptautiskā transporta federācijā, brīdina visus jūriniekus, kuŗi izbēguši no valstīm aiz dzelzs aizkara, nebraukt uz kuģiem, kas apmeklē padomju ostas. Arodbiedrība paskaidro, ka Padomju Savienība uzskata katru aizbēgušo par savu pilsoni, kaut arī tas būtu pieņēmis citas valsts pavalstniecību. Padomju vara var apcietināt jūrnieku arī tad, ja tas neatstāj ostā savu kuģi.

Z.

AIZPIESTO NĀCIJU KONFERENCE LONDONĀ

Ir nodoms nākošā pavasarī sasaukt Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas konferenci Londonā. Līdzīga konference ar labiem panākumiem notika pag. gadā Parīzē. Janvārī Londonā notiks AEN asamblejas delegācijas sēde kopā ar Anglijas parlamenta locekļiem.

Par AEN asamblejas delegācijas Londonā vadītāju izraudzīts igaunis Dr. theol. J. Tauls un par viņa vietnieku — albānis T. Zavalani. AEN asamblejas biroja direktors Londonā ir polis A. Dargass.

Z.

KRIEVU CENZŪRA STRĀDĀ

Ka vēstules no dzimtenes, kas sūtītas trimdiniekiem Amerikā, tiek cenzētas, liecina gadījumi, kur aploksnēs samainītas fotografijas vai vēstules. Dažreiz saņēmējs, atvērot aploksni, atrod tur citai personai domātu vēstuli vai nepazīstamu cilvēku fotografijas. Amerikas igauņu avīzē ir ievietotas šādas fotografijas ar uzaicinājumu atsaukties, kas uzņemtās personas pazīst.

Z.

„BLĪTKOTĀJI" PRIEKOS UN BĒDĀS.

Par šī gada jauno „ledus sezonu" mūsu žibulēšanas sporta cienītāji nevar sūdzēties, rezultāti nav izpalikuši. Šika un izsmeļoša informācija par šo ziemas sporta nozari atrodama mūsu laikraksta „Brīvās dabas" nodaļā. Uzņēmumā pa labi — Sv. Katarīnes tautietis Arv. Kažoks pēc visiem „blītkotāju" noteikumiem, siltā apģērbā uz ērta sēdekļa, velk lomu uz Ērijas ezera. Turpretim torontieši (no kreisās) Eduards Reinsons un Ignats Valters pierāda, ka blītkošana pieder arī pie „dzentelmeņu" sporta, un ka tikai tā — „gaŗām braucot vien", — var sakert smeltes ātri un viegli, pašu vajadzībām, kā to rāda uzņēmums uz Velandes kanāla ledus, pie Port - Kolbornas. Foto: J. Ligers

Mirstošā saule

Spožā saule, zeltainā mēness ripa un zvaigžņotā debess arvien saistījuši cilvēka prātu. Bija laiks, kad valdīja uzskats, ka zeme ir universa centrā un arī bazūnica savā laikā bargi nostājās pret tiem, kas domāja citādi. Bet jau 12. gadu simtenī franču filozofs Abelards kritizēja šādu nostāju un izteicās, ka dabas parādību pētīšana nav grēks. Pamazām zinātnes uzskati par sauli, zemi un zvaigznēm mainījās. 1473. gadā piedzima slavenais astronoms Nikolajs Koperniks un pierādīja, ka zeme griežas ap sauli. Astronomijā un vispār zinātnē nāca viens pēc otra jauni atklājumi un atziņas, un mūsdienu astronomija ir viena no precīzākām zinātnēm. Kembridžas universitātes profesors James Jeans kādā populārā lekciju ciklā apskatījis universa problēmas un ar interesantiem salīdzinājumiem parāda universa neaptveramo lielumu un mūsu niecību.

Lielākā daļa zvaigžņu ir milzīgi lielas un maz ir tādu zvaigžņu, kas nedaudz lielākas par mūsu zemes lodi. Lielākā daļa zvaigžņu varētu ievietot simtiem tūkstošiem zemes ložu, bet ir arī tādas, kas miljoniem reižu lielākas par zemi. Zvaigžņu daudzumu universā J. Jeans salīdzina ar visas pasaules smilšu graudiņu kopsummu. Tomēr tikai nedaudz no viņām izveido zvaigžņu grupas, kas ceļo izplatījumā kopīgi. Lielākā zvaigžņu daļa ir ceļotāji - vieninieki. Ir neiedomājami, ka ceļotāja zvaigzne savā ceļā varētu sastapt otru zvaigzni, jo izplatījuma plašums ir milzīgs. Zvaigzne klīst kā kuģis pilnīgi tukšā okeanā. Salīdzinājuma pēc, pārejot uz zemes attālumiem, ja zvaigzne būtu kuģis okeanā, tad tuvākais kuģis būtu miljona jūdžu attālumā. Tāpēc grūti iedomāties, ka šie kuģi varētu kādreiz sastapties. Un tomēr tas dažreiz notiek, un domā, ka šādas tikšanās rezultātā ir radušās planētas. Mazākais pirms 2.000 miljona gadiem kāda klejojoša zvaigzne nonākusi saules tuvumā un izsauca uz tās milzīgu paisuma vilni, kuŗam ar milzīgu spēku sabrūkot, nelielas šķidras masas daļas, līdzīgi ūdens šļakatām, tika izsviestas izplatījumā, kā modeļi saulei pavadoņus - planētas.

Profesors apskata arī dzīvības iespējas problēmas ārpus zemes lodes un konstatē, ka visumā tās ir ļoti niecīgas. Lielākā izplatījuma daļa ir tik auksta ,ka visa dzīvība tur sasaltu, bet lielākā materijas daļa savukārt tik karsta, ka tur dzīvība nav iespējama.

Bez tam astronomiskie ķermeņi nemitīgi tiek bombardēti no dažādiem radioaktīviem stariem, kuŗu lielākā daļa iznīcina dzīvību. Dzīvība iespējama tikai uz planētām, bet salīdzinot ar zvaigžņu skaitu, tās ir ļoti maz, jo ne gadījumi, ko rada planētas, notiek miljona gados reiz.

Bez tam dzīvība pastāv tikai šauras ţemperātūras robežās. Tāpēc planētai jābūt zināmā attālumā no siltuma un gaisma avota — zvaigznes. Ārpus šīm robežām dzīvība sasals vai sadegs. Aptuveni rēķinot ,tikai universa vienā tūkstošā miljona daļā ir apstākļi, kas varētu būt dzīvības pastāvēšanai piemēroti. Un arī tad jāatceras, ka tikai ap vienu no 100.000 zvaigznēm, kur notikusi katastrofa, riņķo planētas dzīvības robežās.

Mūsu saule ar izstarošanu neļaujami samazinās savā masā, svarā un lielumā, jo saule izstaro jot aizsviež projām 250 miljonu tonnas masas vienā minūtē. Tā tas notiek jau miljoniem gadu. Ikviena jauna zvaigzne un arī mūsu saule ir bijusi daudzreiz lielāka. Saules temperātūru rēķina centrā ap 50.000.000 gradiem, bet kādreiz tā bijusi karstāka. Ka saules stariem ir zināms spiediens, svars, to pierādīja jau 1873. gadā Maksvels ,ko vēlāk papildināja zinātnieki Lebedevs un Nichols. Saules stari nes sev līdz zināmu masas daļu. Aprēķināts, ka uz kvadrātjūdzi vienā minūtē nokrīt 10 tūkstoš daļas unču saules staru. Šie skaitļi ir bezgala mazi. Vienā gadu simtā staru kopsvars ir mazāks nekā lietus svars ,kas nolīst 1/50 sekundē. Un tomēr — saule zaudē tādā veidā vienā minūtē 250 milj. tonnas. Daļu zaudējuma tā saņem atpakaļ no citām zvaigznēm un meteoriem ,kas nokrīt ap 2.000 tonnām sekundē. Tomēr šie skaitļi ir par niecīgiem attiecībā pret svara zaudējumu, kas rodas izstarojot.

Mūsu gaismas un siltuma avots saule tiecās izlīdzināt savu temperātūras starpību ar auksto universu, tā paliek arvien aukstāka. Lai uzturētu dzīvību uz zemes, tai būtu saulei jātuvojas. Bet zinātne rāda, ka gluži pretēji, tā tiecās atrauties no saules, lai pa zustu aukstumā un tumsā, kur dzīvībai nav vietas. Arī citas saules izplatījumā reiz mirs un arī tur eventuālai dzīvībai paredzams tāds pat bēdīgs gals. Profesors Jeans saka: „Visi ceļi ved uz Romu." Fizikas likumi saka, ka reiz karstums izbeigsies visā universā, un izlīdzinātā temperātūra būs tik zema, ka varēsim runāt par universa nāvi, kur valdīs tikai mūžīgs aukstums.

R. PURIŅŠ VADĪS TORONTO DV

(Pārnesums no 4. lpp.)

Pieņēma A. Akmeņa rezolūciju, ka kopīgā latviešu nama iegādes ideja DV nodaļai jaatbalsta un sekmējama. E. Šķobe informēja, ka izdarīti pētījumi par organizāciju maksājumiem sarikojumu telpu īrēm, kas sasniedz lielas summas, bet R. Puriņš ziņoja par DV nodaļas 6 gadu sarīkojumu telpu īrēm un apmeklētāju skaitu, kas sasniedz 14.500, bet par telpu īrēm samaksāti $14.464,- 6 gados notikušie 39 sarīkojumi devuši nodaļai $6706,- peļņu. 4 gados notikušie 17 biedru vakari DV namā pulcinājuši 535 apmeklētājus un ienesuši nodaļai $175,-.

Sapulce apstiprināja nodaļas jauno budžetu $2500,- apmērā. Nama jaunais budžets ir paredzēts $3600,- apmērā. Sapulce ar pateicību pieminēja viru kori. Viesturu, pianisti I. Gruznu, J. Barušu, A. Korsaku un S. Ancāni par sniegto pretimnākšanu DV sarīkojumu programmu mākslinieciskō priekšnesumu kuplināšanā.

Pārrunāja O. Kļavenieka ierosinājumu jaunatnes iesaistīšanai DV organizācijas aktīvā darbā un apsveica viņa ieteikumu jaunajai valdei organizēt īpašu biedru vakaru ar jaunatnes darbinieku paneli jautājuma diskutēšanai. Apsveica Ed. Ozola priekšlikumu aicināt DV biedru vakarā piedalīties arī jauno akadēmiķu — studentu organizāciju pārstāvjus.

Debates izraisija nodaļas valdes ierosinātais nodaļas priekšsnieka vēlēšanu kārtības grozījums, un atzina, ka no 7 ievēlētiem valdes locekļiem sapulce izvēlēs priekšsnieku un vietnieku.

Valdē ievēlēja: R. Puriņu, A. Akmeni, V. Jostiņu, A. Ancānu, A. Kalviņu, A. Kūlaini un R. Britāli. Par nodaļas priekšsnieku ievēlēja līdzšinējo R. Puriņu; viņa vietnieku — A. Akmeni.

Revīzijas komisijā ievēlēja: Ed. Ozolu (pr-dis), J. Šmitu un L. Līdumu.

Līdzšinējās revīzijas komisijas locekļi (A. Civželis, V. Grava un O. Kļavenieks) nekandidēja.

Nodaļas valdē no jauna ievēlēja A. Kūlaini un R. Britāli, bet no tās darba aizgāja V. Ivans un P. Grāmatiņš. Par nodaļas delegātiem Kanadas DV delegātu sanāksmē, 24.-25. februārī, Hamiltonā, ievēlēja R. Puriņu, I. Jankovski un L. Līdumu. DV Kanadas valdes loc. K. Bencons pasniedza CV atzinības rakstu I. Jankovskim un DV KV atzinības rakstu V. Sulimam.

Sanāksme no jauna apliecināja, ka Toronto DV saime var draudzībā un labā sadarbībā lūkoties pretim nākotnei savu iecerēto mērķu reālizēšanai.

O. K.

VAI NACIONĀLSOCIĀLISMS ATDZĪVOJĀS?

THE OLD NAZIS" by T. H. „THE NEW GERMANY AND Tetens, Random House izdevums, 286 l. p., cena — $ 6.25.

Autors savā darbā, kas balstās dažreiz uz vienkāršiem laikrakstu ziņojumiem, rauga pierādīt, ka agrākie nacionālsociālisti ir pratuši atgriezties pie varas gandrīz visās jaunās Vācijas dzīves nozarēs, ieskaitot ārlietu ministriju, tiesas, policijas iestādes u. t. t. Kaut gan autors, kas dzimis Berlīnē un skaitās lietpratējs pangermanismā, nacionālsociālismā un Vācijas ģeopolitiskās stratēģijas teorijā, tomēr tas dažreiz pielaiž pārspīlējumus, kas ne ar ko nav attaisnojami, bet kuŗus var saprast, jo autors pats kādu laiku bijis ieslodzīts nacionālsociālistu laikmetā Vācijas koncentrācijas nometnē, kaut gan jau visai īsā laikā (1934. g.) tam izdevies izbēgt uz Šveici. Gribot - negribot autors ar šādiem spriedumiem lej ūdeni uz daudz bīstamāka civilizācijas un arī žīdu tautas pretinieka — Padomju Savienības ārpolitikas dzirnavām...

Autors, liekās, arī „jauno" Vāciju nav apmeklējis un spriež tikai pēc dažādiem iespiestiem materiāliem, par kuŗu izvēli var būt dažādās domās . . . Patiesāks tāpēc liekās agrākā Sav. Valstu sūtņa Bonnā Džemsa B. Konanta slēdziens, ka nacisms „ir miris un aprakts", jo šis diplomāts šo jautājumu ir pētījis daudz objektīvāki, t. s. „bez ienaida un baiļēm". Šī grāmata visai noderēs Padomju Savienības ģeopolitiķiem!

knš.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

28. janvārī, plkst. 10.00 no rīta, dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma, plkst. 11.00 draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

28. janvārī plkst. 2.00 p. p., Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

4. martā Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

28. janvārī, plkst. 2.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

28. janvārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 N. Portage Rd.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

24. janvārī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda (Jāņa evaņģelijs).

28. janvārī ,plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un draudzes pilnsapulce.

31. janvārī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda (Jāņa evaņģelijs).

4. februārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums .

11. februārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

14. februārī plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

18. februārī, plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

Māc Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

28. janvārī, plkst. 2.00 p. p. dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Bridis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.